

Годишен консолидиран доклад за дейността
Доклад на независимия одитор
Консолидиран финансов отчет

Холдинг Български Държавни Железници ЕАД

31 декември 2023 г.

БДЖ BDZ

Съдържание

	Страница
Годишен консолидиран доклад за дейността	-
Доклад на независимия одитор	-
Консолидиран отчет за финансовото състояние	1
Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход	3
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	4
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Пояснения към консолидирания финансов отчет	7

БДЖ BDZ

“ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ” ЕАД

ул. „Иван Вазов“ № 3, София 1080
тел. +359 2 981 1110 | факс +359 2 987 7151
holding.bdz.bg | holding@bdz.bg | bdz@bdz.bg

КОНСОЛИДИРАН
АНАЛИЗ ЗА ДЕЙНОСТТА
НА
“ХОЛДИНГ БДЖ” ЕАД
2023 г.

I. Основни финансови показатели

"ХОЛДИНГ БДЖ" ЕАД ГРУПА в хил. лева	Отчет 2023 г.	Бизнес програма 2023 г.	Отчет 2022 г.	Отчет 2023/ Отчет 2022		Отчет 2023/БП 2023	
				+ -	%	+ -	%
Приходи – Общо	403 896	505 317	467 078	(63 182)	-14%	(101 421)	-20%
Приходи от продажби	202 896	245 305	210 784	(7 888)	-4%	(42 409)	-17%
- от превоз на товари	120 780	161 035	140 573	(19 793)	-14%	(40 255)	-25%
- от превоз на пътници	61 771	73 752	60 386	1 386	2%	(11 981)	-16%
- от външни клиенти (ТР дейност, спедияция)	1 540	1 584	1 350	190	14%	(44)	-3%
Други приходи	18 805	8 934	8 475	10 330	122%	9 871	110%
Компенсации по договор за ЗОУ	196 190	196 190	196 190	-	-	-	-
Финансиране по Програма за хуманитарно подпомагане	1 261	500	1 058	203	19%	761	152%
Финансираня от ДБ за ел. енергия	3 549	63 322	59 046	(55 497)	-94%	(59 773)	-94%
Оперативни разходи (преки разходи)	(430 372)	(520 816)	(454 099)	23 727	-5%	90 444	-17%
Материали, горива, енергия	(124 768)	(194 936)	(195 324)	70 556	-36%	70 168	-36%
Разходи за персонала	(222 533)	(242 805)	(197 171)	(25 362)	13%	20 272	-8%
Външни услуги	(81 163)	(89 796)	(63 236)	(17 927)	28%	8 633	-10%
Други разходи	(21 627)	(14 481)	(15 527)	(6 100)	39%	(7 146)	49%
Промени в наличностите на готовата продукция	1 968	1 758	1 667	301	18%	210	12%
Придобиване на ДМА по стоп. Начин	17 751	19 444	15 492	2 259	15%	(1 693)	-9%
пЕВИТДА	(26 476)	(15 499)	12 979	(39 455)	-304%	(10 977)	71%
Печалба/ (Загуба) от продажба на активи	4 460	4 163	828	3 632	439%	298	7%
Брутни приходи от продажби на ДМА и КМА	4 507	4 750	1 330	3 177	239%	(243)	-5%
Себестойност на продадени ДМА и КМА	(47)	(587)	(502)	(455)	-91%	(540)	-92%
Нетен ефект от еднократни приходи/разходи	-	-	18 692	(18 692)	-100%	-	-
Приходи	-	-	20 841	(20 841)	-100%	-	-
Разходи	-	-	(2 149)	2 149	-100%	-	-
ЕВИТДА	(22 016)	(11 336)	32 499	(54 515)	-168%	(10 680)	94%
Приходи от амортизиране на други финансираня от ДБ	37 166	36 567	29 181	7 985	27%	599	2%
Разходи за амортизации	(64 113)	(58 426)	(57 201)	6 912	12%	5 687	10%
ЕВИТ	(48 963)	(33 195)	4 479	(53 442)	-1193%	(15 768)	48%
Нетен резултат от финансова дейност	(1 406)	(518)	(869)	(537)	62%	(888)	172%
Финансови приходи	31	143	105	(74)	-70%	(112)	-78%
Финансови разходи	(1 437)	(661)	(974)	463	48%	776	118%
Данъци	1 807	-	(1 284)	(3 091)	-241%	(1 807)	-
Нетна печалба/(загуба)	(48 562)	(33 713)	2 326	(50 888)	-2188%	(14 849)	44%
Друг всеобхватен доход (загуба)	607	-	571	36	6.30%	607	-
Общ всеобхватен доход (загуба)	(47 955)	(33 713)	2 897	(50 852)	-1755%	(14 242)	42%

Средносписъчен брой на персонала (брой)	7 524	7 620	7 482	42	0.56%	(96.000)	-1.26%
Превозени тонове (хил.)	5 759.33	7 141.50	7 015.78	(1 256.45)	-17.91%	(1 382.17)	-19.35%
Нетотонкилометри (млн.)	1 710.04	2 139.78	2 143.10	(433.06)	-20.21%	(429.74)	20.08%
Превозени пътници, (хил. пътника)	21 821.49	22 400.00	23 074.43	(1 252.94)	-5.43%	(578.51)	-2.58%
Пътниккилометри, (млн.)	1 595.49	1 527.72	1 603.20	(7.71)	-0.48%	67.76	4.44%
Производителност на едно лице (хил/ 1 лице)	439.33	481.30	500.71	(61.38)	-12.26%	(41.97)	-8.72%

Приходите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група са в размер на 403 896 хил. лева и отбелязват намаление от 20% или със 101 421 хил. лева спрямо планираните в Консолидираната бизнес програмата за 2023 г. Спрямо 2022 г. намаляват с 14 % или с 63 182 хил. лева.

Оперативните разходи на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група за 2023 г. са в размер на 430 372 намалени с 90 444 хил. лева или 17% спрямо планираните от намаление на разходите за енергия, персонал и външни услуги. В сравнение с 2022 г. намалението е с 5% или 23 727 хил. лева, основно в резултат на намаление на разходите за ел. енергия и гориво.

пЕВИТДА по отчет за 2023 г. е с отрицателна стойност от 26 476 хил. лева, която се увеличава спрямо 2022 г. с 39 455 хил. лева. Дължи се на обстоятелството, че отчетеното намаление на

приходите е в по – голям размер от намалението на оперативните разходи през периода. Спрямо Бизнес програмата за 2023 г. пЕБИТДА е влошена с 10 977 хил. лева или със 71%.

ЕБИТДА – по отчетни данни за 2023 г. е с отрицателна стойност в размер на 22 016 хил. лева. Отчита се влошаване на този финансов показател с 54 515 хил. лева спрямо 2022 г., в резултат на намаление на приходната част с 14%. Спрямо Бизнес програмата за 2023 г. ЕБИТДА се влошена с 10 680 хил. лева. Причината е неизпълнението на приходната част с 20%, въпреки намалението със 17% на отчетените разходи спрямо планираните.

ЕБИТ е отрицателна величина по отчетни данни за 2023 г., в размер на 48 963 хил. лева и увеличава отрицателната си стойност спрямо Бизнес програмата с 15 768 хил. лева. Дължи се на влошаването на финансовия показател ЕБИТДА. Спрямо 2022 г. се влошава с 53 442 хил. лева основно от отчетена печалба с еднократен характер по спечелено дело с „ПИБ“ АД през 2022 г. в размер на 18 692 хил. лева, намаляване на оперативните приходи с 63 182 хил. лева и намаляване на оперативните разходи с 23 727 хил. лева.

Нетния финансов резултат за 2023 г. е загуба в размер на 48 562 хил. лева при отчетена печалба за предходната година в размер на 2 326 хил. лева, т.е. отчита се влошаване с 50 888 хил. лева. Влошаването на финансовия резултат през 2023 г. се дължи на:

1) Отчетен през 2022 г. еднократен ефект - печалба в размер на 18 692 хил. лева от спечелен дългогодишен съдебен спор срещу „Първа инвестиционна банка“ АД, съгласно съдебно определение 42/31.01.2022 по т.д. №781 за неоснователно изплатено задължение от страна на Групата по финансов лизинг. Отчетена печалба е формирана като разлика между възстановена сума от 20 841 хил. лв. (включваща стойността на изплатените погасителни вноски за периода от 07.05.2009 г. до 24.05.2011 г., разноски, законна и мораторна лихва) и отчетени разходи в размер на 2 149 хил. лв. (юридическо обслужване и услуги - 1 351 хил. лв. и съдебни такси - 798 хил. лв.).

2) Намаление на компенсацията във връзка с ръста на енергийните цени по Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия – през 2023 г. получения приход от финансиране е по – малко с 94% или 55 497 хил. лева, спрямо 2022 г., в резултат на намаление на средно-месечна борсова цена на електроенергията за небитови потребители, спрямо приетата за базова цена по Програмата от 250 лв./ MWh. Допълнително влияние оказва и намаления обем работа в пътническо и товарно движение.

3) Намаление на разходите за електроенергия и гориво със 73 381 хил. лв. дължащо се на отчетено намаление на цената на енергийните ресурси през периода, както и намаления обем работа.

4) Увеличение на разходите за персонал с 25 362 хил. лева от увеличаване на минималната работна заплата за страната спрямо 2022 г. с 9,86%.

5) Увеличението на инфраструктурните такси с 16 542 хил. лева в резултат на възстановяване през периода на всички такси, които през 2022 г. бяха облекчени.

През 2022 г. с ПМС № 118/09.06.2022 г. и ПМС № 304/29.09.2022 г., във връзка с Регламент (ЕС) 2020/1429 на Европейския парламент и на Съвета от 07.10.2020 г. за установяване на мерки за устойчив железопътен пазар с оглед на избухването на COVID-19, изменен с Регламент (ЕС) 2022/312, бяха намалени инфраструктурните такси и таксите за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия с 50%. Отделно за 2022 г. не се е дължала такса за заявен и неизползван капацитет.

6) Други разходи отчитат нетно увеличение от 6 100 хил. лева в резултат на повече отчетени разходи през 2023 г. от обезценка и бракуване на текущи и нетекущи активи с общ размер от 3 662 хил. лева, разходи за провизии с 1 976 хил. лева, разходите за специално и работно облекло с 673 хил. лева и намаление на разходите за лихви, глоби и неустойки с 622 хил. лева.

Спрямо Консолидираната бизнес програмата финансовия резултат се влошава с 14 849 хил. лева, дължащо се на неизпълнение от 20% или 101 421 хил. лв. от планираното ниво на

оперативни приходи и недостатъчен ефект от намаляване на оперативните разходи за компенсиране на неизпълнение на приходната част. Изменението се дължи на:

- 1) Неизпълнение с 22% или с 52 236 хил. лева на планирания приход от превозна дейност.
- 2) Отчетен по-малък размер приход от финансиране по одобрена от Министерски съвет Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия с 59 773 хил. лева.
- 3) Намаление на разходи за енергия и горива със 72 434 хил. лева, основно от намаляване на цената на енергийни ресурси.
- 4) Намаление отбелязват разходите за персонал с 20 272 хил. лева.
- 5) Намаление на разходи за външни услуги с 8 633 хил. лева, от които намаление на инфраструктурните такси с 2 251 хил. лева поради намаления обем работа спрямо планирания. Намаление се отчита и при техническо обслужване и текущ ремонт с 4 304 хил. лева, имуществените застраховки с 489 хил. лева и други услуги с 603 хил. лева. Намалени е размерът на средствата за наем на подвижен състав с 445 хил. лева спрямо планираните в Бизнес програма 2023 г. в резултат на нереализирано планирано отдаване под наем на вагони в размер на 360 хил. лева.

II. Обемни показатели

Анализът на развитието и резултатите от дейността на дружествата в групата включват и нефинансови (количествени) показатели, относими към съответната дейност.

Обемни показатели по отчетни данни за превозените товари и пътници и извършена работа за 12-те месеца на 2023 г., сравнени с бизнес програмата и с отчета за 2022 г., са отразени в следната таблица:

ПОКАЗАТЕЛИ	ЯНУАРИ - ДЕКЕМВРИ				
	Отчет 12-те мес. 2023	Бизнес програма 12-те мес. 2023	Отчет 12-те мес. 2022	2023/2022(%)	2023/БПр. (%)
Превозени пътници (хил. бр.)	21 821,49	22 400,00	23 074,43	-5,43%	-2,58%
Пътниккилометри (млн)	1 595,49	1 527,72	1 603,20	-0,48%	4,44%
- вътрешно съобщение					
- пътници - хил. бр.	19 748	20 904	21 425	-7,83%	-5,53%
- пътниккилометри - млн.	1 555	1 488	1 568	-0,79%	4,55%
- международно съобщение					
- пътници - хил. бр.	2 073,48	1 496	1 649	25,74%	38,60%
- пътниккилометри - млн.	40	40	36	13,32%	0,26%
Превозени товари (хил. тона)	5 759	7 142	7 016	-17,91%	-19,35%
НетоТонкилометри(млн)	1 710	2 140	2 143	-20,21%	-20,08%
- вътрешно съобщение					
- превозени товари (хил.тона)	4 390	5 424	5 208	-15,72%	-19,07%
- тонкилометри - млн.	1 393	1 742	1 691	-17,65%	-20,04%
- международно съобщение					
- превозени товари (хил.тона)	1 370	1 717	1 807	-24,22%	-20,24%
- тонкилометри - млн.	317	398	452	-29,76%	-20,26%
Средно превозно разстояние на 1 пътник (км)	73,12	68,20	69,48	5,23%	7,20%
Средно превозно разстояние на 1 т. товари (км)	296 916,86	299 626,64	305 469,25	-2,80%	-0,90%
Средносписъчен брой на служителите за периода	7 524	7 620	7 482	0,56%	-1,26%
Приведени единици (пкм+иткм млн)	3 305,5	3 667,5	3 746,3	-11,77%	-9,87%
Производителност на едно лице (хил/ 1 лице)	439,3	481,3	500,7	-12,26%	-8,72%

Обемни показатели при пътнически превози

През 2023 г. са превозени 21 821,49 хил. пътници, с 5,43% или с 1 252,94 хил. пътника по-малко в сравнение със същият период на 2022 г. и с 2,58% по-малко от разчетените в бизнес програмата на дружеството.

- Във вътрешно съобщение са превозени 19 748,02 хил. пътници, с 1 677,37 хил. пътници по-малко от отчетените през 2022 г. и с 1 155,98 хил. пътници по-малко от разчетените в бизнес програмата.

- В международно съобщение са превозени 2 073,48 хил. пътници, с 424,43 хил. пътника повече от отчета за 2022 г. и с 577,48 хил. пътника повече от бизнес програмата.

Средното пропътувано разстояние е увеличено с 3,64 км. или с 5,23% спрямо отчетеното през същият период на 2022 г. В резултат, на което произведените пътничкилометри са се намалили на 1 595,49 млн. пътничкилометри, със 7,71 млн. по - малко от произведените през 12-те месеца на 2022 г. Произведените през 2023 г. пътничкилометри са с 67,76 млн. повече спрямо бизнес програмата.

- Във вътрешно съобщение са произведени 1 555,20 млн. пътничкм, с 12,45 млн. пътничкм по - малко от произведените през 2022 г. и с 67,66 млн. пътничкм повече от планираните в бизнес програмата.

- В международно съобщение са произведени 40,28 млн. пътничкм (2,52% от общите) срещу 35,55 млн. пътничкм за 2022 г. (2,22% от общите).

Приходите нето са увеличени с 2,22% спрямо отчетените за същият период на 2022 г. и са намалели с 16,17% спрямо планираните за 2023 г. Приходната ставка е увеличена с 2,70% спрямо отчетената за 2022 г. и е намалена с 19,75% спрямо планираната.

От намалението на обема извършена работа с 0,48% приходите са намалени относително с 303 хил. лева.

Обемни показатели при товарни превози

- През 2023 г. са превозени 5 759 хил. тона товари, с 19% по-малко в сравнение с Бизнес програмата за 2023 г., поради нереализирани товари, заложи в Бизнес програмата. Спрямо предходната година са превозени с 18% по-малко товари, което се дължи основно на спиране на работа на един от основните клиенти на „БДЖ-Товарни превози” ЕООД – „АУРУБИС БЪЛГАРИЯ” АД, поради извършване на профилактика за определен период от годината, както и временно спиране на превози на други от основните клиенти на дружеството – „ТТЛ” ЕООД и „ВИРОН ГРУП” ООД.

- Нетотонкилометровата работа е намалена с 20%, както спрямо Бизнес програмата за 2023 г., така и спрямо 2022 г. Причината е, че е намален обема превозени товари с 18% спрямо 2022 г.

- Средното превозно разстояние е намалено с 1% спрямо Бизнес програмата за 2023 г. и е намалено с 3% спрямо 2022 г. Дължи се основно на промяна в структурата на превозените товари по видове, както следва :

- Относителният дял на превозените изделия за черна и цветна металургия намалява с 0,3% през 2023 г. спрямо 2022 г., като средното превозно разстояние при тях се намалява с 38,85 км или 10,8%;

- Превозените обработени и необработени нерудни суровини намаляват своя относителен дял с 0,5% през 2023 г. спрямо 2022 г., като средното превозно разстояние при тях намалява с 1,41 км или намаление с 0,5%;

- Превозените химическите вещества и продукти увеличават своя относителен дял с 4,6% през 2023 г. спрямо 2022 г., като средното превозно разстояние при тях се увеличава с 1,10 км или увеличение с 0,3%;

- Относителният дял на превозените нефт и нефтопродукти намалява с 1% през 2023 г. спрямо 2022 г., като средното превозно разстояние при тях намалява с 4,11 км или 1,5%.

- Нетната приходна ставка е намалена спрямо Бизнес програмата за 2023 г. с 5%, а спрямо предходната година е увеличена с 8%, поради увеличаване цената на транспортната услуга.

По видове товари превозените количества са както следва:

Вид товар	отчет 2023			отчет 2022			2023/2022 +/-	
	х. тона	отн. дял %	млн. ткм	х. тона	отн. дял %	млн. ткм	х. тона	ткм
Селскост.продукти и живи животни	74.41	1.3%	15.06	118.45	1.7%	25.09	-44.04	-10.03
Хранителни продукти и фуражи	371.11	6.4%	80.99	266.66	3.8%	65.08	104.45	15.91
Твърди минерални горива	80.06	1.4%	27.00	261.22	3.7%	92.99	-181.15	-65.99
Нефт и нефтопродукти	990.92	17.2%	259.23	1 279.83	18.2%	340.07	-288.91	-80.84
Руди и метални отпадъци	1271.28	22.1%	376.42	1 593.10	22.7%	494.39	-321.81	-117.97
Изделия за черна и цветна металургия	444.29	7.7%	142.08	564.47	8.0%	202.44	-120.18	-60.36
Обраб. и необраб. нерудни суровини	1030.59	17.9%	312.93	1 290.46	18.4%	393.65	-259.87	-80.72
Торове	0.52	0.0%	0.10	27.31	0.4%	6.91	-26.79	-6.81
Химически вещества и продукти	1269.24	22.0%	450.46	1 222.14	17.4%	432.40	47.10	18.06
Машини, трансп.с-ва, фабр.изделия	226.90	3.9%	45.77	392.17	5.6%	90.08	-165.27	-44.31
Общо	5759	100.0%	1710	7 016	100.0%	2143	-1 256	-433

Вносът, в размер на 602,68 хил. тона представлява 44% от общото количество товари, превозени в международно съобщение през 2023 г. Намален е със 184,6 хил. тона или 23,4% спрямо 2022 г. Най-голям обем има вносът от:

- Турция – 311,19 хил. тона или 51,6% от общото количество внесени товари, предимно обработени и необработени нерудни суровини, машини, транспортни средства, фабрични изделия и др. разнообразни стоки, химични вещества и продукти;

- Сърбия – 54,43 хил. тона или 9% от общото количество внесени товари. Внасят се предимно изделия на черната и цветна металургия, руди и метални отпадъци, машини, транспортни средства, фабрични изделия и др. разнообразни стоки, химични вещества и продукти;

- Румъния – 54,43 хил. тона или 9% от общото количество внесени товари, предимно нефт и нефтопродукти, руди и метални отпадъци, химични вещества и продукти и др.

Износът, в размер на 698,31 хил. тона представлява 51% от общото количество товари, превозени в международно съобщение през 2023 г. В сравнение с 2022 г., износът е намален със 190,3 хил. тона или 21,4%. Най-голям относителен дял има износът на стоки за:

- Турция –319,10 хил. тона или 45,7% от общото количество на износа - предимно обработени и необработени нерудни суровини и минерали, химически вещества и продукти, хранителни продукти и фуражи, селскостопански продукти и др;

- Сърбия – 171,63 хил. тона или 24,6% от общото количество на износа, предимно нефт и нефтопродукти, въглища, химически вещества и продукти (амоняк), селскостопански продукти и др.;
- Македония – 88,82 хил. тона или 12,7% от износа - предимно руди и метални отпадъци, торове, рулони и др.

Транзитът, в размер на 68,51 хил. тона представлява 5% от общото количество товари, превозени в международно съобщение през 2023 г. Намалението е с 62,9 хил. тона или 47,9% спрямо 2022 г. Най-голям относителен дял в транзитно превозените товари имат превозите:

- От Австрия за Турция – 11,75 хил. тона или 17,1%, предимно машини, транспортни средства, фабрични изделия, изделия на черна и цветна металургия;
- От Унгария за Турция – 11,32 хил. тона или 16,5%, предимно химически вещества и продукти, машини, транспортни средства, фабрични изделия и др.;
- От Полша за Турция – 3,56 хил. тона или 5,2%, предимно химични вещества и продукти, машини, транспортни средства, фабрични изделия и др.

III. Приходи

За 2023 г. реализираните приходи на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група, са както следва:

Приходи "Холдинг БДЖ" ЕАД Група (в хил. лева)	Отчет 2 023	БП 2 023	Отчет 2 022	Отчет 2023/2022 + / -	Отчет 2023/БП + / -
Приходи от продажби	202 896	245 305	210 784	-7 888	-42 409
Приходи от превоз на пътници	61 771	73 752	60 386	1 385	-11 981
Приходи от превоз на товари	120 780	161 035	140 573	-19 793	-40 255
Приходи от експлоатационна, ТР дейност и спедиция	1 540	1 584	1 350	190	-44
Други приходи	18 805	8 934	8 475	10 330	9 871
Финансирания	238 166	296 579	285 475	-47 309	-58 413
Финансирания по Договор за ЗОУ от ДБ	196 190	196 190	196 190	0	0
Компенсации за ел. енергия	3 549	63 322	59 046	-55 497	-59 773
Финансиране Програма за хуманитарно подпомагане	1 261	500	1 058	203	761
Приходи от амортизации на други финансирания от ДБ	37 166	36 567	29 181	7 985	599
Приходи от продажба на ДА и КМА	4 507	4 750	1 330	3 177	-243
Извънредни приходи от спечелено дело ПИБ	0	0	20 841	-20 841	0
Финансови приходи	31	143	105	-74	-112
Общо:	445 600	546 777	518 535	-72 935	-101 177

Общите приходи на ниво Група спрямо 2022 г. намаляват с 14% или 72 935 хил. лева. Спрямо планираните в консолидираната Бизнес програма за 2023 г. намалението е с 19% или със 101 177 хил. лева.

Приходи от превозна дейност – отчетени са 182 551 хил. лева, в това число от превоз на товари 120 780 хил. лева и от превоз на пътници 61 771 хил. лева.

Спрямо Бизнес програмата намалението на приходите е в размер на 52 236 хил. лева дължащо се на неизпълнението на планираните приходи от превоз на пътници с 16% или 11 981 хил. лева и от превоз на товари с 25% или с 40 255 хил. лева.

В сравнение с 2022 г. приходите от превоз на товари – намаляват с 19 793 хил. лева или с 14%. Дължи се на спад в превозените обеми превози с 20,21% в резултат на спиране на работа на един от основните клиенти на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД – „АУРУБИС БЪЛГАРИЯ“ АД, поради извършване на профилактика за отчетния период, както и на временно спиране на превози на друг от основните клиенти на Групата – „ВИРОН ГРУП“ ООД. Приходите от превоз на пътници са увеличени с 2% или с 1 385 хил. лева.

Приходи от товарна експлоатационна дейност и спедиция – отчетени са 1 540 хил. лева, с 44 хил. лева по-малко от Бизнес програмата за 2023 г. и със 190 хил. лева повече в сравнение с

отчетените през 2022 г. Дължи се на повече реализирани приходи от подаване/изваждане на вагони и извършване на маневрена дейност, обслужване на гари или индустриални клонове и др.

Други приходи - в размер на 18 805 хил. лева за отчетния период на 2023 г. Спрямо плана са с 9 870 хил. лева повече, а спрямо 2022 г. също бележат увеличение с 10 330 хил. лева. Приходите генериращи по – голям размер спрямо 2022 г. са: приходи от признати неустойки от контрагенти - Алстом и Вагонен завод Интерком в размер на 8 943 хил. лева, приходи от застрахователни събития - 847 хил. лева, приходи от почивни станции от външни клиенти - - 253 хил. лева, приходи от възстановен от Агенция Митници платен акциз за електроенергия - 200 хил. лв.

Компенсациите по договора за задължителни обществени услуги по отчет за 2023 г. са в размер на 196 190 хил. лева, запазват същия размер на получените през 2022 г. и са непроменени спрямо заложените в бизнес програмата.

Приходите от финансираня за компенсация на разходи през 2023 г. са в общ размер на 4 810 хил. лв. с 59 012 хил. лв. по-малко от планираните и с 55 294 хил. лв. по-малко спрямо отчетените през предходната година. Дължи се на:

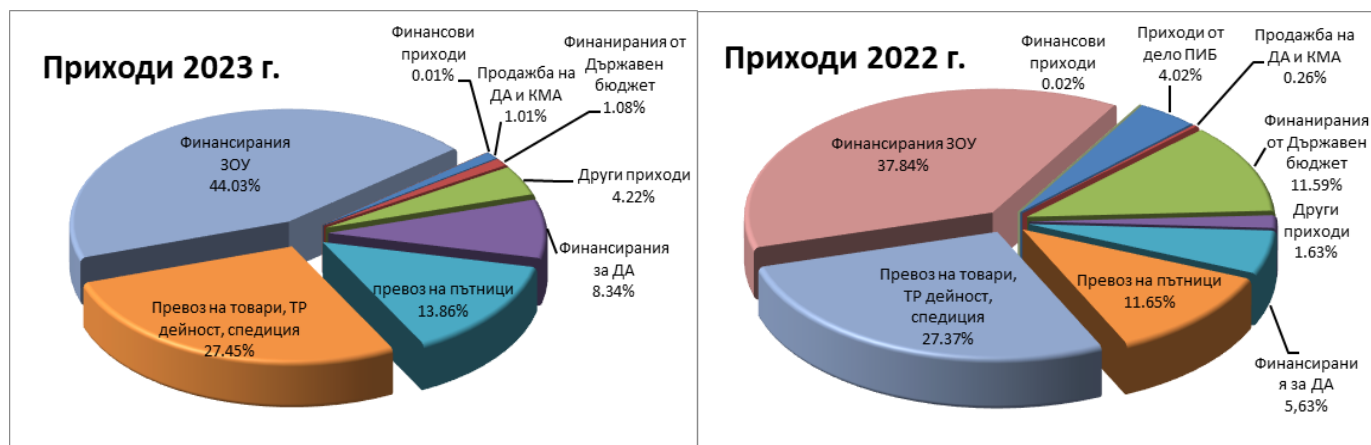
- 1) Отчетения приход по Програмата за настаняване на украински граждани е в размер на 1 261 хил. лева, или увеличение с 19% спрямо съпоставимата година. Спрямо Бизнес програма се отчитат 761 хил. лева повече в резултат на планиран активен режим на работа на почивните бази, считано от 24.02.2023 г.
- 2) Полученото финансиране от Държавния бюджет за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия е в общ размер на 3 549 хил. лева за 2023 г., което е с 55 497 хил. лева по-малко от предходния отчетен период за 2022 г. и с 59 773 хил. лева по-малко от планираните средства, поради понижаване цената на електроенергията.

Приходи от амортизиране на други финансираня от ДБ са в размер на 37 166 хил. лева, със 7 985 хил. лева повече от получените през 2022 г и с 599 хил. лева повече от планираните.

Приходи от продажба на ДМА и КМА. През 2023 г. са осъществени продажби на вагони в размер на 3 147 хил. лева, продажба на скрап 1 326 хил. лева и други ДМА в размер на 34 хил. лева.

Спрямо отчета за 2022 година приходите от продажба на неоперативни активи се увеличава с 3 177 хил. лева, дължащо се основно на повече реализирани продажби на вагони с 2 428 хил. лева. Спрямо бюджета се отчита неизпълнение на планираните приходи от продажбата на неоперативни активи с 243 хил. лева.

Приходи с еднократен характер – намалени с 20 841 хил. лева през 2023 г. спрямо 2022 г. Приходите с еднократен характер намаляват поради отчетен в 2022 г. спечелен дългогодишен спор с „ПИБ“ АД за неоснователно изплатени суми от „Холдинг БДЖ“ ЕАД на банката по нищожни договори и споразумения за цесия между „ПИБ“ АД и „Арвекс“ АД.

IV. Разходи

Спрямо отчетените през 2022 г. оперативните разходи по отчет на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група за 2023 г. отбелязват намаление с 23 727 хил. лева, а спрямо заложените в Бизнес програмата са намалени с 90 444 хил. лева.

В следващата таблица са посочени всички разходи на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група:

Разходи Група "Холдинг БДЖ" ЕАД (в хил. лв.)	Отчет 2023 г.	Бизнес Програма 2023 г.	Отчет 2022 г.	Отчет 2023/2022 + / -	Отчет/БП 2023 + / -	Отн. Дял 2023 г. %
Разходи за материали	124 768	194 936	195 324	-70 556	-70 168	25%
материали	18 902	16 181	16 040	2 862	2 721	4%
вода	529	563	504	25	-34	0%
горива	18 185	21 441	19 265	-1 080	-3 256	4%
ел. енергия	86 313	155 492	158 614	-72 301	-69 179	17%
топлоенергия	839	1 259	901	-62	-420	0%
Външни услуги	81 163	89 796	63 236	17 927	-8 633	16%
услуги	11 542	12 319	11 364	178	-777	2%
имуществени и други застраховки	7 692	8 180	7 279	413	-488	2%
инфраструктурни такси	40 785	43 036	24 243	16 542	-2 251	8%
други услуги от НК "ЖИ"	5 752	6 128	5 998	-246	-376	1%
техн. обслужване и текущ ремонт	13 859	18 163	12 384	1 475	-4 304	3%
наем подвижен състав	785	1 230	1 243	-458	-445	0%
такса битови отпадъци	748	740	725	23	8	0%
Персонал	222 533	242 805	197 171	25 362	-20 272	45%
заплати	165 511	183 089	149 015	16 496	-17 578	33%
социални осигуровки и надбавки	57 022	59 717	48 156	8 866	-2 695	12%
Други разходи	21 627	14 481	15 527	6 100	7 146	4%
лихви просрочени плащания	1 513	479	2 135	-622	1 034	0%
обезценка на активи	4 039	24	1 264	2 775	4 015	1%
бракуване на активи	1 069	0	182	887	1 069	0%
други разходи	14 814	13 548	11 804	3 010	1 266	3%
себестойност продадени стоки	192	430	142	50	-238	0%
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	-1 968	-1 758	-1 667	-301	-210	0%
Придобиване на машини и съоръжения по стопански начин	-17 751	-19 444	-15 492	-2 259	1 693	-4%
Общо разходи оперативна дейност	430 372	520 816	454 099	-23 727	-90 444	87%
Себестойност на продадени активи	47	587	502	-455	-540	0%
Разходи с еднократен характер-дело ПИБ	0	0	2 149	-2 149	0	0%
Амортизации	64 113	58 426	57 201	6 912	5 687	13%
Финансови разходи	1 437	661	974	463	776	0%
Данъци	-1 807		1 284	-3 091	-1 807	0%
Общо разходи	494 162	580 489	516 209	-22 047	-86 327	100%

Персонал

Най-голям относителен дял имат разходите за персонал – 45%. Спрямо 2022 г. се отчита завишение от 25 362 хил. лева, а спрямо планираните намаление с 20 272 хил. лева.

Разходите за възнаграждения нарастват с 16 496 хил. лева спрямо 2022 г. Нарастването на стойността се формира основно от увеличение на основните заплати в съответствие с увеличението на минималната работна заплата за страната от 710 лева за 2022 г. на 780 лева от 01.01.2023 г. с ПМС №497/29.12.2022 г., както и на кадровата политика по привличане на млади служители, завършили професионални гимназии, свързани пряко със сектора. Увеличение бележат също средствата за други и допълнителни възнаграждения като: неизползван платен годишен отпуск от минали години, нощен труд, национални празници и др. За отчетния период Групата отчита намаление на средствата за извънреден труд с 1 761 хил. лева.

Спрямо заложените в Бизнес програмата за 2023 г. се отчита икономия от 17 578 хил. лева, основно поради по – малката численост на персонала от предвидена в бюджет и планираните възнаграждения за по – голяма численост на състава на Одитните комитети и Съвета на директорите.

Разходите за **социални осигуровки и надбавки** за 2023 г. се увеличават с 8 866 хил. лева спрямо 2022 г. в резултат на нарастване на средствата за възнаграждения. Спрямо бюджета намаляват с 2 695 хил. лева.

Показатели	мярка	Отчет 2023	БП 2023	Отчет 2022	Отчет 2023/БП 2023		Отчет 2023/Отчет 2022	
					+-	%	+-	%
Възнаграждения на персонала	хил. лева	165 511	183 089	149 015	-17 578	-10%	16 496	11%
Ср. списъчен брой на персонала	брой	7 524	7 620	7 482	-96	-1%	42	1%
Средна месечна работна заплата	лева	1 833	2 002	1 660	-169	-8%	173	10%
социални осигуровки и надбавки	хил. лева	57 022	59 717	48 156	-2 695	-5%	8 866	18%
% на социалните разходи	%	34,5%	32,6%	32,3%	0	6%	0	7%

Средно-списъчният брой на персонала в края на 2023 г. е 7 524 броя. и е увеличен с 42 броя спрямо 31.12.2022 г., а спрямо планираната численост се отчита намаление 96 бр.

Материали – Разходите за материали са 25% от общите разходи и намаляват спрямо 2022 г със 70 556 хил. лева, основно от разходи за ел. енергия, които са в размер на 86 313 хил. лева, намалени спрямо 2022 г. със 72 301 хил. лева и намалени с 69 179 хил. лева спрямо планираните.

Други материали (извън консумативи за вода, гориво, ел. и топлоенергия) по отчет са 18 902 хил. лева, с 2 862 хил. лева повече спрямо предходна годиа и с 2 721 хил. лева повече от планираните по бизнес програма 2023 г. Причина за това са:

- доставка на готова храна и напитки – отчетени са разходи за доставка на готова храна и напитки в размер на 1 529 хил. лв. по сключени договори за кетъринг във връзка с осигуряване изхранване на настанените в почивните бази украински граждани, което е с 1 179 хил. лв. повече спрямо планираните и с 380 хил.лв повече спрямо предходната година.
- реализирани повече разходи за други материали в т.ч. и материали за ремонт, които са увеличени с 2 482 хил. лева спрямо 2022 г. и 1 542 хил. лв. в сравнение с Бизнес програма 2023 г.

Разходите за **горива** са в размер на 18 185 хил. лева и са в по-малък размер с 1 080 хил. лева спрямо предходна 2022 г. В сравнение с Бизнес програма 2023 г. намаляват с 3 256 хил. лева. Отбелязаното намаление се дължи на бюджетирани в по-голям размер средства за 2023 г. в съответствие с покачването на цените на горива в световен мащаб и у нас след инвазията на Русия в Украйна.

Външни услуги. Разходите за външни услуги, представляват 16% от разходите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група. Увеличението спрямо 2022 г. е в размер на 17 927 хил. лева, като от тях най-голям дял имат инфраструктурните такси, които отбелязват увеличение от 16 542 хил. лева, разходите за текущ ремонт и обслужване с 1 475 хил. лева и разходите за имуществени застраховки с 413 хил. лева. Намаление бележат разходите за наем вагони чужди жп администрации с 458 хил. лева, разходи за маневра и кантар с 488 хил. лева и разходите за транспортни услуги с 307 хил. лева.

Спрямо планираните в Бизнес програмата 2023 г. се отчита намаление в размер на 8 633 хил. лева основно от: инфраструктурните такси с 2 251 хил. лева, техническо обслужване и текущ ремонт с 4 304 хил. лева, имуществените застраховки с 488 хил. лева и други услуги със 777

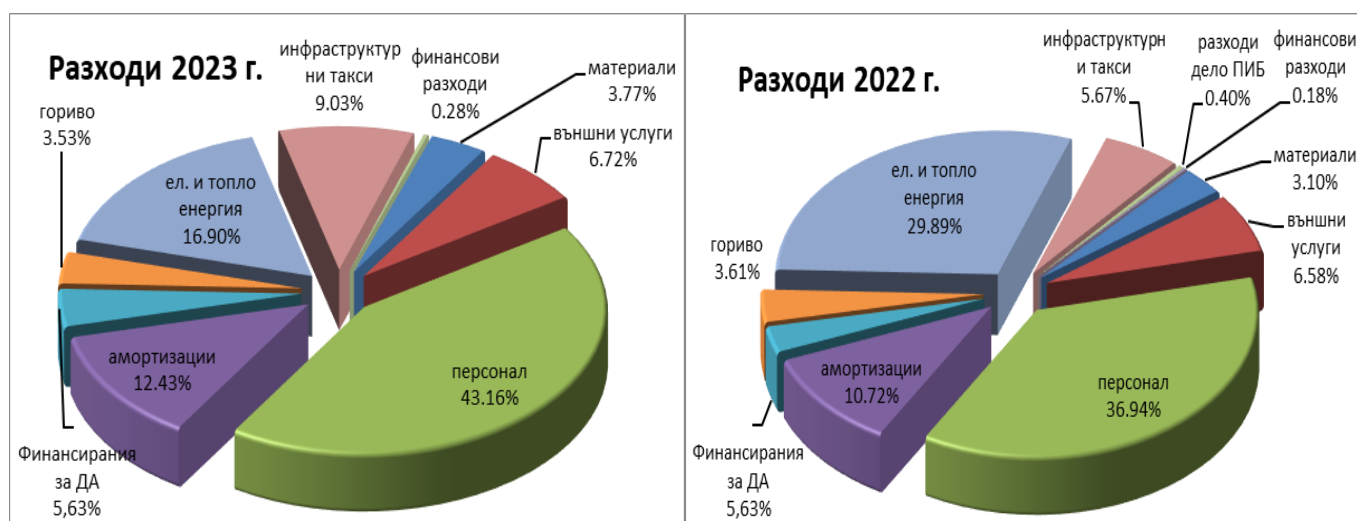
хил. лева. Намалени е размерът на средствата за наем на подвижен състав с 445 хил. лева спрямо планираните в Бизнес програма 2023 г.

Други разходи – представляват 4% от общите разходи. През 2023 г. възлизат на 21 627 хил. лева и са увеличени спрямо 2022 г. с 6 100 хил. лева. Спрямо планираните също се отчита увеличение със 7 146 хил. лева. В този икономически елемент са отчетени:

- километрични възнаграждения – в размер на 7 882 хил. лева или увеличени с 53 хил. лева спрямо 2022 г.;
- разходи за командировки в страната и чужбина – в размер на 717 хил. лева, увеличени с 202 хил. лева спрямо 2022 г.;
- разходи за специално и работно облекло – в размер на 961 хил. лева, увеличени с 673 хил. лева спрямо съответния период на 2022 г.;
- разходи за обезценка на финансови и нефинансови активи в размер на 4 039 хил. лева, които са с 2 775 хил. лева повече в сравнение с предходната 2022 г.
- разходи за бракуване на активи в размер на 1 069 хил. лева или увеличение с 887 хил. лева спрямо 2022 г.
- разходи за провизии – отчетени са 2 262 хил. лева. Нарастват спрямо 2022 г. с 1 976 хил. лева.
- разходи за лихви, глоби и неустойки – отчетени 1513 хил. лева или намаление с 622 хил. лева спрямо 2022 г.
- разходи за алтернативни данъци (ЗКПО, МДТ и ЗДБ) – отчетени са 463 хил. лева или намаление спрямо 2022 г. с 307 хил. лева.

Разходи с еднократен характер – отбелязват намаление спрямо 2022 г. в резултат на отчетени през 2022 г. разходи в размер на 2 149 хил. лв. във връзка със спечелен дългогодишен съдебен спор с „Първа инвестиционна банка“ АД, включващи разходи за юридическо обслужване и услуги - 1 351 хил. лева и съдебни такси - 798 хил. лева.

Амортизации – по отчет за 2023 г. са в размер на 64 113 хил. лева, което е 12,97% от разходите по икономически елементи. Увеличават се спрямо същия период на 2022 г. със 6 912 хил. лева и с 5 687 хил. лева спрямо бизнес програмата. Основната причина са капитализирани инвестиционни разходи, при което се увеличава отчетната стойност на нетекущите активи.

V. Баланс

Данните за движението на активите и пасивите по баланс към **31.12.2023 г.** показват:

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС (в хил. лева)	ЯНУАРИ – ДЕКЕМВРИ				
	Отчет	Бизнес Програма	Отчет	изменение	
	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2022	1/2 (%)	1/3 (%)
	1	2	3	4	5
Нетекущи активи	677 967	683 082	674 927	-0.75%	0.45%
Текущи активи, в т.ч.:	113 054	101 529	153 576	11.35%	-26.39%
Материални запаси	49 991	49 591	48 338	0.81%	3.42%
Краткосрочни вземания	42 251	46 424	40 331	-8.99%	4.76%
Краткосрочни финансови активи	1 847	1 847	1 847	0.00%	0.00%
Парични средства	18 965	3 667	63 060	417.25%	-69.93%
Активи държани за продажба	6 059	5 173	6 344	17.13%	-4.49%
Текущи пасиви, в т.ч.:	151 202	139 441	144 579	8.43%	4.58%
Краткосрочни заеми	10 263	8 440	10 263	21.60%	0.00%
Работен капитал (текущи активи - текущи пасиви)	-38 148	-37 912	8 997	-0.62%	524.01%
Зает капитал (актива- текущи пасиви)	645 878	650 343	690 268	-0.69%	-6.43%
Нетекущи пасиви	342 065	343 441	338 525	-0.40%	1.05%
Чиста стойност на активите	303 813	306 902	351 743	-1.01%	-13.63%
Печалба (загуба)	-48 562	-33 713	2 326	-44.05%	2187.79%
Финансов резултат от минали години	-421 821	-424 263	-424 397	-0.58%	-0.61%
Резерви	525 273	515 955	524 891	1.81%	0.07%
Основен капитал	248 923	248 923	248 923	0.00%	0.00%
Собствен капитал	303 813	306 902	351 743	-1.01%	-13.63%

Нетекущите активи на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група към 31.12.2023 г. са 677 967 хил. лева и са увеличени нетно с 3 040 хил. лева спрямо края на 2022 година.

Текущите активи – намаляват с 40 522 хил. лева, основно в резултат на намаление на паричните средства с 44 095 хил. лв., увеличават се краткосрочните вземания и материалните запаси с 3 573 хил. лв.

Собствен капитал – намалява с 47 930 хил. лева спрямо 2022 г., в резултат на реализираната загуба за 2023 г.

Нетен оборотен капитал е с отрицателна стойност по отчет за 2023 г. и е в размер на 38 148 хил. лева. В сравнение 2022 година стойността му намалява с 47 145 хил. лева.

Вземания

Текущи вземания (в хил. лева)	Отчет	План	Отчет	Изменение	Изменение
	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2022	отчет 2023/2022	отчет/план 2023
Търговски вземания	17 310	28 730	19 412	-2 102	-11 420
Вземания от свързани лица	4 468	5 049	5 192	-724	-581
Други вземания	20 473	12 644	15 727	4 746	7 829
Предоставени аванси	7 756	5 272	3 734	4 022	2 484
Съдебни и присъдени вземания	1 860	1 903	1 796	64	-43
Данъчни вземания	7 617	4 155	7 073	544	3 462
Други	3 240	1 314	3 124	116	1 926
Общо	42 251	46 424	40 331	1 920	-4 173

Балансовата стойност на вземанията към 31.12.2023 г. е в общ размер 42 251 хил. лева, в т.ч: търговски вземания, вземания от свързани лица и други вземания. Към 31.12.2022 г. балансовата им стойност е 40 331 хил. лева, което е увеличение с 1 920 хил. лева, спрямо 2022 г. Търговските вземания намаляват с 2 102 хил. лева спрямо 2022 г., като по – съществено изменение се наблюдава при:

№	Клиент (в хил. лева)	към 31.12.2023	към 31.12.2022	Изменение + -
1	ТТЛ ЕООД	2 201	2 696	-495
2	Лукойл България ЕООД	1 897	2 161	-264
3	ЛУКОЙЛ НЕФТОХИМ БУРГАС АД	1 227	1 350	-123
4	Каолин ЕАД	1 196	1 476	-280
5	Аурубис България АД	903	977	-74
6	Министерство на транспорта	752	1 379	-627
7	Стомана индъстри АД	677	778	-101
8	Българска Индустриална Бизнес Група ЕАД	578	301	277
9	ВАГОНЕН ЗАВОД - ИНТЕРКОМ АД	565	29	536
	Общо:	9 996	11 147	-1 151

Задължения

Консолидираните задължения на „Холдинг БДЖ“ ЕАД в края на 2023 г. възлизат на 171 293 хил. лева, отбелязват увеличение спрямо предходна година с 1 270 хил. лева.

Дългът към ДП „НК ЖИ“ включва задължения на Групата, които са част от подписани споразумения за разсрочено плащане, които към 31.12.2023 г. се изпълняват от Групата, съгласно договорените условия. Дългосрочните задължения към ДП „НК ЖИ“ са в размер на 53 988 хил. лева, а краткосрочните в размер на 24 031 хил. лева.

Спрямо 2022 г. търговските задължения се увеличават с 1 113 хил. лева, общите задължения към свързани лица (нетекущи и нетекущи) отбелязват намаление с 3 461 хил. лева. Другите задължения също намаляват с 1 009 хил. лева, основно от намаление на получени аванси със 1 199 хил. лева. Провизиите за задължения са увеличени с 1 972 хил. лева. Структурата на консолидираните задължения е показана в следващата таблица:

Задължения (в хил. лева)	Отчет	План	Отчет	Изменение	Изменение
	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2022	отчет 2023/2022	отчет/план 2023
Нетекущи задължения:	65 096	66 322	68 683	-3 587	-1 226
Дългосрочни задължения към свързани лица	53 988	54 032	58 496	-4 508	-44
Дългосрочни пенсионни и други задължения към персонала	11 108	12 290	10 187	921	-1 182
Текущи задължения:	106 197	96 964	101 340	4 857	9 233
Провизии	4 732	2 476	2 760	1 972	2256
Търговски задължения	28 753	31 061	27 640	1 113	-2 308
Краткосрочни задължения към свързани лица	24 578	8 668	23 531	1 047	15 910
Краткосрочни пенсионни и други задължения към персонала	34 290	35 853	32 556	1 734	-1 563
Други задължения	13 844	18 906	14 853	-1 009	-5 062
Общо текущи и нетекущи задължения	171 293	163 286	170 023	1 270	8 007

Задължения към финансови институции:

Задълженията на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група към 31.12.2023 г. са в общ размер на 11 914 хил. лева, спрямо 2022 г. намаляват с 1 841 хил. лева. Структурата на задълженията към финансови институции е показана в следващата таблица

№	Задължения (в хил. лева)	към 31.12.2023			към 31.12.2022		
		Просрочени	Текущи	Общо	Просрочени	Текущи	Общо
1	Първа инвестиционна банка АД	8 423	0	8 423	8 423	0	8 423
	<i>Главница</i>	7 306	0	7 306	7 306	0	7 306
	<i>Лихва</i>	1 117	0	1 117	1 117	0	1 117
2	Българска банка за развитие АД	0	3 491	3 491	0	5 332	5 332
	<i>Главница</i>	0	3 491	3 491	0	5 332	5 332
	всичко:	8 423	3 491	11 914	8 423	5 332	13 755

Задълженията към „Първа инвестиционна банка“ АД са без изменение спрямо 2022 г. и са в общ размер на 8 423 хил. лева. Същите продължават да бъдат обект на съдебен спор.

Дълга към „Българска банка за развитие“ АД, представлява задължение на „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД по получени банкови кредити за финансиране инвестиционната дейност на дружеството за ремонт на подвижен жп състав и погасяване на публични задължения.

VI. Събития, които са настъпили след датата на съставяне на годишният консолидиран финансов отчет:

С промяна № 1 от 11.01.2024 г. валидността на издадена банкова гаранция от „Уникредит Булбанк“ АД за обезпечаване на сключен договор за железопътен превоз на товари с „Лукойл България“ ЕООД, е продължена до 30.04.2024 г. и сумата е актуализирана до нов максимален размер от 156 хил. лева.

С Промяна №4 от 31.01.2024 г. валидността издадена банкова гаранция № L/G01001468/10.04.2020г. в полза на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ за обезпечаване изпълнението на договор за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“, е удължена до 31.01.2025 г., като сумата по гаранцията е актуализирана с нов максимален размер от 1 117 хил. лева (виж пояснение 14)

На 01.03.2024 г. Групата е получила финансиране по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна в размер на 165 хил. лв., като същото е отразено като приход от финансиране към 31.12.2023 г.

С Решение № 166/12.03.2024 г. по търговско дело № 613/2023 г. е отхвърлен иска на „БДЖ - ПП“ ЕООД, за осъждането на „Гранд Енерджи Дистрибушън“ ЕООД, да заплати разликата над сумата 2 202 хил. лв., неустойка по Договор от 2021 г., до претендирания размер от 2 255 хил. лв., предявена частично от целия размер 3 499 хил. лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 24.01.2022 г. до окончателното плащане, на осн. чл. 92, ал. 1 ЗЗД. Съда потвърждава Решение № 339/13.03.2023 г., по т.д. № 2712/2021 г., на СГС, ТО, VI-4 с., в останалите му обжалвани части (виж пояснение 19).

На 15.03.2024 г. Дружеството – майка е получило разпределен дивидент от Eurofima за 2023 г. в размер на 49 хил. лева.

С Протокол №ПД-29/22.02.2024 г. на Министъра на транспорта и съобщенията е назначен за член на Одитния комитет на дружеството – майка Петър Стефанов.

На 18.03.2024 г. дъщерното предприятие „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД е подписало договор за банков кредит № 1381/18.03.2024 г. с „Българска банка за развитие“ АД в размер на 1 650 хил. лева. Средствата от кредита са предназначени за погасяване на задължения за ремонт на подвижен железопътен състави и закупуване на резервни части. Погасяването на заема следва да се извърши на 24 равни месечни вноски, при годишна лихва в размер на 6М EURIBOR плюс надбавка в размер на 2,67% пункта, но не по-малко от 2,67% годишно.

С постановление №78 от 2 април 2024 г. на Министерски съвет са одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2024 г. за „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД в размер 31 951 хил. лв. за „Доставка на 76 броя пътнически вагони за междурелсие 1435 мм, използвани в конвенционалната железопътна система на ЕС“. Средствата са осигурени за сметка на капиталовите разходи по централния бюджет за 2024 г.

През април 2024 г. е сключен договор с ДБ Фернферкеер АГ за доставка на 76 броя пътнически вагони, използвани в конвенционалната железопътна система на ЕС. Първите 19 от тях ще пристигнат в България още през април, а останалите 57 ще бъдат доставени по график до началото на юни. Договорът включва доставка на 60 пътнически вагона от салонен тип за пътуване във втора класа, 6 специализирани пътнически вагона за превоз на трудноподвижни лица и велосипеди, както и 10 вагон-бистра С тях „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД ще модернизира над 20% от подвижния си състав и ще обслужва най-натоварените направления от София до Варна, Бургас и Русе.

VII. Прогноза за развитието на Групата

1. Стратегически цели

В контекста на Европейските и национални политики за развитие на железопътния транспорт и заложените в тях принципи и основни приоритети са определени следните общи стратегически цели, които дружеството се стреми да постигне:

Основните стратегически цели, които си поставя новото дружество са **подобряване на качеството на предоставяните транспортни услуги, възстановяване на конкурентоспособността и нарастване на пазарния дял на товарните превози в жп транспорта чрез:**

- Устойчиво подобряване на финансовото състояние на компанията;
- Подобряване на обслужването на клиентите и увеличаване на тяхната удовлетвореност;
- Модернизация и обновяване на подвижния състав;
- Дигитализация на процесите и комуникационните канали с клиентите чрез внедряване на интегрирани информационни системи за оперативно, административно и маркетингово управление;
- Намалване на въглеродния отпечатък на железопътния транспорт върху околната среда, чрез интензифициране на инвестициите в устойчив транспорт;
- Повишаване на ангажираността на служителите, чрез подобряване на условията на труд, осигуряване на справедливо възнаграждение спрямо работните резултати и създаване на условия за пълноценна почивка, спорт и други дейности;
- Промяна на вътрешната култура на служителите с фокус върху отговорност за резултатите, професионално развитие, лична инициатива и активно взаимодействие между всички звена.

2. Краткосрочни и средносрочни цели

- Осигуряване на всички условия с цел продължаване на договора за обществена услуга с държавата след 2024 г. ;
- Реструктуриране активите и пасивите на цялата група с цел ефективно осъществяване на планираните бъдещи цели свързани с цялостната визия и в частност с модернизация и обновяване на подвижния състав;
- Оптимизиране на собствените ресурси, процеси и персонал с цел подобряване на ефективността и административно управленския капацитет;
- Намалване времетраенето на пътуването с железопътен транспорт;
- Увеличаване на обема на извършените превози;
- Постигане на устойчиво развитие чрез трайно подобряване на финансовото състояние на дружеството;
- Модернизиране и ремонтване на ремонтните депа;
- Подобряване на условията на труд;

➤ Въвеждане на съвременна система за управление на персонала, за да се поддържа висока компетентност, мотивация и удовлетвореност;

➤ Повишаване репутацията на организацията чрез стриктно спазване на приложимите закони и други изисквания към нейните аспекти по околна среда.

3. Допускания при изготвяне на Бизнес програмата за 2024 г.

При „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД:

Освен допусканията за макроикономическата среда са направени следните специфични допускания при определяне на показателите, свързани с изпълнението на дейността на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД:

- Инфраструктурните такси са изчислени с предвидените в Референтен документ на Национална компания „Железопътна инфраструктура“, а именно:

- Такса за реализираните брутотонкилометри – 0,00126 лв. за брутотонкилометър, независимо от вида на влаковете, техните категории, както и от категорията и вида на железопътната линия.

- Такса за реализираните влаккилометри – 0,3977 лв. за влаккилометър, независимо от вида на влаковете, техните категории, както и от категорията и вида на железопътната линия.

- Такса за заявен и неизползван капацитет – 1,5423 лв. за влаккилометър от неизползвания заявен и утвърден с годишния график за движение на влаковете капацитет, под формата на трасе на влак, независимо от вида на влаковете, техните категории, както и от категорията и вида на железопътната линия.

- Такса за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия – 54,51 лв. за мегаватчас (MWh).

- Разпределение на тягова електрическа енергия – 131,39 лв./MW

- Превоз на 7 397 хил. тона товари - с 28 % повече от превозените товари през 2023 г. (5 759 хил. тона), което отговаря на получените предварителни план-програми на клиентите за 2024 г. ;

- Планирано е увеличение на средната работна заплата от месец януари до месец април 2024 г. с 10% и от м.април до края на 2024 г. – увеличение с 9,6 %,

- Разходите за ел. енергия са изчислени при единична цена на активна енергия без ДДС – 260,00 лв./МВтч за 2024 г. Заложените цени на електрическата енергия са направени на база информацията от енергийни борси, които задават индикативни цени през следващите години.

- Разходите за гориво са изчислени при единична цена на гориво за 2024 г. – 2,60 лв./л без ДДС. Планирани са на база обем превози с дизелова тяга, заложена е разходна норма на брутотонкилометър за дизелова тяга и получените количества са умножени по прогнозна средна цена на дизеловото гориво за 2024 г.;

При „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД:

График за движение на влаковете 2023/2024 г.

Съгласно разпоредбите на чл.4, т.4.2 и чл.6, т.6.1. от Договора за извършване на обществени превозни услуги, планирането на пътническите превози се извършва за всеки валиден период на графика за движение.

Графикът за движение на влаковете се разработва при спазване правилата за разпределение на железопътния капацитет, уреждащи взаимоотношенията между „Управител на Инфраструктура” и лицензираните железопътни превозвачи на основание Закона за железопътния транспорт, Наредба № 41 от 27.06.2001 г., Наредба № 58 от 01.10.2006 г. и

Референтният документ за състоянието на железопътната инфраструктура за 2024 г. Новият график е в сила от 10.12.2023 г. до 14.12.2024 г.

Първоначалният проект на графика е публикуван за обществено обсъждане в средата на месец септември. В съответният срок са постъпили предложения за промени от граждани, областни и общински администрации. От изпратените предложения са удовлетворени изцяло или частично желанията, които са добре аргументирани в полза на обществения интерес и са технологично изпълними. Останалите предложения не са изпълними поради технологична невъзможност, неефективност и слаба населеност на влаковете.

Промените в транспортната схема за 2024 г. са разработени съобразно анализите на дружеството, исканията на заинтересованите страни и техническите възможности. Запазен е обема на превозите в цялата страна, като са направени някои промени с цел подобряване на обслужването по региони.

Назначаване на нови бързи влакове

С влизането в сила на новото разписание се запазва движението на сезонните нощни влакове между София и Бургас през Подбалканската железопътна линия, както и между Горна Оряховица и Бургас с директни вагони от София с връзки в Мездра и Горна Оряховица за пътуващите от Видин, Враца и Русе за Бургас и в обратното направление. Предвиден е нов сезонен дневен влак по маршрута София – Карлово – Бургас и обратно, като по този се създава още една възможност за пътуване по най-натоварената и търсена лятна дестинация.

Назначен е нов директен бърз влак от Свиленград за София. Влакът ще тръгва в 05:45 ч. и ще даде възможност на населението за по удобно пътуване до столицата и обратно в рамките на деня, без да се налага прекачване в гарите.

Подобряване обслужването на регионалния пътничкопоток

Извършени са корекции в маршрутите на някои пътнически влакове за постигане на по-добро обслужване на регионалния пътничкопоток.

Първият влак по теснолинейката е преместен с един час по-късно, след удобна връзка с нощния влак от Бургас за София, с което се създава възможност на жителите от Южна България да се възползват от по-ранно пристигане във курортите от подножието на Пирин за почивка и туризъм.

През 2024 г. обществените превози ще се осъществяват с 89 бързи, 348 крайградски и 128 пътнически влака или общо 565 влака. От бързите влакове ежедневно ще се движат 79 бързи влака, 2 влака в определени дни от седмицата и 8 влака в определен период от годината. От общо 476 пътнически влака ежедневно ще се движат 425, в определени дни от седмицата – 47 влака, а в определени периоди от годината - 4 влака.

Планираната средна маршрутна скорост за бързите влакове е 57 км/ч, а за пътническите влакове средната маршрутна скорост е 42 км/ч. За дневните бързи влакове по направленията София – Варна – София и София – Пловдив – Бургас – София планираната маршрутна скорост е 60-76 км/ч.

На базата параметрите на ГДВ и плана за композиране на влаковете са разработени стандартите за надеждност, капацитет и качество на услугите за 2024 г. Планираният обем превози е 21.379 млн. влаккилометри.

В резултат на планираните промени, обемът превози е 21.379 млн. влаккилометри. Услугите, излизащи извън договорения обем ще бъдат извършени в рамките на предвидената компенсация за изпълнение задължението за превоз за 2024 г.

Пазарни сегменти	Влаккилометри (млн.)
Превози с бързи влакове	9.968
Крайградски превози	4.551
Регионални превози за обслужване на малки населени места по главни линии	4.746
Регионални превози по второстепенните жп линии	2.113
Общо превози, обект на ЗОУ	21.379

Предлагани пътничкоместа

Планираният показател пътничкоместа средно дневно на влак е в съответствие с плана за композиране на влаковете. Средно дневно планираните пътничкоместа за превозите, обект на ЗОУ за 2024 г. са 219 места средно на влак.

Участъкова скорост

Планираната средна участъкова скорост за бързите влакове е 56.64 км/ч, а за пътническите влакове средната маршрутна скорост е 42.13 км/ч.

Търговски превози

В сегмента на търговските превози се включват превозите с международни влакове и атракционни пътувания.

Превозите в международно съобщение ще се извършват с 8 международни бързи влака, от които 4 влака ще се движат ежедневно, 2 влака ще се движат само през летния сезон и 2 влака ще се движат само през зимния сезон .

Планираната средна маршрутна скорост за международните влакове е 48 км/ч.

Запазва се всекидневното движение на влаковете между България и Турция с нощния влак по маршрут София - Халкали - София, както и директните вагони между Букурещ и Халкали в летния период, влаковете между България и Румъния чрез международната връзка по направлението София - Букурещ със сутрешния влак София - Варна с директни вагони за Русе и следобедния влак Русе - София с връзка в гара Русе за и от Букурещ.

През летния период ще се запази движението на директни вагони по направлението София - Горна Оряховица - Букурещ - Горна Оряховица - София и Варна - Горна Оряховица - Букурещ - Горна Оряховица - Варна.

Другата възможност за международна връзка между България и Румъния е по направлението София - Крайова, която се осъществява в гара Видин със сутрешния влак София - Видин и обедния Видин - София.

Необходими ресурси за осигуряване изпълнението на ГДВ 2023/2024 г.

Необходимите ресурси за осигуряване изпълнението на ГДВ 2023/2024 г. са 295 броя пътнически вагона във влак през зимния период (277 вагона седящи места, 16 спални и 2 кушет вагона), а през летния сезон 359 вагона (333 вагона седящи места, 22 спални и 4 кушет вагони). Необходимият брой ТПС, предвиден за влакова работа през зимния период е 121 броя (77 броя локомотиви, ДМВ серия 10 „Siemens” - 15 броя; ЕМВ серия 30/31 „Siemens” - 19 броя и ЕМВ 32 серия – 10 броя) и през летния период е 123 броя (79 броя локомотиви, ДМВ серия 10 „Siemens” - 15 броя; ЕМВ серия 30/31 „Siemens”- 19 броя и ЕМВ 32 серия – 10 броя).

4. Основни обемни показатели

Прогнозата за основните обемни показатели е разработена по пазарни сегменти на база графика за движение на влаковете, анализът на структурата и характера на пътничко потока, отчитайки промените в търсенето и предлагането на транспортната услуга и очаквания обем превози за 2024 г.

ПОКАЗАТЕЛИ	Бизнес програма 2024 г.	Очакван отчет 2023 г.	БП 2024/Оч.отчет 2023	
			+ -	%
Превозени пътници (хил. бр.)	23 240	21 853	1 387	6.3%
Пътниккилометри (млн)	1 583	1 594	-11	-0.7%
- вътрешно съобщение				
- пътници - хил. бр.	20 252.62	19 954	396	2.0%
- пътниккилометри - млн.	1 511.02	1 547	-43	-2.8%
- международно съобщение				
- пътници - хил. бр.	2 987.38	1 999.77	992	49.7%
- пътниккилометри - млн.	71.96	38.71	31.77	79.0%
Превозени товари (хил. тона)	7 397	5 759	1 638	28.4%
Тонкилометри(млн)	2 307	1 710	597	34.9%
- вътрешно съобщение				
- превозени товари (хил.тона)	6 027.96	4 390	1 638	37.3%
- тонкилометри - млн.	1 894	1 393	501	36.0%
- международно съобщение				
- превозени товари (хил.тона)	1 370	1 369	0	0.0%
- тонкилометри - млн.	413	317	95	30.0%
Средно пропътувано разстояние (км) пътнич. превози	68	73	-8	-6.6%
Средно превозно разстояние (км) товарни превози	311.82	296.92	14.90	5.0%
Средносписъчен брой на служителите за периода	7 670	7 537	149	2.0%
Приведени единици (пкм+нткм млн)	3 889.6	3 304.0	585.7	17.7%
Производителност на едно лице (хил/ 1 лице)	507.1	438.4	67.8	15.4%

5. Средства от Държавния бюджет за 2024 г.

Съгласно Договора за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД получава възнаграждение (субсидии) по Договор за компенсиране на непокритите разходи, направени за извършване на превозните услуги и компенсации за извършване на безплатни и с намалени цени пътувания за някои категории граждани.

Съгласно Приложение № 1, т.18 към чл. 1 на ПМС № 13/29.01.2024 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2024 г. и чл.25, ал.1, раздел II, т.1.2.1.1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., разчетените средства по Бюджетна програма „Организация, управление на транспорта, осигуряване на безопасност, сигурност и екологосъобразност” като субсидии за превоз на пътници на територията на Република България с железопътен транспорт са в размер на 209 890 хил. лева., за компенсиране на тарифното задължение за безплатни и с намалени цени пътувания остават в размер на 13 000 хил. лева и за капиталов трансфер също запазват размера си от 61 630 хил. лева.

Планиране е допълнително отпускане на средства от Държавния бюджет в размер на 66 895 хил. лева, с цел компенсиране на разходите за изпълнение на задължението по договора при запазване на транспортна схема за 2024 г., разработена съобразно анализите, предложенията, направени след обществено обсъждане с граждани, областни и общински администрации и техническите възможности е с обем 21 378 920 влаккилометра.

Планирани са приходи в размер на 566 817 хил. лева, увеличени спрямо отчетените за 2023 г с 27%.

Оперативните разходи са за 2024 г. са предвидени в размер на 501 230 хил. лева, което е с 14% повече от отчетените през 2023 г.

ЕВИТДА е в размер на – 24 280 хил. лева и се подобрява спрямо 2023г. (- 22 016 хил. лева) с 46 296 хил. лева.

Очакван нетен финансов резултат за 2024 г е загуба в размер на 4 192 хил. лева, подобрен спрямо 2023 г. с 43 763 хил. лева или 91%.

6. Инвестиционна програма за 2024 г.

Планираните инвестиции за 2024 г. на „Холдинг БДЖ“ ЕАД са в размер на 1 194 хил. лева.

Планираните инвестиции за „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД са показани в следващата таблица:

(в хил. лева)	
Прогнозни инвестиции "БДЖ-ПП" ЕООД в хил. лв. без ДДС	2024 г.
Система ERTMS	8 820
КР и преустройство на 10 бр. ел. локомотиви сер. 44 и 45 в експлоатация	1 714
КР и модернизация на 2 бр. теснопътни дизелови лок. серия 75	600
Ремонт на ДМВ серия 10, ЕМВ Серия 30 и 31	13 648
Основен ремонт на 15 бр. локомотиви СмартТрон	7 426
Капитален ремонт на 9 бр. пътнически вагони за междурелсие 760 мм	268
Капитални ремонти на локомотиви "БДЖ-ПП" ЕООД	8 139
Капитални ремонти на вагони "БДЖ-ПП" ЕООД	3 861
Ремонт на сграден фонд	1 000
Ремонт на железен път	1 500
Производство, доставка и последваща поддръжка на 50 броя пътнически вагони за междурелсие 1435 мм за нуждите на „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД. Инициране на поръчката през 2023 г. със срок за доставка до 2026 г.	69 000
Закупуване на нови локомотиви 10 бр.	20 715
КТ извън приоритетните поръчки	3 339
Общо инвестиции	140 030

При осигуряване на финансов ресурс за „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД се планира през 2024 г. инициране на обществени поръчки за производство, доставка и последваща поддръжка на 50 броя пътнически вагони за междурелсие 1435 мм на стойност от 230 000 хил. лева, със срок за доставка до 2026 г. и капитален ремонт и модернизация на 2 броя теснопътни дизелови лок. серия 75 на стойност 4 008 хил. лева

Инвестиционната програма на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД включва следните позиции:

Планирани са средства за поддържане на добро техническо състояние на подвижния състав, както в депа и ВР Цехове, така и в заводи на обща стойност 16 447 хил. лева. Инвестиционната програма включва следните позиции:

(в хил. лева)		
Вид ремонт	Брой	2024
Подемен ремонт на локомотиви в заводи	4	3 600
Ремонт в заводи	78	4 839
Изработване и монтаж на покривен механизъм за открити вагони сер.Е	87	375
Изработване и монтаж на стойки/седла с товароносимост 30 т. за превоз на ролони	90	375
Ремонти по необходимост на сгради и железен път, собственост на "БДЖ-ТП"ЕООД		1 500
Общо инвестиции	259	10 689

(в хил. лева)		
По стопански начин / в депа на "БДЖ-Товарни превози" ЕООД	Брой	2024
Локомотиви в депа на "БДЖ-Товарни превози" ЕООД	25	2 826
Вагони в депа на "БДЖ-Товарни превози" ЕООД	573	2 932
Общо за ОПР	598	5 758

За осъществяване на ремонтната дейност и осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в депа и ВР Цехове, е необходимо и инвестиция в дълготрайните активи, сграден фонд и съоръжения. В тази връзка за 2024 година са предвидени инвестиции за ремонт на сгради и железен път в локомотивните и вагонни депа в размер на 1 500 хил. лева.

В Бизнес програмата на „БДЖ - Товарни превози“ ЕООД за 2024 година се предвижда ремонта на локомотиви и вагони в депа и ВР цехове на дружеството да се осъществи както със собствени средства, така и с външно финансиране в размер на 2 000 хил. лева, под формата на банков заем.

VIII. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност

В структурата на група „Холдинг БДЖ“ ЕАД не са осъществени действия в областта на научноизследователската и развойната дейност.

IX. Наличие на клонове на предприятието

„Холдинг БДЖ“ ЕАД - основната дейност на “Холдинг Български Държавни Железници” ЕАД и неговите дъщерни предприятия (Групата) се състои в предоставяне на железопътни транспортни услуги за превоз на пътници и товари във вътрешно и международно съобщение, поддръжка и ремонт на подвижен състав и всички други дейности, които не са забранени от закона. Предприятието майка „Холдинг БДЖ“ ЕАД функционира като управленски център за стратегическо развитие и контрол, като създава обща ръководна линия и цели на дъщерни дружества и подпомага извършването от тях основните бизнес дейности като железопътни превозвачи.

„БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД е еднолично дружество с ограничена отговорност, което съществува от 26.10.2007 г. и е единственото в страната, което притежава лиценз за железопътен превоз на пътници.

Дружеството организира, осъществява и отговаря за изпълнението на задължения по дългосрочен договор от 25.06.2009 г., сключен с Министерство на транспорта на Република България за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България, като осигурява качествени и безопасни обществени превозни услуги в съответствие с него.

Основният предмет на дейност на дружеството е извършване на железопътни превози на пътници във вътрешно и/или международно съобщение, наемане на локомотивна тяга и вагони за извършване на железопътни превози на пътници, поддръжка и ремонт на подвижен състав (локомотиви и вагони), който е в съответствие с ISO 9001:2015.

„БДЖ - Товарни превози“ ЕООД е търговско дружество, със 100 % собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, като правата на едноличния собственик се упражняват от Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

Предметът на дейност на Дружеството е извършване на железопътни превози на товари във вътрешно и/или международно съобщение, наемане на локомотивна тяга и вагони за извършване на железопътни превози на товари, поддръжка и ремонт на тягов и подвижен състав, както и всяка друга дейност, която не е забранена със закон. Дружеството притежава постоянен/ безсрочен лиценз за железопътен превоз на товари, издаден от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, който се преразглежда на определени периоди и в случаите, предвидени в приложимото законодателство.

„БДЖ – Булвагон“ ЕАД – е еднолично акционерно дружество, със 100% собственост на „БДЖ- Пътнически превози“ ЕООД. Основната дейност на „БДЖ – Булвагон“ ЕАД се състои в организация на производство, модернизация и ремонт на пътнически железопътен подвижен състав, производство и ремонт на други промишлени изделия, търговия и търговско посредничество. С решение на Съвета на директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД и на Управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е взето решение за вливане на дъщерното дружество „БДЖ – Булвагон“ ЕАД в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. На 16.08.2023 г. вливането е вписано в ТРРЮЛНЦ към Агенцията по вписванията.

Х. Използвани от предприятията от Групата финансови инструменти

В дейността на Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД не са използвани механизми и предимства на финансови инструменти и политика на хеджиране (форуърдни договори, суапове, опционни сделки, деривативни продукти, фючърсни договори и др.).

Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

инж. Георги Друмев
Изпълнителен директор

20 юни 2024 г.

НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ
КЪМ ГОДИШНИЯ КОНСОЛИДИРАН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА
„ХОЛДИНГ БЪЛГАРСКИ ДЪРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ“ ЕАД
ЗА 2023 г.,
съгласно чл.51 от Закона за счетоводството

Долуподписаният,
Георги Друмев Друмев, в качеството си на Изпълнителен директор на
„Холдинг Български държавни железници“ ЕАД, с ЕИК: 130822878, със
седалище и адрес на управление гр. София 1000, ул. „Иван Вазов“ №3

ДЕКЛАРИРАМ, че:

I. ОПИСАНИЕ НА БИЗНЕС МОДЕЛА НА ГРУПАТА

„Холдинг БДЖ“ ЕАД като продължител на „БДЖ“ ЕАД е дружество - майка и е регистрирано в Република България в съответствие със Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 г., с Решение на Софийски градски съд от 15 януари 2002 г. Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Иван Вазов“ №3. Едноличен собственик на капитала на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е българската държава. Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 2 894 973 броя поименни акции с номинал 10 лева за акция. Всяка акция дава право на глас в Общото събрание, право на дивидент и ликвидационен дял.

Основната дейност на “Холдинг Български Държавни Железници” ЕАД и неговите дъщерни предприятия (Групата) се състои в предоставяне на железопътни транспортни услуги за превоз на пътници и товари във вътрешно и международно съобщение, поддръжка и ремонт на подвижен състав и всички други дейности, които не са забранени от закона. Основната дейност на предприятието майка „Холдинг БДЖ“ ЕАД се състои в придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за използване на патенти на дружествата, в които холдинговото дружество участва; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; извършване на производствена дейност; всички други дейности, които не са забранени от закона.

„БДЖ“ ЕАД е регистрирано с Решение № 1 от 15.01.2002 г. постановено по ФД № 7 от 2002 г. на СГС. Същото е пререгистрирано по реда на Закона за търговския

регистър на 24 април 2008 г. с ЕИК: 130822878. На 23.11.2010 г. е променено фирменото наименование на дружеството от „БДЖ“ ЕАД на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

С извършеното преобразуване на „Холдинг БДЖ“ ЕАД на 24.05.2011 г. е прехвърлена собствеността на товарни и пътнически вагони, локомотиви, електромотрисни влакове (ЕМВ), дизелови мотрисни влакове (ДМВ), локомотивни депа и локомотивен персонал на дъщерните дружества „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД, необходими за осъществяваната от тях дейност – предоставяне на товарни и пътнически жп превози вътрешно и международно съобщение. След тази дата основните приходи на „Холдинг БДЖ“ ЕАД се формират от продажбата на неоперативни активи и почивно дело.

Към момента на преобразуването през м. май 2011 г. „Холдинг БДЖ“ ЕАД остава длъжник по всички натрупани краткосрочни и дългосрочни задължения, с изключение на тези, които са възникнали по договори, сключени от съответните подразделения на „Холдинг БДЖ“ ЕАД, които при преобразуването преминават към дъщерните дружества. С вътрешни споразумения през 2012 г. и 2013 г. всички кредити към финансовите институции, с изключение на Втория облигационен заем и задълженията към структурите на Световната банка, са прехвърлени към дъщерните дружества, съобразно придобитите от тях активи при последното преобразуване.

„Холдинг БДЖ“ ЕАД остава собственик на всички неоперативни активи, които дружеството притежава към момента на преобразуването и извършва всички сделки на управление и разпореждане с тези активи.

Седалището и адреса на управление на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група е в гр. София, район „Средец“, ул. „Иван Вазов“ № 3.

„Холдинг БДЖ“ ЕАД извършва социалната дейност, свързана с осигуряване на отпих и почивка на собствените си работници и служители, както и на работниците и служителите от дъщерните си дружества в почивните бази, които при преобразуването през 2007 г. са останали собственост на холдинга

Организационната структура на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група се състои от: „Холдинг БДЖ“ ЕАД, двете дъщерни дружества „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ и до 16.08.2023 г. дъщерното дружество на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД – „БДЖ – Булвагон“ ЕАД. Целта, стратегията и следваните политики по отношение на основните и спомагателните дейности на дружествата са разписани в Декларации за политиките по качество и безопасност на ръководството на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД.

Системата за сигурност в дружествата от групата, като част от критичната инфраструктура на страната е интегриран компонент от системата за национална сигурност при управлението в условията на кризи.

Дружествата от групата изпълняват общата стратегия на управление на сигурността в „Холдинг БДЖ“ ЕАД, организират взаимодействието с другите държавни органи и изграждат благоприятна и предвидима среда за сигурност в посока на негативните процеси и лошите практики за постигане на стабилна социално-икономическа обстановка, осигуряваща условия за изпълнение на Стратегията за развитие и Плана за оздравяване на „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група.

В дружествата от групата функционира система за вътрешен контрол, която гарантира ефективното функциониране на системите за отчетност и разкриване на информация.

Дружествата от групата са приели „Правила за етично поведение на служителите в „Холдинг БДЖ” ЕАД.

Правилата определят задължителните етични норми за поведение на служителите в „Холдинг БДЖ” ЕАД и дъщерните дружества и имат за цел да се определят корпоративните ценности, да се укрепи общественото доверие в морала и професионализма на служителите на групата и да се повиши нейния престиж. С приемането на правилата за вътрешен контрол, етика и лоялност и мерки за превенция и разкриване на подкупи на служителите на „Холдинг БДЖ” ЕАД и дъщерните дружества се подпомага осигуряването на адекватна контролна среда, което е един от основните елементи на системите за вътрешни контроли.

Правилата за етично поведение определят задължителни норми на поведение, при които служителите на групата не могат да разгласяват информацията, станала им известна при или по повод изпълнение на служебните им задължения, включително след като престанат да бъдат служители. Използването на тази информация с цел лично облагодетелстване или в чужд интерес е абсолютно недопустимо. В обхвата на тази информация влиза всяка такава, касаеща извършваните от дружествата сделки, информация относно клиенти, доставчици, лични данни на персонала и условията за неговото назначаване, счетоводни данни, компютърни програми и софтуер, както и всички непубликувани данни относно дейността на дружеството, в устна или писмена форма, съхранявана на хартиен или магнитен носител, наричана по-нататък вътрешна информация.

Задължението за конфиденциалност не се прилага по отношение разгласяване на вътрешна информация, когато служителите са задължени по силата на закон да разкрият такава информация или да свидетелстват пред съд, както и по отношение на информацията, която по силата на закон е достъпна на трети.

II. ОПИСАНИЕ НА ПОЛИТИКИТЕ, КОИТО ГРУПАТА Е ПРИЕЛА И СЛЕДВА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ВЪПРОСИ:

1. Управлението на отпадъците

Групата на „Холдинг БДЖ” ЕАД е предприела мерки за постигане на целите в съответствие с Националната политика за управление на отпадъците и действащото законодателство.

Дружествата от групата и през 2023 г. в резултат на експлоатационната и ремонтна дейност генерират отпадъци, като събирането на отпадъците се извършва ежедневно в подходящи контейнери и съдове във всяко от поделенията в страната. Периодично, при набиране на подходящи количества, се обявява търг за тяхната продажба на лицензирани за тази дейност организации. Ежемесечно се водят отчетни книги за образуваните и/или предавани отпадъци, като тази отчетност и през 2023 г. е докладвана пред външни институции, като ИАОС, НСИ и др.

За битовите отпадъци се спазва реда и организацията, утвърдена със съответните общински наредби, уреждащи дейностите с битови отпадъци в съответната община.

Една от основните задачи на дружествата в групата е предотвратяване изпускането на опасни химични вещества и смеси в почвите, водите и въздуха вследствие на разливи, разсипване или разпрасаване, включително чрез използване на съдове и/или съоръжения за съхранение, съобразени с опасните свойства на съхраняваните опасни химични вещества или смеси. Набавянето на Информационни листове за безопасност за всички продукти е задължително.

Дружествата от групата са създали и поддържат документираните процедури за мониторинг и редовно измерване на ключови характеристики на операциите и дейностите си, които могат да имат значително въздействие върху околната среда. Задължителен мониторинг са водните проби на питейно-битовите води от собствени водоизточници, водни проби на отпадни води, заустени в повърхностни, както и емисиите, които се отделят от неподвижните източници на емисии, отделящи замърсители в околната среда.

В „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД са назначени експерти по екология, които да извършват контрол върху състоянието на околната среда и източниците на замърсяване.

Политиката на дружеството е насочена към рециклиране и оползотворяване на производствените отпадъци. Основната цел на предприятието е свързана с намаляване на загубите на материали, а именно намаляване на генерираните отпадъци от дейността, разделното им събиране и оползотворяване с цел повторно използване.

В тази посока работим в три направления:

- По-добро разделяне на производствените отпадъци на територията на дружеството;
- Разширена отговорност на производителя, чрез обратно приемане на масово разпространени отпадъци;
- Ежегодни цели за намаляване на отпадъци, депонирани на сметище.

„БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за 2023 г. генерира на 27 териториални обекта общо 37 вида отпадъка, които се съхраняват на 172 броя площадки за временно съхранение на отпадъци. В резултат на експлоатационната и ремонтна дейност, за генерираните отпадъци е организирано разделно съхранение на отпадъци по видове на обособени площадки или в подходящи контейнери и съдове, във всяко едно от поделенията в страната. Периодично се сключват договори и се следи предаването на отпадъци само на фирми, имащи разрешения по Закона за управление на отпадъците.

През 2023 г. дружеството е предало: 1 148,867 тона отпадък за оползотворяване, от които 78,920 тона опасни отпадъци, на лицензирани фирми по Закона за управление на отпадъците. За всички изградени площадки за съхранение на отпадъци са определени със заповед отговорни лица и ежесечно се водят отчети за образуваните и предавани отпадъци, чрез Информационна система за управление на отпадъците, поддържана от Изпълнителна агенция по околна среда.

За реализиране и постигане целите на разделното събиране, нашите служители са обучени колко е важно всички отпадъци да се сортират правилно, за да са годни за рециклиране след това.

За битовите отпадъци се спазва реда и организацията, утвърдена със съответните общински наредби, уреждащи дейностите с битови отпадъци в съответната община.

Чрез разделното събиране на отпадъци се стремим към изваждането на възможно най-много видове отпадък от общия битов отпадък, с цел минимизиране на депонирането и увеличаване на дела на рециклирането. Така например отпадъци от хартия, картон и пластмаса на територията на поделенията в страната се рециклират, като се предават разделно на местата, които са обособени от местните общински власти. Дружеството организира рециклиране и на текстилни материали (напр.: дюшечи, работното облекло на служителите ни и др.), като при невъзможност да се преизползват в ремонтните цехове, като парцали, същите се предават на фирма, притежаваща законово изисканите разрешителни документи. И през 2023 г. продължаваме инициативата по разделно събиране на отпадъци от опаковки при

почистването на пътнически вагони на гара Бургас, която също има за цел да ни помогне да избегнем тяхното депониране.

„БДЖ – Товарни превози“ ЕООД

Независимо, че железопътният транспорт е екологично най-безопасния вид транспорт, за използването на това предимство, както и за устойчивото развитие на транспортната система е необходимо хармоничното съчетаване на техническото развитие на подвижния състав и инфраструктурата с опазването на околната среда. Поради това всички жп администрации разширяват изградените системи за управление на околната среда.

С електрическа тяга се извършват над 93% от превозите на товари от общия обем превози и едва 7% от превозите се осъществяват с дизелова тяга.

В резултат на производствената си дейност (извършване на ремонти и поддръжка на подвижен състав), „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД генерира отпадъци. Явява се потенциален замърсител на водата, въздуха и почвите.

Формираните отпадъци се водят на отчет, съгласно нормативните изисквания. При натрупване се предават на лицензирани фирми, чрез сключване на писмени договори.

Дружеството извършва превоз на отпадъци и опасни отпадъци. В тази връзка спазва разпоредбите на действащото в момента екологично законодателство и транспонираните в него европейски директиви.

В „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД се осъществява контрол по компоненти и фактори на околната среда.

Превозът на опасни товари се извършва при спазване изискванията на Правилника за международен железопътен превоз на опасни товари RID (Приложение I към Конвенцията за международни железопътни превози COTIF).

По отношение енергийната ефективност следва да се отчете факта, че енергийното потребление от железопътния транспорт е най-ниско спрямо другите видове транспорт, което го прави и най-енергоефективен.

Като цяло железопътният транспорт има най-малък дял за замърсяването на атмосферния въздух с вредни вещества, като отделеният CO₂ е само 2 % от общите емисии отделяни от транспорта в света.

Железопътният транспорт е най-екологичния транспорт, поради факта, че над 70% от железопътната мрежа на Р. България е електрифицирана.

В Дружеството са въведени стандарт EN ISO 14001:2015 и система за документооборота, чрез поддържането на която значително се намалява обема ползвана хартия.

Въведеният стандарт EN ISO 14001:2015 гарантира грижа за околната среда, както и непрекъснато подобряване на резултатността спрямо опазването на природните ресурси.

„БДЖ – Товарни превози“ ЕООД разполага с квалифициран персонал, познаващ основните и спомагателни дейности и техническа обезпеченост на дружеството, притежаващ опит в прилагането на екологичните нормативи в железопътната дейност.

За постигане на устойчиво развитие, в „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД следва да постъпят свежи финансови приходи, дружествената политика да се насочи към повишаване енергийната ефективност на подвижния състав, да се разшири обема и обхвата на интермодалните превози, както и да се търсят възможности за замяна на

остарелите локомотиви. Наличието на свободен финансов ресурс ще бъде стимул за разработване на екологични програми, позволяващи да се поддържа и ремонтира подвижен състав при ефикасно управление на рисковете.

2. Преките и непреките емисии в атмосферата (емисиите на парникови газове в метрични тонове еквивалент на въглероден диоксид CO₂ и интензитета на емисиите на парникови газове)

Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД не участва в схемата за търговия с емисии на парникови газове. Дружествата на Група „Холдинг БДЖ“ ЕАД са разположени в урбанизирани територии, където измерването на вредни емисии CO, SO₂, NO₂, прахови частици и други емисии, отделяни в атмосферния въздух, се извършва на национално и регионално ниво.

3. Съществена информация, свързана с контрола върху замърсяването на околната среда и мерките за предотвратяването му

Независимо, че железопътният транспорт е екологично най-безопасния вид транспорт, за използването на това предимство, както и за устойчивото развитие на транспортната система е необходимо хармоничното съчетаване на техническото развитие на подвижния състав и инфраструктурата с опазването на околната среда, което от гледна точка на експлоатацията представлява значителен потенциал за намаляване на разходите. Поради това всички жп администрации разширяват изградените системи за управление на околната среда.

В резултат на предприетите действия по освобождаване от неоперативни активи чрез ликвидация и продажба на скрап, дружествата са генерирали отпадъци от черни и цветни метали. Същите се съхраняват разделно на обособени площадки на територията на дъщерните дружества. Периодично се провеждат търгове за предаването на тези отпадъци съгласно изискванията на Закона за управление на отпадъци. Ежемесечно са водени отчетни книги за наличните като тази отчетност ежегодно се представя пред Изпълнителна агенция по околна среда.

В структурата на Група „Холдинг БДЖ“ ЕАД относно дейността по опазване на околната среда се цели при организацията на работа и функциите на персонала да се спазват следните принципи:

„Предотвратяване“ – образуването на отпадъци да бъде намалено и избегнато, където това е възможно;

„Разширена отговорност“ – дейностите, които допринасят за замърсяването на околната среда, да се управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве;

Превозите, които изпълняват дружествата от „Холдинг БДЖ“ ЕАД показват, че с електрическа тяга се извършват 93% от превозите на товари и пътници от общия обем превози и едва 7% от превозите се осъществяват с дизелова тяга.

Поставени са електромери на всеки локомотив, обслужващ пътнически и товарни превози, което дава възможност за отчитане на реално потребление по монтиран уред за измерване на използваната ел. енергия.

Превозите с електрическа тяга са почти с 3 пъти по-ниска себестойност от тези с дизелова тяга и тяхното увеличаване води до намаляване както на себестойността на превозите, така и до намаляване на въглеродните емисии.

4. Влиянието на транспорта върху околната среда

Железопътният транспорт е с най-нисък процент на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух и на парникови газове в сравнение с останалите видове транспорт. Използването на железопътния транспорт създава сериозни предпоставки за постигане на заложените цели за декарбонизация в транспорта, тъй като характеристиките му позволяват бързо и удобно придвижване на пътници и товари, чрез значително намаляване на вредните емисии и негативното въздействие от процеса на придвижване. Противоположно на индивидуалния транспорт, над 80% от железопътната инфраструктура в страната е електрифицирана, а в местата, където се извършват най-голям брой пътувания (а именно крайградските райони на София, Пловдив, Варна, Бургас, Велико Търново и Русе) – тя е напълно електрифицирана.

Ползите при използването на железопътен транспорт, в сравнение с автомобилния, са:

- намаляване замърсяванията на въздуха в следствие намалените емисии на парникови газове;
- намаляване на шумовото замърсяване, тъй като то се появява само при преминаване на отделни влакови композиции;
- намаляване на интензитета на трафика със сухоземен транспорт по пътищата и пътно-транспортни произшествия.

5. Разработването на екологично чисти продукти, услуги и технологии

Група „Холдинг БДЖ“ ЕАД залага обслужването да се осъществява от квалифициран персонал, познаващ основните и спомагателни дейности и техническата обезпеченост на предприятието, притежаващ опит в прилагането на екологичните нормативи в железопътната дейност. Стремещт ни е насочен към спазване на изискванията на националното и европейско законодателство, действащите стандарти, норми и правила, свързани с опазването на околната среда, намаляване на трафика по пътищата и ПТП от пренасочване на движението.

III. СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ СЪС СЛУЖИТЕЛИТЕ И ПОТРЕБИТЕЛИТЕ НА УСЛУГАТА, ПРЕДЛАГАНА ОТ ПРЕДПРИЯТИЯТА В ГРУПАТА:

1. Политика по отношение на социалните въпроси:

Предвид установената тенденция на недостиг на квалифициран персонал, стремещт на дружествата в Групата е насочен към полагане на постоянна грижа, така че всеки работник и служител да се чувства удовлетворен и мотивиран от работата си, и да вижда възможности за лично и професионално развитие.

За постигане на посоченото „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група осигурява равнопоставеност и зачитане на човешките права, като стриктно се спазва нормативната уредба на страната и не се допускат прояви на дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, гражданство, произход, религия или вяра, убеждения, политическа принадлежност, увреждания, възраст, имуществено състояние или други признаци.

В дружествата от групата действат индивидуални Колективни трудови договор /КТД/ и на база залегналите клаузи в тях, работниците и служителите:

- получават по-високи размери на допълнителните възнаграждения за придобит трудов стаж и професионален опит, и за всеки отработен час нощен труд, спрямо определените в нормативните актове;
- получават допълнително възнаграждение за по-висока лична квалификация;

- които изпълняват служебните си задължения по време на пътуване, се изплащат суми за пропътуван километър вместо командировъчни пари;

- имат право на платен годишен отпуск в завишен размер спрямо определения в Кодекса на труда, както и на допълнителен отпуск в случаите на чл. 157, ал. 1, т.т. 1-3 КТ.

За изпълнение на целите си за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, дружествата от групата:

- осигуряват ресурси за организационно-технически, технологични и други проекти за подобряване условията на труд;

- осигуряват провеждането на всички видове инструктажи, съгласно изискванията на Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд;

- осигуряват на работниците и служителите обслужване от Служба по трудова медицина;

- осигуряват профилактични прегледи;

- прилагат мерки за отстраняване и намаляване на риска за здравето и безопасността при работа на работниците и служителите;

- осигуряват ваучери за храна, съгласно изискванията на Наредба № 11/21.12.2005 г.;

- предоставят на работните места ободряваща напитка при полагане на нощен труд, чай – при ниски температури под 10°C, минерална вода – при температури над 30°C;

- осигурява по график веднъж в годината 5 дни безплатен профилакториум за възстановяване работоспособността и здравето на работниците и служителите от втора категория труд при пенсиониране;

- осигуряват лични предпазни средства, работно и униформено облекло;

- застраховат работниците и служителите за застрахователен риск „Трудова злополука”.

С цел подобряване на социалния статус на персонала, в „Холдинг БДЖ” ЕАД Група има социални програми, част от които са:

- средствата за поевтиняване на храната;

- социалната сума при ползване на платен годишен отпуск;

- социалните паричните помощи;

- картите за пътуване на служителите, легитимациите и безплатни билети на членовете на семействата им за пътуване по железопътната мрежа на страната.

Наред с гореизложеното, с цел постоянния стремеж към подобряване на уменията и компетенциите на персонала, в дружествата от групата ежегодно се планират и провеждат обучения на персонала за придобиване на нови правоспособности, за усъвършенстване на професионалната квалификация, за придобиване на ключови компетентности. Дейностите по обучение и развитие в дружеството са насочени към подобряване на изпълнението на работата, чрез:

- придобиване на нови и развитие на съществуващите знания и умения;

- развитие на потенциала на служителите в съответствие с изискванията на работата и приоритетите на дружеството;
- подобряване изпълнението на служебните задължения и работата на екипите;
- повишаване на удовлетворението от работата и личната мотивация;
- даване на възможност за делегиране на по-сложни задачи на служителите, развитие на иновативно мислене и др.

Подробна информация за числеността на персонала от различни полове по области на заетост и по професии се съдържа в индивидуалните нефинансови декларации на дружествата от Групата на „Холдинг БДЖ“ ЕАД

2. Политика по корпоративна и социална отговорност

Политиката на дружествата от групата и по специално на „БДЖ–Пътнически превози“ ЕООД в тази посока е ключова. Дружествата имат изключително важна и съществена роля за мероприятия, които са с принос към обществото, като подкрепят инициативите за социална адаптация и интеграция на децата, лишени от родителска грижа, на които трябва да бъде дадена възможност да живеят в равностойно положение и да заемат своето достойно място в обществото.

Като пример за извършваните инициативи, част от политиката по корпоративна и социална отговорност, може да се посочат:

- дългогодишно сътрудничество с Национално сдружение на сираците в България и осигуряване на безплатно пътуване на деца в неравностойно положение по повод на различни инициативи, организирани от сдружението;
- осигуряване на безплатно пътуване на ученици за участието им в състезание за бизнес проекти, част от програмата „Тийноватор“ за насърчаване на предприемачеството в българските училища;
- подкрепяне на инициативи за развитие на българския туризъм и популяризирането на природните и културно-исторически забележителности в страната, като например изобразяването на гърба на всеки билет за пътуване с влак по направленията към Северозападна България на снимка с текст за отстъпка от стандартната входна такса за посещение в Регионалния исторически музей в гр. Враца до края на 2023 година;
- подкрепа и участие в младежки и спортни инициативи, като например „Байк и Рън за Чепън“ и „Дунав Ултра“, за които се осигурява превоза на велосипедите на участниците;
- подкрепа и участие в културни инициативи, като дружеството традиционно осигурява превоз на децата участници във ежегодния фестивал за детско медийно изкуство „Арлекин“ и в Националния детски литературен конкурс „Искри 2023“;
- подаряване на безплатно пътуване на всички деца на възраст до 14 години във всички пътнически и бързи влакове на 1-ви юни по повод Международния ден на детето.

„БДЖ–Пътнически превози“ ЕООД предоставя възможност за пътуване чрез железопътен превоз на лица с увреждания и лица с намалена подвижност /ЛНП/. Обслужването на ЛНП се извършва, съгласно сключения тристранен договор между Български червен кръст /БЧК/, „БДЖ–Пътнически превози“ ЕООД и Национална компания „Железопътна инфраструктура“.

Основните приоритети пред дъщерното дружество, като национален железопътен превозвач, са гарантирането на безопасно придвижване и опазване здравето на

клиентите и служителите, а също така и отговорността за осигуряване на транспортното обслужване на обществото.

2.1. Целите, рисковете и задачите, които предстоят по отношение на екологичните и социалните политики, включително описание на такива дейности, които биха довели до неблагоприятно въздействие върху екологията, служителите или други социални въпроси

Ръководството на „Холдинг БДЖ” ЕАД Група се стреми да осигурява реда и последователността на действия при решаването на проблемите към намаляване до минимум и по възможност предотвратяване на замърсяването на околната среда в резултат на своята дейност. Основните цели, които дружествата се стремят да постигнат са:

1. намаляване на рисковете;
2. предотвратяване на замърсяването и други неблагоприятни въздействия върху околната среда;
3. ефикасно използване на ресурсите посредством правилното им разпределение;
4. постигане на съответствие със законовите и подзаконовите изисквания по опазване на околната среда, защото те са обект на задължително правно регулиране и контрол.
5. намаляване на генерираните отпадъци.

През 2023 г. основните дейности на които са наблегнали дружествата от групата с цел минимизиране на неблагоприятното въздействие върху екологията, са както следва:

1. Провеждане на процедури и сключване на договори за предаване на отпадъци на фирми, притежаващи Разрешително за съответните дейности.
2. Изпълнение на дейностите на площадките за съхранение на отпадъци, в съответствие с националното законодателство и националната политика за управление на отпадъците.
3. Несмесване на опасни с други отпадъци или на оползотворими с неоползотворими.
4. Намаляване отпадъците от собствено производство.
5. Своевременно запознаване с новоприетите нормативни документи по опазване на околната среда и тяхното прилагане.
6. Икономия на финансови средства, свързани с намаляване на отпадъците, вредните емисии, обема на глобите и застраховките и т.н..

2.2. По-важните проблеми пред управлението на човешките ресурси в „Холдинг БДЖ” ЕАД Група са:

- застаряване на персонала в дружествата от групата – много нисък относителен дял на работниците и служителите на възраст до 35 години и от 36 до 45 години.
- небалансирана образователно-квалификационна структура на персонала – голяма част от служителите са със средно образование;
- липса на подходящи кандидати, отговарящи на изискванията за образование, квалификация и професионален опит за заемане на определени длъжности;

- високата конкуренция при набиране и подбор на кандидати, която оказват други превозвачи;

- недостатъчно развити умения на служителите, най-вече по отношение на езиковите знания, компютърната грамотност, липсата на необходимите професионални и квалификационни знания, умения и опит в системата на железопътния транспорт;

- липса на мотивация за кандидатстване и работа в дружествата от групата.

Предвид преодоляване на посочените проблеми, ръководствата на дружествата са предприели следните мерки:

- **Ефективно привличане, подбор и оценяване на персонала:**

- За осигуряването на квалифициран експлоатационен персонал през 2023 година в обучение в ЦПО към „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД са били включени 142 външни на дружеството лица при сключване на договори по условията на чл. 235 КТ, за придобиване на професионална квалификация и правоспособност „Локомотивен машинист”, „Помощник локомотивен машинист“, „Кондуктор“, „Ревизор вагони“, „Маневрен стрелочник“, „Маневрист“ или „Билетен касиер“;

- изготвяне и публикуване на обяви за свободни работни места;

- с цел популяризиране на работодателската марка на дружеството и разширяване на информационните канали за привличане на кадри, служители човешки ресурси участват в специализирани кариерни форуми и събития на национално и регионално ниво, като напр.: участие в организирана от ВТУ „Годор Каблешков” съвместна среща с работодатели за подкрепа в кандидат-студентската кампания; провеждани срещи с Агенцията по заетостта; Панорами на образованието;

- активна комуникация с кметове, областни управители и общини;

- предлагане на стажантски и стипендиантски програми;

- публикуват се обяви за набиране на външни кандидати за участие в обучение при сключване на договор по условията на чл. 235 КТ;

- разширяване сътрудничеството с професионалните гимназии, с цел привличане на повече млади хора в железопътния транспорт. Създаването на бъдещи професионални кадри в железницата е една от приоритетните задачи на „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД. Дружеството предоставя отлични перспективи и възможности за професионално развитие и в тази връзка подкрепя професионалното обучение и образование на ученици, като по този начин се изгражда здрава основа за успешно развитие на БДЖ като бъдещ потенциален работодател. Националният железопътен превозвач поставя акцент, че е един добър избор за бъдещо професионално развитие, с нова визия и стратегически поглед, ориентиран към хората като дългосрочна инвестиция, а не като ресурс. Поради тази причина „БДЖ – Пътнически превози” ЕООД за поредна година реализира успешно проект за дуално обучение „Заедно напред”, към който са се присъединили четири професионални гимназии – в гр. София, гр. Мездра, гр. Горна Оряховица и гр. Русе, в които се обучават над 150 ученика в 13 железопътни паралелки;

- активна комуникация на звеното за подбор с университети и училища, с цел подсигуряване на персонал за т.нар. „ключови позиции”, изискващи по-дълъг период на обучение и специфична квалификация. „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е в постоянно сътрудничество с професионалните гимназии, в които има разкрити паралелки в дуална форма на обучение специалност „Локомотиви и вагони” – ПГ по железопътен транспорт „Н. Й. Вапцаров” в гр. Горна Оряховица, ПГ „Васил Левски” в гр. Мездра, ПГПСТТ в гр. София и ПГРКК в гр. Русе.

• **Обучение и развитие на персонала** ключов компонент за осигуряване на необходимите за дружествата човешки ресурси по образование, професионална подготовка и квалификация е непрекъснатото повишаване на квалификацията и преквалификацията, усъвършенстването и разширяването на знанията и уменията на персонала за ефективно осъществяване на дейността и постигане на целите на дружествата. Това се постига чрез:

- провеждане на периодични курсове за поддържане нивото на квалификация на персонала и повишаване качеството на предлаганата услуга;
- повишаване на професионалното обучение на работниците и служителите при въвеждане на нови модели и/или техники и технологии;
- провеждане на обучения на персонала за придобиване на нови правоспособности, за усъвършенстване на професионалната квалификация;
- мотивиране на персонала за повишаване на квалификацията. За подобряване на небалансираната образователно-квалификационна структура на персонала и повишаване на квалификацията и образователно-квалификационното му равнище е целесъобразно насърчаването на индивидуалните форми на обучение за придобиване на друга специалност и/или обучение в по-висока степен на образование, чрез поемане на разходите за обучение от страна на работодателя и сключване на договор за обучение по чл. 234 от Кодекса на труда с обучаващите се лица;
- обвързване на обучението и повишаване на квалификацията с възможностите за кариерно развитие на служителите.

3. Описание на основните показатели за резултатите от дейностите, свързани с екологичните и социалните въпроси.

Дружествата в „Холдинг БДЖ“ ЕАД Група в дейността по опазване на околната среда се стремят да постигнат добра организация по правилното събиране и съхраняване на отпадъци, извършване на ефективен контрол върху поддръжката на съоръженията и инсталациите за производство и ремонт на локомотиви и вагони и строга отчетност на предадените отпадъци по видове на лицензирани за съответната дейност фирми.

В структурата на Дружествата относно дейността по опазване на околната среда се цели при организацията на работа и функциите на персонала да се спазват следните принципи:

- „Предотвратяване“ – образуването на отпадъци да бъде намалено и избегнато, където това е възможно;
- „Разширена отговорност“ – дейностите, които допринасят за замърсяването на околната среда, да се управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве;
- „Превантивност“ – потенциалните проблеми с риск за замърсяване на околната среда, да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.

С цел проследяване и контрол на риска и дейностите по екология, дружествата са заложили следните дългосрочни цели:

- Извършване на вътрешни проверки с цел контрол върху състоянието на околната среда и източниците на замърсяване, както и за наличието на воденето на необходимата документация за организиране дейността по екология;
- Ежемесечно проследяване на факторите и компонентите, оказващи влияние върху околната среда;
- Поддържане на регистри с база данни по компоненти и фактори относно етапите на изпълнение на заложените в законодателството изисквания.

С прилагането на планираните мерки и мероприятия за ефективно управление на човешките ресурси, дружествата от групата очакват да се постигнат следните резултати:

- Осигуряване на надеждна, целесъобразна, всеобхватна, открита и прозрачна процедура за подбор – гаранция за привличане на кандидати с необходимите за организацията образование, опит и квалификация;
- Възможност за наемането на квалифицирани, компетентни и мотивирани специалисти, с подходящо образование и квалификация;
- Осигуряване на приемственост между служителите;
- Подобряване на възрастовата структура на персонала в „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД;
- Задържане на работа на по-добрите работници и служители;
- Подобряване на качеството на предоставяната услуга и обществения имидж на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД;
- Компенсиране на текучеството на персонала и липсата на достатъчно квалифицирани специалисти, желаещи да постъпят на работа в дружествата;
- Подобряване на мотивацията на персонала;
- Повишаване на качеството при изпълнение на задачите.

IV. ПОЛУЧАВАНЕ ОТ ГРУПАТА НА ПИСМЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА УСТАНОВЕНИ СЛУЧАИ НА НЕИЗПЪЛНЕНИЕ И НАРУШЕНИЕ НА ПРИЕТИТЕ И ОДОБРЕНИ ОТ РЪКОВОДСТВОТО ЗА ПРИЛАГАНЕ ДОКУМЕНТИ, ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА, ПРОЦЕДУРИ И ПОЛИТИКИ, СВЪРЗАНИ С ИЗИСКВАНИТЕ ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО ОПОВЕСТЯВАНИЯ В НЕФИНАНСОВАТА ДЕКЛАРАЦИЯ И ЗА ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ОТСТРАНЯВАНЕ

За спазване на трудовата и финансова дисциплина в дружествата от групата постоянно се осъществява контрол, в резултат на който на работниците и служителите се налагат различни по вид дисциплинарни наказания, съгласно Кодекса на труда. Основна част от наложените дисциплинарни наказания засягат персонала от превозната и билетната дейност.

Настоящата нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на приложимото законодателство.

Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

Георги Друмев
Изпълнителен директор

20 юни 2024 г.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) във връзка с чл.61, ал.3, т.5 от Правилника за прилагане на Закона за публични предприятия (ППЗПП)

Настоящата декларация за корпоративно управление е изготвена на основание на чл. 61, ал.3, т.5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия (ППЗПП) във връзка с годишното приключване на 2023 г.

- 1. Информация относно спазване по целесъобразност на: (а) Националния кодекс за корпоративно управление или (б) друг кодекс за корпоративно управление, както и информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от Дружеството в допълнение на кодекса по буква (а) или (б)**

„Холдинг Български държавни железници“ ЕАД („Дружеството“) спазва по целесъобразност Кодекса за корпоративно управление, одобрен от Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор („Кодекса за корпоративно управление“). Дружеството приема доброто корпоративно управление като лоялни и балансираны взаимоотношения между едноличния собственик, ръководството на дружеството, партньори, контрагенти, персонал и други заинтересовани лица.

Ръководството на Дружеството поддържа ефективни връзки с всички заинтересовани лица, като спазва принципите за прозрачност и бизнес етика. Дружеството отчита интересите както на държавата, така и на доставчици, клиенти, служители, кредитори, неправителствени организации и други, и ги идентифицира въз основа на тяхната степен, сфери на влияние и отношение към неговото развитие. Конкретно разписаните правила и политики за спазване на техните интереси са в Етичния кодекс на дружеството. При решаване на определени въпроси винаги се изисква мнението на заинтересованите лица. Успешното и прозрачно управление на Дружеството и конструктивните решения се гарантират от прилагането на приетите правила и политики.

Всички служители на Дружеството са запознати с установените норми на етично и професионално поведение, като за отклонението от тях, представляващи нарушение на вътрешния трудов ред, е предвидена дисциплинарна отговорност, която се реализира по реда на Кодекса на труда.

В своята дейност Дружеството стриктно спазва принципите за защита на интереса на държавата, в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала на Дружеството. Ръководството работи целенасочено за постигане на устойчиво развитие и постоянен растеж на Дружеството чрез възстановяване конкурентоспособността и нарастване на

пазарния дял на холдинговата група и на жп транспорта като цяло. Дейността се основава на принципите на прозрачност и публичност на процесите, чрез разкриване на информация пред регулаторните органи и обществеността.

Дружеството има изградена система за разкриване на пълна, навременна, вярна и разбираема информация чрез предоставяне на необходимата информация, съгласно законовите изисквания на приложимите нормативни актове – Закон за публичните предприятия (ЗПП) и правилника за неговото прилагане, Търговския закон (ТЗ), Закон за счетоводството (ЗСч) и др. Предвидени са вътрешни правила и процедури за осигуряване на публичност и прозрачност при разходване на средствата на Дружеството. Информацията се публикува на интернет страницата на Дружеството, с цел осигуряване на бърз и лесен достъп до тази информация.

2. Обяснение от страна на Дружеството кои части на Кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква (а) или (б) не спазва и какви са основанията за това, съответно когато не се позовава на никое от правилата на Кодекса за корпоративно управление - основания за това

Дружеството спазва основните принципи на Националния кодекс за корпоративно управление по отношение на всички относими за дейността му негови изисквания и доколкото същите не противоречат на изискванията на приложимия специален Закон за публични предприятия и Правилника за приложението на ЗПП, регламентиращи дейността на Дружеството в качеството му на публично предприятие. Дружеството не прилага следните части от Кодекса за корпоративно управление:

➤ Точка 4 „Възнаграждение“:

Възнаграждението на членовете на Съвета на директорите на Дружеството се определя по реда на ЗПП и ППЗПП.

➤ Частта за защита на правата на акционерите се прилага за защита правата на държавата, в качеството ѝ на едноличен собственик на капитала на Дружеството.

➤ Глава шеста „ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ, ПАЗАРИ НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И ДРУГИ ПОСРЕДНИЦИ“

Дружеството не извършва дейност на финансовите пазари и за него е неприложима Глава шеста от Кодекса за корпоративно управление.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане

Финансовото управление и контрол е цялостен процес, интегриран в дейността на Дружеството, осъществяван от ръководството на Дружеството и неговите служители. Прилага се към всички аспекти от дейността на Дружеството и се осъществява чрез комплекс от взаимосвързани елементи * контролна среда; * управление на риска; * контролни дейности; * информация и комуникация; * мониторинг.

Системата за финансово управление и контрол (СФУК) в Дружеството е съобразена с изискванията на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), Указанията и Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, дадени от Министерството на финансите (МФ).

СФУК включва политики, процедури и вътрешни правила за всички дейности и лица в дружеството, с цел да се осигури разумна увереност, че целите на Дружеството са постигнати чрез:

- съответствие със законодателството, вътрешните актове и договори;
- надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- опазване на активите и информацията;
- предотвратяване и разкриване на измами и нередности, както и предприемане на последващи действия.

СФУК въвежда правила и процедури относно:

- определянето на целите на Дружеството;
- прилагането на стратегически и годишни планове, планове за действие и индикатори за достигане на поставените цели;
- идентифициране, оценка и управление на рисковете, застрашаващи постигането на целите на Дружеството;
- планиране, управление и отчитане на публичните средства, с оглед постигане на целите на Дружеството;
- ефективно управление на персонала и поддържането нивото на компетентността му;
- съхранение и опазване на активите и информацията от погиване, кражба, непозволен достъп и злоупотреба;
- разделяне на отговорностите по вземане на решение, изпълнение и осъществяване на контрол;
- осигуряване на функцията по вътрешен одит, в съответствие с действащото законодателство;
- наблюдение и актуализиране на СФУК и предприемането на мерки за подобряването им в изпълнение на препоръки от вътрешния одит и други проверки;
- осигуряване на антикорупционни процедури;
- отчетност и докладване за състоянието на СФУК;
- осигуряване на условия за законосъобразно и целесъобразно управление, адекватно и етично поведение на персонала в Дружеството.

Контролните дейности в Дружеството включват:

- система за двоен подпис;
- правила за достъп до активите и информацията;
- политики и процедури за предварителен контрол за законосъобразност;
- политики и процедури за текущ контрол върху изпълнението на поети финансови ангажименти и сключени договори;
- политики и процедури за последващи оценки на изпълнението;
- политики и процедури за обективно, точно, пълно, достоверно и навременно осчетоводяване на всички стопански операции;
- политики и процедури за управление на човешките ресурси;
- политики и процедури за спазване на лична почтеност и професионална етика.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

4.1. Член 10, параграф 1, буква "в"

Значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО;

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е държавата, като правата ѝ се упражняват от министъра на транспорта и съобщенията.

4.2. Член 10, параграф 1, буква "г"

Притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права;

Дружеството няма притежатели на акции със специални права на контрол.

4.3. Член 10, параграф 1, буква "е"

Всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Посочената разпоредба не е приложима за Дружеството.

4.4. Член 10, параграф 1, буква "з"

Правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния акт

Назначаването и освобождаването на членовете на Съвета на директорите се извършва от едноличния собственик на капитала при спазване на реда и условията на ЗПП, ППЗПП, ТЗ и Устава на Дружеството. Изменения в Устава на Дружеството се извършват от едноличния собственик на капитала по реда на ТЗ, ЗПП, ППЗПП и Устава на Дружеството.

Правомощията на членовете на органите на управление и контрол са уредени в ТЗ, ЗПП, ППЗПП, Устава на Дружеството и приетите от Съвета на директорите - Правила за работата на Съвета на директорите.

Дружеството е „публично предприятие“ съгласно ТЗ и ЗПП, с едноличен собственик на капитала българската държава, чиито права се упражняват от министъра на транспорта и съобщенията. Дружество има едностепенна система на управление.

Едноличният собственик на капитала взема решения от компетентността на Общото събрание на акционерите, в т.ч. за изменение и допълване на Устава; преобразуване и прекратяване на Дружеството; увеличаване и намаляване капитала; избор и освобождаване на членовете на Съвета на директорите; назначаване и освобождаване на регистрираните одитори на Дружеството, одобряване и приемане на годишния финансов отчет след заверка от назначените регистрирани одитори, решения за разпределение на печалбата, за попълване на фонд „Резервен“ и за изплащане на дивидент, освобождаване от отговорност членове на Съвета на директорите и др.

4.5. Член 10, параграф 1, буква "и"

Правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Решението за издаване на акции или на временни удостоверения се взема от Съвета на директорите на Дружеството.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи на Дружеството и техните комитети

Едноличен собственик на капитала на Дружеството е държавата, като правата ѝ се упражняват от министъра на транспорта и съобщенията. Дружество има едностепенна система на управление.

Органите на Дружеството са: Общо събрание на акционерите, чийто права се упражняват от едноличен собственик на капитала и Съвет на директорите.

Изискванията, на които трябва да отговарят членовете на Съвета на директорите са разписани в ТЗ, ЗПП и ППЗПП. Членовете на Съвета на директорите се назначават от едноличния собственик на капитала след провеждане на избор чрез процедура на номиниране съгласно ЗПП и ППЗПП. Условието за избор не се основават на характеристики като възраст, пол, раса и др., а са свързани изцяло с наличието на подходяща образователно-квалификационна степен по посочени конкретни специалности, професионален опит, добра репутация, други подходящи умения и компетенции според специфичната дейност на Дружеството. Управлението на Дружеството се възлага на членовете на Съвета на директорите с договори за управление, сключени в съответствие с ТЗ.

Съветът на директорите управлява независимо и отговорно Дружеството в съответствие със стратегическите цели и одобрените бизнес програми на публичното предприятие, като защитава правата на едноличния собственик на капитала и на Дружеството.

Съветът на директорите ръководи и контролира стратегията за развитие на Дружеството и управлява разумно и ефективно неговите ресурси.

Съветът на директорите има изградена система за вътрешен одит и контрол на риска и получава периодична информация. В своята дейност Съветът на директорите се подпомага от Одитен комитет, който се състои от трима членове. Одитният комитет се избира от едноличния собственик на капитала. Дейността на изпълнителният директор се подпомага от ресорни директори.

Съветът на директорите осигурява условия за ефективен контрол върху дейността на изпълнителния директор.

Съветът на директорите разработва бизнес програма и контролира изпълнението ѝ.

По време на своя мандат членовете на Съвета на директорите се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност. Съветът на директорите е приел Етичен кодекс, който спазва и който се спазва от всички работещи в Дружеството.

Съветът на директорите се отчита за своята дейност пред едноличния собственик на капитала.

Към 31.12.2023 г. Съветът на директорите на Дружеството е в състав: членове –Георги Друмев, Димитър Михайлов и председател – Юлия Варадинова - Милкова. Считано от 07.08.2023 г. длъжността Изпълнителен директор се изпълнява от Георги Друмев.

Одитен комитет

Съгласно решение на Общото събрание на акционерите (едноличен собственик на капитала) и в съответствие със законовите изисквания и конкретните нужди на Дружеството, са избрани членовете на Одитния комитет, мнозинството от които са независими съгласно чл. 107 от ЗНФО.

Основните функции на Одитния комитет са регламентирани в чл. 108 на Закона за независимия финансов одит и са, както следва:

- Да наблюдава процеса на финансово отчитане и представя препоръки и предложения, за да се гарантира неговата ефективност;
- Да наблюдава ефективността на вътрешната контролна система, на системата за управление на риска и на дейността по вътрешен одит по отношение на финансовото отчитане в одитираното предприятие;
- Да наблюдава задължителния одит на годишните финансови отчети, включително неговото извършване, като взема предвид констатациите и заключенията на Комисията по прилагането на чл. 26, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014;
- Да проверява и наблюдава независимостта на регистрираните одитори в съответствие с изискванията на глави шеста и седма от ЗНФО, както и с чл. 6 от Регламент (ЕС) № 537/2014, включително целесъобразността на предоставянето на услуги извън одита на одитираното предприятие по чл. 5 от същия регламент;
- Да отговаря за процедурата за подбор на регистрирания одитор и препоръчва назначаването му с изключение на случаите, когато одитираното предприятие разполага с комисия за подбор;
- Да изготвя и предоставя на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в срок до 30 юни годишен доклад за дейността си и др.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана от по отношение на административните, управителните и надзорните органи на емитента във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период

Към настоящия момент Дружеството не е разработило и не прилага политика на многообразие.

Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

Георги Друмев

Изпълнителен директор

20 юни 2024 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До едноличния собственик на
„Холдинг Български държавни железници“ ЕАД,
гр. София

Доклад относно одита на годишния консолидиран финансов отчет

Квалифицирано мнение

Ние извършихме одит на годишния консолидиран финансов отчет на „Холдинг Български държавни железници“ ЕАД и неговите дъщерни предприятия („Групата“), съдържащ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към годишния консолидиран финансов отчет, съдържащи и съществена информация за счетоводната политика.

По наше мнение, с изключение на възможния ефект от въпросите, описани в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от нашия доклад, приложеният годишен консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2023 г. и нейните финансови резултати от дейността и паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на квалифицирано мнение

В консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. Групата представя материални запаси с балансова стойност 49 991 хил. лв. Ние не сме присъствали на годишната инвентаризация на материалните запаси, тъй като тя предхожда нашето назначаване за одитори на Групата за 2023 г. Ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства, включително чрез извършване на алтернативни одиторски процедури, относно наличността, физическото състояние и полезността на материалните запаси. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими корекции по отношение на балансовата стойност на материалните запаси, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние, както и дали и в какъв размер биха били необходими корекции на финансовия резултат, представен в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

В консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. Групата представя активи, държани за продажба, класифицирани съгласно МСФО 5 *Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности*, с балансова стойност 6 059 хил. лв. Предвид продължителния период на тази класификация и специфичния характер на активите, изискващ по-дълъг период за реализация, ние не получихме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно основанията, критериите и обстоятелствата за продължаващата класификация на тези активи като държани за продажба. Съответно ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими и в какъв размер корекции в консолидирания финансов отчет към 31 декември 2023 г.

В състава на Имоти, машини и съоръжения в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. Групата е включила активи в процес на изграждане и аванси с отчетна стойност 7 491 хил. лв. и начислена обезценка в размер на 4 778 хил. лв. В състава на тези активи са включени капитализирани разходи от предходни периоди, чието изграждане не е приключило към края на отчетния период. В процеса на нашия одит ние не получихме достатъчни и уместни доказателства относно извършения преглед за обезценка от страна на Ръководството, неговите очаквания за окончателно завършване и въвеждане на активите в експлоатация, както и бъдещите планове и намерения за ползване на тези активи в дейността на Групата. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали балансовата стойност не превишава възстановимата стойност на активите в процес на изграждане, дали са необходими и в какъв размер корекции в балансовата им стойност, респективно ефекта от това в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

В състава на търговските вземания в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. Групата представя вземания от чуждестранни контрагенти и железопътни администрации с балансова стойност 3 979 хил. лв. За една част от тях в размер на 3 313 хил. лв. ние не успяхме да получим достатъчни и уместни доказателства, включително чрез прилагане на алтернативни одиторски процедури, относно съществуването и оценката на тези вземания. Съответно, ние не бяхме в състояние да определим дали са необходими и в какъв размер корекции в годишния финансов отчет към 31 декември 2023 г. във връзка с балансовата стойност на вземанията от чуждестранни контрагенти и железопътни администрации.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на годишния консолидиран финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на годишния консолидиран финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на

СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано мнение.

Съществена несигурност, свързана с предположението за действащо предприятие

В т.2 „Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет“ от поясненията към финансовия отчет, групата оповестява:

- ✓ в края на 2024 г. изтича договорът за извършване на обществена превозна услуга на Групата, с Министерството на транспорта и съобщенията. Групата, чрез дъщерното предприятие „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД ще участва в следващата процедура по избор на изпълнител за обществената превозна услуга, като разполага с необходимия подвижен железопътен състав и ресурс и отговаря на всички изисквания за извършване на превозната услуга;
- ✓ към датата на одобрение на консолидирания отчет, Групата има нужда от допълнително финансиране (субсидиране) на разходите за обществена превозна услуга, въпреки извършената индексация на цените на превозните документи през май 2024 г.

Тези обстоятелства сочат, че е налице съществена несигурност, която би могла да породи значително съмнение относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на т. 34 *Условни активи и условни пасиви* от пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет относно значими съдебни дела, по които Групата е страна.

Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на годишния консолидиран финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на годишния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

В допълнение на въпросите, описани в параграф „База за изразяване на квалифицирано мнение“ по-горе, ние определихме въпроса, описан по-долу като ключов одиторски въпрос, който да бъде комуникиран в нашия одиторски доклад.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Последваща оценка на имоти, машини и съоръжения</p> <p>Оповестяванията на Групата относно Имоти, машини и съоръжения, се съдържат в Пояснения 4.14, 4.16, 8 и 38 от приложението към годишния консолидиран финансов отчет.</p> <p>Групата отчита имоти, машини и съоръжения към 31 декември 2023 г., като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - За сгради, машини и съоръжения, оборудване и други активи прилага метод на последваща оценка по цена на придобиване, намалена с натрупани амортизации и евентуални загуби от обезценка; - За земи и подвижен състав от локомотиви и вагони прилага метод на последваща оценка по преоценена стойност. <p>Оценката по справедлива стойност е сложен процес, свързан с изчисляване на приблизителни оценки, при използване на множество входящи данни, допускания и специфични методи и модели. Поради това, за тези оценки е присъща по-висока степен на несигурност, произтичаща от използването на различни прогнози и предположения с повишена субективност.</p> <p>Ръководството използва услугите на независими сертифицирани оценители, външни за предприятието експерти, за оценяване на справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения. Оценките са базирани в максимална степен на</p>	<p>В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анализ на прилаганата счетоводна политика на Групата по отношение на последващото отчитане на имоти, машини и съоръжения и анализ за съответствието ѝ с приложимите МСФО; • Проверка на определения полезен живот на активите; • Придобиване на разбиране за процеса на оценяване на имоти, машини и съоръжения и на контролите по мониторинг и приемане на издадените от независимите лицензирани оценители оценителски доклади. Обхождане на процеса. • Оценяване и проверка за адекватност и последователно приложение на приетата политика и процедури на групата относно оценките по справедлива стойност. • Оценка на независимостта, компетентността, капацитета и обективността на външните оценители, наети от групата. В допълнение, обсъждане на обхвата на тяхната работа с ръководството и преглеждане условията, при които са били ангажирани.

пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели. Въпреки това, използването на различни методи, сценарии и допускания относно ценови фактори, експлоатационна годност на активите, и др. би могло да доведе до значителни различия в оценките за справедлива стойност.

Поради значимостта на тази група активи за осъществяване на основната дейност на Групата, специфичния характер на активите и използването на значителни преценки, ние сме определили този въпрос като ключов.

- Оценяване на ключовите преценки при приложените оценъчни методи и модели, използваните входящи данни и съществени предположения, тестване чрез преизчисление на определени резултати.
- Преглеждане и оценка на пълнотата, уместността и адекватността на оповестяванията на групата, свързани с оценката на справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения.

Други въпроси

Годишният консолидиран финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2022 г., е одитиран от друг одитор, който е изразил модифицирано мнение върху него с одиторски доклад от 11 август 2023 г.

Друга информация, различна от годишния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен консолидиран доклад за дейността, в т.ч. декларация за корпоративно управление и нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва годишния консолидиран финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно годишния консолидиран финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на годишния консолидиран финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с годишния консолидиран финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Както е описано в раздела „База за изразяване на квалифицирано мнение“ от нашия доклад, ние не бяхме в състояние да получим достатъчни и уместни одиторски доказателства относно балансовата стойност на материалните запаси, вземанията от чуждестранни контрагенти и железопътни администрации, част от активите в процес на изграждане, както и относно класификацията на активите, държани за продажба на Групата към 31 декември 2023 г. Съответно ние не бяхме в състояние да достигнем до заключение дали другата информация не съдържа във връзка с тези въпроси съществено неправилно докладване на финансовите показатели и съпътстващите оповестявания за тези обекти.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този годишен консолидиран финансов отчет в съответствие със ЗСч и МСФО, приети за приложение в ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на годишен финансов отчет, който не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в годишния финансов отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и на базата на получените одиторски доказателства относно това, дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в годишния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на годишния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали годишният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за

инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет, върху който сме изразили квалифицирано мнение в „Доклад относно одита на годишния консолидиран финансов отчет“ по-горе.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен годишният консолидиран финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- г) Декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен годишният консолидиран финансов отчет, е представена в съответствие с изискванията на Глава Седма от Закона за счетоводството и чл. 61, ал. 3, т.5 от Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия и съгласно чл. 100(н), ал. 7, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Филипов Одитинг“ ООД е назначено за задължителен одитор на годишния консолидиран финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на „Холдинг Български държавни железници“ („Групата“) с протокол за избор на одитор № ПД-55/08.04.2024 г. на Министъра на транспорта и съобщенията за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на одиторски ангажимент от 19.04.2024 г.
- Одитът на годишния консолидиран финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Групата представлява първи пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Групата, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.

- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставяли други услуги на Групата. Свързано лице на одиторското дружество е предоставило на Групата разрешени от законодателството допълнителни услуги, за които са спазени всички нормативни изисквания.

„Филипов Одитинг“ ООЛ одиторско дружество
Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

Велин Филипov
Регистриран одитор, отговорен за одита

Моника Асенова
Управител

Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

21 юни 2024 г.
гр. София

Консолидиран отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември	31 декември
		2023	2022
		'000 лв.	'000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	7	131	86
Имоти, машини и съоръжения	8	666 794	664 484
Дългосрочни финансови активи	10	2 831	2 831
Отсрочени данъчни активи	11	8 211	7 526
Нетекущи активи		677 967	674 927
Текущи активи			
Материални запаси	12	49 991	48 338
Краткосрочни финансови активи	13	1 847	1 847
Търговски вземания	14	17 310	19 412
Вземания от свързани лица	33	4 468	5 192
Други вземания	15	20 473	15 727
Пари и парични еквиваленти	16	18 965	63 060
Текущи активи		113 054	153 576
Активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба	17	6 059	6 344
Общо активи		797 080	834 847

*Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД*

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

Пояснение	31 декември	31 декември	
	2023	2022	
	'000 лв.	'000 лв.	
Собствен капитал и пасиви			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	18.1	248 923	248 923
Преоценъчен резерв	18.2	386 627	386 256
Други резерви	18.2	138 646	138 635
Натрупана загуба		(470 383)	(422 071)
Общо собствен капитал	303 813	351 743	
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пенсионни и други задължения към персонала	20.2	11 108	10 187
Дългосрочни заеми	21	1 651	3 492
Задължения към свързани лица	33	53 988	58 496
Финансиране	25	253 238	243 190
Отсрочени данъчни пасиви	11	22 080	23 160
Нетекущи пасиви	342 065	338 525	
Текущи пасиви			
Провизии	19	4 732	2 760
Пенсионни и други задължения към персонала	20.2	34 290	32 556
Краткосрочни заеми	21	1 840	1 840
Задължения по финансов лизинг	9.1	8 423	8 423
Финансиране	25	34 742	32 976
Търговски задължения	22	28 753	27 640
Краткосрочни задължения към свързани лица	33	24 578	23 531
Други задължения	23	13 844	14 853
Текущи пасиви	151 202	144 579	
Общо пасиви	493 267	483 104	
Общо собствен капитал и пасиви	797 080	834 847	

Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

Съставил: Емилия Митова
/Емилия Митова/

Дата: 20 юни 2024 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 21.06.2024г.:

Одиторско дружество, рег.№168
„Филипов одитинг“ ООД

Моника Асенов: Моника Асенов
Управител Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

Изпълнителен директор: Георги Друмев
/инж. Георги Друмев/

Велин Филипов: Велин Филипов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Приходи от продажби	24	204 222
Приходи от финансиране	25	238 166
Разходи за материали	26	(124 768)
Разходи за външни услуги	27	(81 163)
Разходи за персонала	20.1	(222 533)
Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи	7,8	(64 113)
Себестойност на продадените стоки и други текущи активи		(223)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство		1 968
Печалба от продажба на нетекущи активи	28	3 165
Придобиване на нетекущи активи по стопански начин		17 751
Други разходи, нетно	29	(21 435)
Печалба/(Загуба) от оперативна дейност		(48 963)
Финансови разходи	30	(1 437)
Финансови приходи	30	31
Печалба/(Загуба) преди данъци		(50 369)
(Разходи)/Приходи от данък върху дохода	31	1 807
Печалба/(Загуба) за годината		(48 562)
Друг всеобхватен доход (загуба):		
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи		12
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход		(1)
Преоценка на нефинансови активи		662
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	11	(66)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		607
Общ всеобхватен доход за годината		(47 955)

Общ всеобхватен доход за годината
Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

Съставил:
/Емилия Митова/

Изпълнителен директор
/инж. Георги Друмев /

Дата: 20 юни 2024 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 21.06.2024г.:

Одиторско дружество, рег.№168
„Филипов одитинг“ ООД

Моника Асенова
Управител

Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

Велин Филипов
Регистриран одитор

Заличено, съгласно чл.59, ал.3
и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1,
т.3 от ЗЗЛД

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Други резерви	Резерви от актюерски печалби/ (загуби)	Натрупана загуба	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2023 г.	248 923	386 256	139 839	(1 204)	(422 071)	351 743
Печалба/(Загуба) за годината	-	-	-	-	(48 562)	(48 562)
<i>Друг всеобхватен доход:</i>						
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	-	12	-	12
Преоценка на нефинансови активи	-	662	-	-	-	662
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	(66)	-	(1)	-	(67)
Общ всеобхватен доход за годината	-	596	-	11	(48 562)	(47 955)
Прехвърляне на преоценъчен резерв в натрупана загуба	-	(225)	-	-	250	25
Салдо към 31 декември 2023 г.	248 923	386 627	139 839	(1 193)	(470 383)	303 813

Заличено, съгласно чл.59, ал.3 и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1, т.3 от ЗЗЛД

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември (продължение)

Всички суми са представени в '000 лв.

	Акционерен капитал	Преоценъчен резерв	Други резерви	Резерви от актюерски печалби/ (загуби)	Натрупана загуба	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2022 г.	248 923	387 688	139 839	(1 453)	(426 346)	348 651
Печалба/ (Загуба) за годината	-	-	-	-	2 326	2 326
<i>Друг всеобхватен доход:</i>						
Преценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	-	277	-	277
Преценка на нефинансови активи	-	358	-	-	-	358
Данък върху дохода, отнасящ се до компонентите на другия всеобхватен доход	-	(36)	-	(28)	-	(64)
Общ всеобхватен доход за годината	-	322	-	249	2 326	2 897
Прехвърляне на преоценъчен резерв в натрупана загуба	-	(1 754)	-	-	1 949	195
Салдо към 31 декември 2022 г.	248 923	386 256	139 839	(1 204)	(422 071)	351 743

Заличено, съгласно чл.59, ал.3 и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1, т.3 от ЗЗЛД

Състави: _____
 /Емилия Митова/

Заличено, съгласно чл.59, ал.3 и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1, т.3 от ЗЗЛД

Изпълнителен директор: _____
 /инж. Георги Друмев/

Дата: 20 юни 2024 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от 21.06.2024г.:

Одиторско дружество, рег. №168
 „Филипов одитинг“ ООД

Моника Асенова
 Управител

Заличено, съгласно чл.59, ал.3 и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1, т.3 от ЗЗЛД

Велин Филипов
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Заличено, съгласно чл.59, ал.3 и ал.4, във връзка с чл.45, ал.1, т.3 от ЗЗЛД

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на “Холдинг Български Държавни Железници” ЕАД и неговите дъщерни предприятия (Групата) се състои в предоставяне на железопътни транспортни услуги за превоз на пътници и товари във вътрешно и международно съобщение, поддръжка и ремонт на подвижен състав и всички други дейности, които не са забранени от закона.

Основната дейност на предприятието майка „Холдинг БДЖ” ЕАД се състои в придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за използване на патенти на дружествата, в които холдинговото дружество участва; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва; извършване на производствена дейност; всички други дейности, които не са забранени от закона.

„Холдинг БДЖ“ ЕАД като продължител на „БДЖ“ ЕАД е дружество - майка и е регистрирано в Република България в съответствие със Закона за железопътния транспорт, който е в сила от 1 януари 2002 г., с Решение на Софийски градски съд от 15 януари 2002 г. Седалището и адресът на управление е гр. София, ул. „Иван Вазов” №3.

Едноличен собственик на капитала на „Холдинг БДЖ“ ЕАД е българската държава. Правата на едноличния собственик на капитала се упражняват от Министерство на транспорта и съобщенията.

Към 31.12.2023 г. Съветът на директорите на Групата е в състав: членове –Георги Друмев, Димитър Михайлов и председател – Юлия Варадинова - Милкова. Считано от 07.08.2023 г. длъжността Изпълнителен директор се изпълнява от Георги Друмев.

В Дружеството – майка има назначен Одитен комитет. Към 31.12.2023 г. Одитния комитет на Дружеството-майка е в състав: Петър Стефанов, Деля Джамбова и Владимир Туджаров.. Средносписъчният брой на персонала за 2023 г. е 7 524 души (2022 г.: 7 484 души).

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2022 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева (‘000 лв.), включително сравнителната информация за 2022 г., освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципа за действащо предприятие. Групата отчита загуба след данъци за периода в размер на 48 562 хил. лв. Натрупаната загуба към 31 декември 2023 г. е в размер на 470 383 хил. лв., За периода текущите пасиви надвишават текущите активи с 3 406 хил. лева (за 2022 г.: превишение на текущите активи с 41 973 хил. лв.), без да се взимат предвид активите държани за продажба и текущата част на получено финансиране. Просрочените задължения по финансов лизинг са в размер на 8 423 хил. лв., които продължават да бъдат обект на съдебен спор с „Първа инвестиционна банка“ АД (виж пояснение 9.1).

С протокол № ПД-107 от 12.07.2022 г. Министъра на транспорта и съобщенията е взел решение да се извърши преобразуване на Групата чрез вливане на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД в „Холдинг БДЖ“ ЕАД. Към датата на годишния консолидиран финансов отчет, както и към датата на неговото одобрение не са налице предприети действия за окончателна реализация на горепосоченото решение.

Военен конфликт на територията на Украйна

Инвазията на Руската федерация в Украйна усложни допълнително макроикономическата среда в света и особено в Европа. Реалния растеж на БВП в ЕС ще се забави по линия на по-високи цени, намален износ към Руската федерация и Украйна, отлагане на част от инвестициите поради високата несигурност, забавяне/затруднения на доставки на определени суровини.

Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани.

Икономическите последици от военния конфликт в Украйна не могат да бъдат оценени, но вече индикират за изключително сериозни ефекти върху цялостната глобална икономика. Цените на енергията и суровините, включително на пшеницата и другите зърнени култури, се повишиха значително, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Очаква се ценовите сътресения да окажат влияние и в световен мащаб. Ако конфликтът търпи негативно развитие или се проточи за по-продължителен период от време, икономическите щети ще бъдат значими и се очаква да засегнат всички сектори на икономиката, както на България, така и на ЕС. МВФ отбелязва, че санкциите срещу Русия оказват въздействие върху световната икономика и финансовите пазари, като ще имат значителни странични ефекти и в други държави.

Ситуацията във връзка с военния конфликт промени и икономическите перспективи за България:

Конфликтът ще се отрази на икономиката чрез ограничаване на покупателната способност на домакинствата от по-високата инфлация, по-ниско външно търсене, което забавя износа, и увеличена несигурност, която ще се отрази в отлагане на частни инвестиции.

Военните действия на територията на Украйна затрудняват доставката на някои специфични резервни части за подвижния жп състав, поради факта, че заводите за производството им в Украйна са затворени и възобновяването на дейността им се отлага за неизвестен срок. Групата е изложена на риск от забавяне на доставки на стоки и услуги докато изпълнителите по договорите намерят алтернативни доставчици извън Украйна и Русия.

Военният конфликт има и други негативни последици като намален обем внос на газове и петролни продукти през пристанищата Варна и Бургас, по-продължително времетраене на корабите поради опасност от мини в Черно море.

Групата не е изложена на валутен риск породен от военните събития в Украйна, но е възможно да има негативно влияние върху финансовото ѝ състояние и резултатите от дейността през 2024 г. по отношение на общите ефекти върху националната икономика и инфлационните процеси, свързани с цените на енергийните ресурси.

Ръководството ще продължи да наблюдава потенциалното въздействие на кризите и ще предприеме всички възможни стъпки за смекчаване на ефектите.

Ситуация във връзка с настанени лица получили временна закрила в почивните бази на Групата:

Настъпилите извънредни събития, породени от военните действия в Република Украйна, започнали на 24 февруари 2022 г., доведоха до безпрецедентен миграционен поток на украински граждани, търсещи закрила в Европейския съюз и в Република България.

В изпълнение на Решение на Министерски съвет № 318 от 20.05.2022 г., считано от 28.05.2022 г. в почивните бази, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД – ПВЦ Приморско, ПВЦ Железничар и ЦПВК Паничище (до 30.09.2022 г.), са настанени лица, получили временна закрила на територията на Република България, вследствие на военните действия в Украйна.

През 2023 г. със собствени средства Групата е осигурила издръжката на настанените лица (нощувка и изхранване), като дейността свързана с издръжка на настанените украинските граждани отчита загуба в размер на 1 332 хил. лева (за 2022 г.: загуба – 1 730 хил. лева). За покриване на част от извършените разходи дружеството - майка ежесечно е кандидатствало за получаване на финансова помощ по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна, като в отчетената загуба е отразено и получено финансиране в общ размер на 1 261 хил. лева, (за 2022 г.: 1 058 хил. лева) от очакван размер за периода от 1 592 хил. лева. (виж пояснение 25).

Рискове, несигурност и потенциални ефекти, свързани с инфлацията и ръста на енергийните цени

Рязкото увеличение на цените на електрическа енергия в края на 2021 г., създаде значителни затруднения на бизнеса в Република България, доведе до спиране на производства и влошаване на икономическото състояние на небитовите клиенти на електрическа енергия, голяма част от които вече изпитват затруднения в резултат на пандемията COVID-19.

През 2021 г. и 2022 г. с цел облекчаване на тежестта спрямо небитовите клиенти и справяне с последиците от съществените и неблагоприятни колебания на цените на електрическата енергия, Министерски съвет прие Програма за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия. Целта на тази мярка е да се облекчат небитовите потребители на електроенергия в България, като се намалят разходите им за електроенергия в месеците с най-високо потребление и най-високи текущи цени. През 2023 г. тези процеси започнаха да затихват, като цените на горивата останаха близки до тези през предходната година, а цената на електроенергията се понижи. Без да се отчита изменението в обема на извършения жп превоз на товари и пътници разходите за гориво през 2023 г., спрямо съпоставимия период за 2022 г. намаляват с 1 035 хил. лв., а разходите за електроенергия са със 72 268 хил. лв. по – малко.

За периода Групата е отчетала приход от финансиране за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия, в общ размер на 3 642 хил. лева.

Рискове, несигурност и потенциални ефекти, свързани с COVID-19

През предходната година с ПМС № 118/09.06.2022 г. и ПМС № 304/29.09.2022 г., във връзка с Регламент (ЕС) 2020/1429 на Европейския парламент и на Съвета от 07.10.2020 г. за установяване на мерки за устойчив железопътен пазар с оглед на избухването на COVID-19 (ОВ, L 333 от 12.10.2020 г.), изменен с Регламент (ЕС) 2022/312, бяха намалени инфраструктурните такси и таксите за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия с 50 на сто. В допълнение таксата за заявен и неизползван капацитет за горепосочения период не се събира.

През 2023 г. разходите за инфраструктурни такси и такси за използване на електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия са отчетени в пълен размер.

Рискове, несигурност и потенциални ефекти, свързани с изпълнение на договор за извършване на обществени превозни услуги (ЗОУ).

Съгласно подписан Договор за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България, Групата получава средства от Държавния бюджет (субсидии) по Договор за компенсиране на непокритите разходи, направени за извършване на превозните услуги и компенсации за извършване на безплатни и с намалени цени пътувания за някои категории граждани.

В края на 2024 г. изтича договорът за извършване на обществена превозна услуга на Групата, с Министерството на транспорта и съобщенията. Групата, чрез дъщерното предприятие „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД ще участва в следващата процедура по избор на изпълнител за обществената превозна услуга, като разполага с необходимия подвижен железопътен състав и ресурс и отговаря на всички изисквания за извършване на превозната услуга.

Съгласно Приложение № 1, т.18 към чл. 1 на ПМС № 13/29.01.2024 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2024 г. и чл.25, ал.1, раздел II, т.1.2.1.1 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., разчетените средства по Бюджетна програма „Организация, управление на транспорта, осигуряване на безопасност, сигурност и екологосъобразност” като субсидии за превоз на пътници на територията на Република България с железопътен транспорт са в размер на 209 890 хил. лева.

Съгласно чл. 12, ал. 1, т. 1 на ПМС № 13/29.01.2024 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2024 г. за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени на пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници за пътувания с железопътен транспорт, са разчетени средства в размер до 13 000 хил. лева. Средствата за компенсиране стойността на безплатните и по намалени цени пътувания в страната с железопътен транспорт се предоставят на базата на извършените пътувания със съответните преференции.

Съгласно Приложение № 2 към чл.106, ал.5, от Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., като капиталов трансфер за доставка на нов подвижен състав и ремонт на съществуващия са в размер на 61 630 хил. лева.

Към датата на одобрение на консолидирания отчет, Групата има нужда от допълнително финансиране (субсидиране) на разходите за обществена превозна услуга, въпреки извършената индексация на цените на превозните документи през май 2024 г. (виж пояснение 40). С цел запазване на транспортна схема за 2024 г., разработена съобразно

анализите на Групата, предложенията, направени след обществено обсъждане с граждани, областни и общински администрации и техническите възможности с обем 21 378 920 влаккилометра и на основание чл. 13.4 от договора за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България, Групата е поискала от Министерство на транспорта и съобщенията, като възложител по договора, да предприеме действия по отпускането на допълнителна компенсация (субсидия) за 2024 г. с акт на Министерски съвет на Република България.

Значими събития и сделки настъпили през 2022 г.

На 16.02.2022 г. по банковата сметката на Групата е постъпила сумата от 20 841 хил. лева. Сумата е преведена доброволно от „Първа инвестиционна банка“ АД в изпълнение на влязло в законна сила решение по т.д. № 1735/2020 г. по описа на САС, ТО, 13 състав, с което е потвърдено решение по т.д. № 2763/2014 г. на СГС, ТО, VI-9 състав. Същата представлява сбор от всички суми за периода от 07.05.2009 г. до 06.03.2014 г., получени от „Първа инвестиционна банка“ АД без основание – въз основа на нищожни Договор за доставка на второкласни пътнически вагони втора употреба на лизинг от 02.06.2007 г. и Договор за продажба на вземане от 10.07.2007 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.04.2014 г. до 16.02.2022 г., обезщетение за забавено изпълнение върху главницата за периода от 12.04.2014 г. до 30.04.2014 г. и разноски по компенсация за всички инстанции.

В Консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход е отчетен нетен ефект от спечеления съдебен спор равняващ се на печалба в размер на 18 692 хил. лв., формирана като разлика между отчетения приход от 20 841 хил. лв. представляващ част от възстановена сума от „Първа инвестиционна банка“ АД, включваща изплатените от Групата погасителни вноски за периода от 07.05.2009 г. до 24.05.2011 г., включително извършени разноски, законна и мораторна лихва, и отчетени разходи по делото в общ размер на 2 149 хил. лв., включващи 1 351 хил. лева за юридическо обслужване и услуги, и 798 хил. лв. съдебни такси.

Независимо от посочените по – горе ефекти и от натрупаните загуби Ръководството е анализирано способността на Групата да продължи да функционира в бъдеще. Към 31 декември 2023 г. Ръководството смята, че не е налице съществена несигурност по отношение на способността на Групата да продължи дейността си като действащо предприятие. Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие, Групата е добре позиционирана в настоящите икономически обстоятелства и ще успее да запази постигната финансова устойчивост и да продължи своята дейност, чрез предприети мерки за:

- продажба на дялови участия в предприятия, различни от дъщерни,
- продажба на неоперативни активи,
- провеждане на политика на оптимизиране на разходите, материалните запаси и други елементи на оборотния капитал.

Очакваният резултат от тези мерки е подобряване на ликвидната позиция и оборотния капитал на Групата.

Валидността на предположението за действащо предприятие в бъдеще зависи и от бъдещите решения на собственика на капитала.

3. Промени в счетоводната политика, в резултат на промени в Международните стандарти за финансово отчитане

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2023 г.

Групата е приложила следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2023 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

МСФО 17 Застрахователни договори - дата на влизане в сила: първоначално на 1 януари 2021 г., но удължен до 1 януари 2023 г. от СМСС през март 2020 г.

Оповестяване на счетоводни политики (Изменения на МСС 1 и Декларация за практиката 2 на МСФО) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

СМСС измени МСС 1, за да изисква предприятията да оповестяват своите съществени счетоводни политики, вместо значимите си счетоводни политики. Измененията определят какво е „съществена информация за счетоводната политика“ и обясняват как да се определи кога информацията за счетоводната политика е съществена. Освен това те поясняват, че несъществената информация за счетоводната политика не е необходимо да се оповестява. Ако бъде оповестена, тя не трябва да прикрива съществената счетоводна информация. За да подкрепи това изменение, СМСС измени също Декларация за практиката 2 на МСФО Изготвяне на преценки за същественост, за да предостави насоки как да се прилага концепцията за същественост към оповестяванията на счетоводната политика.

Определение на счетоводните оценки (изменения на МСС 8) за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Изменението на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки изяснява как компаниите трябва да разграничават промените в счетоводните политики от промените в счетоводните оценки. Разграничението е важно, тъй като промените в счетоводните оценки се прилагат перспективно към бъдещи транзакции и други бъдещи събития, докато промените в счетоводната политика обикновено се прилагат ретроспективно към минали транзакции и други минали събития, както и към текущия период.

Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка – Изменения на МСС 12, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

Промените в МСС 12 Данъци върху печалбата изискват компаниите да признават отсрочен данък върху сделки, които при първоначално признаване водят до равни суми на облагаеми и приспадащи временни разлики. Те обикновено се прилагат за сделки като лизинг на лизингополучатели и задължения за извеждане от експлоатация и ще изискват признаване на допълнителни отсрочени данъчни активи и пасиви. Изменението следва да се прилага за сделки, които се извършват на или след началото на най-ранния представен сравнителен период. В допълнение, предприятията трябва да признават отсрочени данъчни активи

(доколкото е вероятно те да бъдат използвани) и отсрочени данъчни задължения в началото на най-ранния сравнителен период за всички приспадащи и облагаеми временни разлики, свързани с:

- активи с право на ползване и задължения по лизинг, и
- извеждане от експлоатация, възстановяване и подобни задължения и съответните суми, признати като част от себестойността на свързаните активи.

Кумулативният ефект от признаването на тези корекции се признава в неразпределената печалба или друг компонент на собствения капитал, според случая. МСС 12 по-рано не разглеждаше как да се отчитат данъчните ефекти от лизингови договори, признати в баланса и подобни сделки и различни подходи бяха считани за приемливи. Някои предприятия може вече да са отчитали такива трансакции в съответствие с новите изисквания. Тези субекти няма да бъдат засегнати от измененията.

Правила на втория стълб на ОИСР – незабавно, с изключение на определени оповестявания, както е отбелязано по-долу **

През декември 2021 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) публикува примерните правила на Стълб 2 (Глобални правила за борба с ерозията на данъчната основа, или „Правилата GloBE“) за реформиране на международното корпоративно данъчно облагане. Големите мултинационални предприятия в обхвата на правилата са задължени да изчисляват ефективната си данъчна ставка на GloBE за всяка юрисдикция, в която оперират. Те ще бъдат задължени да плащат допълнителен данък за разликата между тяхната ефективна данъчна ставка на GloBE за юрисдикция и минималната ставка от 15%.

През май 2023 г. СМСС направи изменения с тесен обхват на МСС 12, които предоставят временно освобождаване от изискването за признаване и оповестяване на отсрочени данъци, произтичащи от влязло в сила или по същество влязло в сила данъчно законодателство, което въвежда правила на Стълб 2, включително данъчно законодателство, което въвежда квалифицирани вътрешни минимални допълнителни данъци, описани в тези правила.

Измененията също изискват засегнатите компании да оповестяват:

- фактът, че са приложили изключението за признаване и оповестяване на информация за отсрочени данъчни активи и пасиви, свързани с данъци върху дохода по втори стълб;
- техния текущ данъчен разход (ако има такъв), свързан с данъците върху доходите по Втори стълб, и
- по време на периода между влизането в сила или по същество на законодателството и влизането му в сила, известна или разумно оценима информация, която би помогнала на потребителите на финансови отчети да разберат експозицията на предприятието към данъци върху дохода по Втори стълб, произтичащи от това законодателство. Ако тази информация не е известна или разумно оценима, от предприятията се изисква вместо това да оповестят изявление в този смисъл и информация за своя напредък в оценката на експозицията.

** Измененията трябва да бъдат приложени незабавно, предмет на всеки местен процес на одобрение и ретроспективно в съответствие с МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки. Въпреки това, оповестяванията относно известната или

разумно оценява експозицията към данъци върху дохода по втори стълб се изискват само за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г., и не е необходимо да се правят в междинни финансови отчети за междинни периоди, завършващи на или преди 31 декември 2023 г.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2024 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Информация за тези стандарти и изменения, които е възможно имат ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Класификация на пасивите като текущи или нетекущи – Изменения на МСС 1- Нетекущи пасиви с условия (ковенанти) – Изменения на МСС 1, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.

Измененията, направени в МСС 1 Представяне на финансови отчети през 2020 г. и 2022 г., поясниха, че пасивите се класифицират като текущи или нетекущи, в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период. Класификацията не се влияе от очакванията или събитията на предприятието след отчетната дата (напр. получаване на отказ или нарушение на условията по договора).

Условията (Ковенантите) на заемните споразумения няма да повлияят на класифицирането на пасив като текущ или нетекущ към датата на отчета, ако предприятието трябва да спазва ковенантите само след датата на отчета. Въпреки това, ако предприятието трябва да спазва условие преди или към датата на отчета, това ще повлияе на класификацията като текущо или нетекущо, дори ако условието е тествано за съответствие само след датата на отчета.

Измененията изискват оповестявания, ако дадено предприятие класифицира пасив като нетекущ и този пасив е предмет на условия (ковенанти), които предприятието трябва да спазва в рамките на 12 месеца от датата на отчета. Оповестяванията включват:

- балансовата стойност на задължението;
- информация за ковенантите, и
- факти и обстоятелства, ако има такива, които показват, че предприятието може да има трудности при спазването на условията (ковенантите).

Измененията също така поясняват какво има предвид МСС 1, когато се отнася до „уреждането“ на пасив. Условията на пасив, които биха могли, по избор на контрагента, да доведат до уреждането му чрез прехвърляне на инструмента на собствения капитал на предприятието, могат да бъдат пренебрегнати само за целите на класифицирането на задължението като текущо или нетекущо, ако предприятието класифицира опцията като капиталов инструмент. Въпреки това, конвертируемите опции, които са класифицирани като пасив, трябва да се вземат предвид при определяне на текущата/нетекущата класификация на конвертируем инструмент.

Измененията трябва да се прилагат със задна дата в съответствие с нормалните изисквания на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и

грешки. Прилагат се специални преходни правила, ако предприятието е приело по-рано измененията от 2020 г. относно класифицирането на пасивите като текущи или нетекущи.

Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг – изменения на МСФО 16, за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.

През септември 2022 г. СМСС финализира изменения с тесен обхват на изискванията за трансакции за продажба и обратен лизинг в МСФО 16 Лизинг, които обясняват как предприятието отчита продажба и обратен лизинг след датата на сделката.

Измененията уточняват, че при измерване на пасивите по лизинг след продажбата и обратния лизинг, продавачът-лизингополучател определя „лизингови плащания“ и „ревизирани лизингови плащания“ по начин, който не води до признаване от страна на продавача-лизингополучател на каквато и да е сума на печалбата или загуба, която е свързана с правото на използване, което запазва. Това може особено да повлияе на трансакциите за продажба и обратен лизинг, когато лизинговите плащания включват променливи плащания, които не зависят от индекс или процент.

Споразумения за финансиране на доставчици – Изменения на МСС 7 и МСФО 7 – дата на влизане в сила: 1 януари 2024 г.

СМСС издаде нови изисквания за оповестяване относно договореностите за финансиране на доставчици („SFAs“), след като обратната връзка към решението на дневния ред на Комитета за тъкувания на МСФО подчерта, че информацията, изисквана от МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяванията не отговаря на изискванията на потребителя информационни нужди.

Измененията на СМСС се прилагат за споразумения за финансиране на доставчик 1, които имат всички изброени по-долу характеристики.

- Финансов доставчик 2 плаща суми, които компанията (купувачът) дължи на своите доставчици.
- Компанията се съгласява да плати съгласно условията на договореностите на същата дата или на по-късна дата, отколкото се плаща на нейните доставчици.
- На компанията се предоставят удължени срокове за плащане или доставчиците се възползват от условията за предсрочно плащане в сравнение със съответната дата на плащане по фактурата.

Промените не се прилагат за споразумения за финансиране на вземания или материални запаси.

Целта на новите оповестявания е да се предостави информация за SFAs, която позволява на инвеститорите да оценят ефектите върху задълженията, паричните потоци и излагането на ликвиден риск на предприятието. Новите оповестявания включват информация за следното:

Правилата и условията на SFA.

1. Балансовите стойности на финансовите пасиви, които са част от SFA, и позициите, в които тези пасиви са представени.
2. Балансовата стойност на финансовите пасиви, за които доставчиците вече са получили плащане от доставчиците на финансиране.
3. Диапазон от падежни дати за плащане както за финансовите пасиви, които са част от SFA, така и за сравними търговски задължения, които не са част от такива споразумения.

4. Непарични промени в балансовите стойности на финансовите пасиви в .
5. Достъп до съоръжения на SFA и концентрация на ликвиден риск при доставчиците на финансиране.

СМСС предостави преходно облекчение, като не изисква сравнителна информация през първата година, а също така не изисква оповестяване на определени начални салда. Освен това изискваните оповестявания са приложими само за годишни периоди през първата година на прилагане. Следователно най-рано ще трябва да се предоставят новите оповестявания в годишните финансови отчети за края на годината през декември 2024 г., освен ако предприятието има финансова година по-малка от 12 месеца.

Продажба или апорт на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие – Изменения на МСФО 10 и МСС 28

СМСС направи изменения с ограничен обхват на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия.

Измененията изясняват счетоводното третиране на продажби или апорт на активи между инвеститор и техните асоциирани предприятия или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват „бизнес“ (както е дефинирано в МСФО 3 Бизнес комбинации).

Когато непаричните активи представляват бизнес, инвеститорът ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или апорта на активи. Ако активите не отговарят на определението за бизнес, печалбата или загубата се признават от инвеститора само до степената на интересите на другия инвеститор в асоциираното или съвместното предприятие. Промените се прилагат перспективно.

* През декември 2015 г. СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС финализира изследователския си проект относно метода на собствения капитал.

Ръководството на Групата не очаква посочените по-горе, изменения на стандарти да имат ефект в бъдеще при първоначалното им прилагане върху консолидирания финансов отчет.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Съществената информация за счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Групата прие да представя „консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход“ в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) преквалифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

Групата е възприела да представя отчета за паричните потоци по пряк метод според изискванията на МСС 7 Отчети за паричните потоци.

През 2023 г. е представен един сравнителен период, тъй като Групата не е извършила ретроспективно преизчисления и преквалификации на позиции в консолидирания финансов отчет.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2023 г. Дъщерните предприятия са всички предприятия, при които Групата упражнява контрол върху финансовата и оперативната им политика. Предприятието майка придобива и упражнява контрол, като притежава повече от половината от общия брой права на глас. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно

предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между а) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и б) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на

придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита суми за провизии за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези суми за провизии или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват суми за провизии през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Групата и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните притежаващи съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието. Инвестициите в съвместни предприятия се отчитат по метода на собствения капитал.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред “Печалба/(Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на

собствения капитал”. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които дялът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял до толкова, доколкото дялът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицират в печалбата или загубата.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.8. Приходи от услуги или стоки

Приходите включват приходи от предоставяне на услуги свързани с дейността на дъщерните дружества и продажба на стоки и дълготрайни материални активи. Приходите от основните стоки и услуги са представени в пояснение 25.

За да определи дали и как да признае приходи, Групата използва следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение

- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги. Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Групата извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение. Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката. При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

4.8.1. Предоставяне на услуги

Приходите от предоставени услуги са свързани с дейността на дъщерните дружества и се признават в печалби и загуби за периода, когато те са предоставени, в случаите, когато резултатът от предоставената услуга може да бъде надеждно оценен, например когато услугата има фиксирана цена. Това е резултат от съгласието между двете страни. Приход не се признава, ако съществува значителна несигурност относно дължимото възнаграждение, свързаните разходи или възможно връщане на услуга.

Групата отдава под наем някои активи или част от тях при условията на сключени договори, предоставя бази за отдих на работниците от системата на групата и на външни клиенти, изготвя печатни издания.

Приходите от пътнически транспорт се признават към първия ден от валидността на билетите .

Приходите от продажба на услуги се признават в момента, в който услугата е предоставена, или линейно през целия период от време, ако услугите се предоставят с неопределен брой пъти през определения период от време. Полученото плащане първо се признава като договорно задължение, което впоследствие се признава на приход, когато услугата се предоставя на клиент.

Информацията за приходите от пътническия транспорт се отразява в счетоводните регистри на база на информация, генерирана от билетоиздаващата система, която регистрира паричните потоци, плащания с кредитни карти, приходи от електронни платформи и други доходи. Счетоводството на приходите се извършва в момента на събиране на паричните средства. Приходите от предплатени продукти се признават във времето. Предплатените продукти включват например: едномесечни и тримесечни абонаментни карти. При абонаментни продажби възнаграждението се получава предварително. Приходите се признават в текущия период пропорционално на възникналите разходи за извършване на услугата. Останалата част от прихода се отлага за бъдещи периоди. Признаването на прихода става през периода, в който се извършва услугата.

За разлика от вътрешния транспорт, международният транспорт включва и процеса на сетълмент на вземания и задължения към чуждестранни превозвачи и продавачи на международни емисии. В някои случаи такова уреждане може да бъде забавено с няколко месеца. Поради тази причина приходите се начисляват за момента, в който услугата се предоставя, въз основа на информацията, с която разполага Групата. Приходите от предоставени превозни услуги на чуждестранни железопътни компании се признават на база на взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги и се осчетоводяват в периода, за който се отнасят.

Плащанията от Министерството на финансите за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени на пътуване, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за пътувания с железопътен транспорт, са ключови приходи и са включени в приходите от продажби пътническия транспорт. Средствата за компенсиране стойността на безплатните и по намалени цени пътувания в страната с железопътен транспорт се предоставят на базата на извършените пътувания със съответните преференции. Тези приходи се отчитат с ежемесечно фактуриране в съответствие с обема на предоставяните услуги.

Приходите от предоставени превозни услуги на чуждестранни железопътни компании се признават на база на взаимно признати двустранни протоколи за извършени услуги и се осчетоводяват в периода, за който се отнасят.

4.8.2. Продажба на стоки

Приходите от продажбата на стоки, в хода на нормалната дейност, се признават по справедливата стойност на полученото, или което възнаграждение се очаква да се получи, намалено с върнатите стоки, отстъпки или работи. Приход от продажба на стоки се признава в момента, когато съществените рискове от собствеността се прехвърлят към купувача, получаването на възнаграждението е вероятно, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, няма продължаващо участие на ръководството в управлението на стоките, и сумата на прихода може да се измери надеждно. Ако е вероятно, че ще бъдат дадени отстъпки и тяхната стойност може да бъде надеждно измерена, тогава отстъпките се признават като намаление на приходите, в периода когато се признават приходите. Прехвърлянето на рисковете и изгодите варира според конкретните условия на договора за продажба.

При замяна на сходни активи, които имат сходна цена, размяната не се разглежда като сделка, която генерира приходи. Ако се разменят несходни активи, приходът се признава по справедливата стойност на получените стоки или услуги. Когато справедливата стойност на получените стоки и услуги не може надеждно да бъде оценена, приходът се оценява по справедливата стойност на предадените стоки и услуги, коригирана със сумата на всички преведени парични средства или парични еквиваленти.

4.8.3. Приходи от наеми

Приходите от наеми от части от сгради (помещения) се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема.

4.8.4. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.8.5. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятия се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Групата ще получи финансирането и ще изпълни условията при които то е отпуснато. Приходите от финансиранятия за нетекущи активи се признават равномерно за срока на полезен живот на съответните активи. Приходите от финансиранятия за текущата дейност се признават през периода и до стойността на отчетените разходи, за които те са предназначени.

4.8.6. Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.

4.9. Активи и пасиви по договори с клиенти

Групата признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на компанията и плащането от клиента. Групата представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в отчета за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или Групата има право на възнаграждение, което е безусловно, преди Групата признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които Групата е прехвърлила на клиент.

Последващо Групата определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.10. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“.

4.12. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.13. Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от Групата, и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Разходите свързани с поддръжката на нематериални активи се капитализират само когато се увеличава бъдещата икономическа изгода от актива. Всички останали разходи се признават като разход в печалби и загуби в момента на тяхното възникване.

Амортизацията се начислява в печалби и загуби на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на нематериалните активи, тъй като това отразява очаквания начин на консумиране на бъдещите икономически ползи от актива.

Очакваните срокове на полезен живот са както следва:

- софтуер 2 години

- други 7 години

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи“.

Ръководството на Групата е възприело политика на капитализиране на нематериални активи в случай, че тяхната цена на придобиване е еквивалентна или надвишава ниво на същественост в размер на 700 лева.

4.14. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на транспортните средства (подвижен жп състав) и земите се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценка, намалена в следствие с натрупаната амортизация и загуба от обезценка. Направените преоценки се отчитат като преоценъчен резерв, ако преди това не се предхождат от признати преди това разходи. При бракуване на преоценения актив, той се обезценява до неизхабения размер на преоценъчния резерв поради изчерпване на неговите потребителски качества, а частта, която съответства на пренесената стойност при използването му в употреба, се отписва в увеличение на финансовия резултат от минали периоди. При продажба на преоценен актив, който е в добро състояние и не са намалени неговите качества, преоценъчният резерв се отразява във финансовия резултат за минали периоди за сметка на увеличение на печалбата.

Честотата на преоценките се определя при наличието на значителни промени в справедливите стойности на активите, които се преоценяват поне веднъж на 5 години.

Последната преоценка на активите, отчитани последващо по преоценена стойност – подвижен жп състав и земи, е направена към 31.12.2020 г. на база на доклади на външни независими оценители, включващи и определен от оценителите остатъчния полезен живот на активите след датата на оценката.

Останалите активи от имоти, машини и съоръжения се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка. Загубите от обезценка се отчитат като разход в печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи за ремонт и модернизация на имоти, машини и съоръжения, при условие, че удължават срока на тяхното използване или подобряват икономическите ползи над първоначално оценената ефективност, се добавят към балансовата стойност на актива.

Всички други последващи разходи, които възстановяват качествата на активите се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от специалистите от съответните дейности и се одобряват от ръководството на Групата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	25 години
• Машини	10 години
• Транспортни средства	
ДМВ и ЕМВ Дезиро класик	30 години
Ел. локомотиви Siemens Smartron	30 години
Други локомотиви	3-10 години
Рециклирани пътнически вагони	18 години
Вагони пътнически	3-10 години
• Стопански инвентар	7 години
• Компютри	2 години
• Други	7 години

Считано от 01.01.2016 г. амортизацията на класа активи Товарни вагони, се изчислява като се използва метода според произведеното количество услуги, при използване на обемен показател за извършена работа - отчетени брутотон километри.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията в Групата е 700 лв.

4.15. Лизинг

Групата като лизингополучател

Групата преценява дали договорът е или съдържа лизинг. Лизингът се дефинира като „договор или част от договор, който носи правото да се използва актив (основният актив) за период от време в замяна на заплащане“. За да приложи това определение, Групата оценява дали договорът отговаря на три ключови оценки, които са дали:

- договорът съдържа определен актив, който или е изрично идентифициран в договора, или неявно е посочен, като бъде идентифициран в момента, в който активът е предоставен на Групата;
- Групата има право да получи по същество всички икономически ползи от използването на определения актив през целия период на използване, като се вземат предвид неговите права в определения обхват на договора;
- Групата има право да насочва използването на определения актив през целия период на използване. Групата оценява дали има право да насочва „как и с каква цел“ активът да се използва през целия период на използване.

Оценяване и признаване на лизинг като лизингополучател

На датата на започване на лизинга Групата признава актив за право на ползване и задължение за лизинг в баланса. Активът с право на ползване се оценява по себестойност, която се състои от първоначалната оценка на пасива по лизинга, всички първоначални преки разходи, направени от Групата, оценка на всички разходи за демонтаж и отстраняване на актива в края на лизинг и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинга (без всякакви получени стимули).

Групата амортизира активите с право на ползване на линейна база и/или обемни показатели от датата на започване на лизинга до по-ранния от края на полезния живот на

актива с право на ползване или края на срока на лизинга. Групата, също така извършва преглед за обезценка на актива с право на ползване, когато има такива показатели.

Към датата на започване, Групата оценява лизинговото задължение по настоящата стойност на неизплатените към тази дата лизингови плащания, дисконтирани, като използва лихвения процент, който е включен в лизинговия договор. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, Групата използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания, включени в оценяването на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат платими съгласно гаранция за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, разумно сигурни за да се упражняват.

След началната дата Групата оценява пасива по лизинга като увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга и намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизинговите плащания, и преоценява балансовата стойност на пасива, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Групата е изложена на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Когато лизинговият пасив се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако активът с право на ползване вече е намален до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, като използва освобождавания от изискванията за признаване. Вместо признаване на актив с право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна линия през срока на лизинга.

Групата като лизингодател

Като лизингодател Групата класифицира лизинговите си договори като оперативен или финансов лизинг. Лизингодателите класифицират лизинговите договори според степента, до която рисковете и изгодите, произтичащи от собствеността върху основния актив, се прехвърлят по силата на лизинговия договор.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Рисковете включват възможните загуби от неизползвани мощности или технологично остаряване, както и от колебанията на възвръщаемостта, дължащи се на променящи се икономически условия. Изгодите могат да бъдат представени от очакваната доходоносна експлоатация през икономическия живот на основния актив и очакваната печалба от нарастването на стойността или реализирането на остатъчната стойност.

Дали даден лизингов договор е договор за финансов или за оперативен лизинг зависи от същността на сделката, а не от формата на договора.

Класификацията на лизинговия договор се осъществява на датата на въвеждане и се преразглежда само при изменение на лизинговия договор. Промените в оценките или промените в обстоятелствата не дават основание за нова класификация на лизинговия договор за счетоводни цели.

Оперативен лизинг

Признаване и оценяване

Лизингодателят признава лизинговите плащания по договори за оперативен лизинг като приход по линейния метод или на друга систематична база. Лизингодателят прилага друга систематична база, когато тази база отразява по-точно начина, по който се намалява ползата от използването на основния актив.

Лизингодателят прибавя първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативен лизинг, към балансовата стойност на основния актив и ги признава като разход през срока на лизинговия договор на същата база както дохода от лизинг.

Основният актив, предмет на оперативен лизинг, се амортизира с обичайната амортизационна политика на лизингодателя по отношение на подобни активи. Амортизацията на такъв актив се признава като разход за срока на лизинга на същата основа като дохода от лизинг.

Изменения на лизинговия договор

Лизингодателят отчита изменението в договор за оперативен лизинг като нов лизинг от датата на влизане в сила на изменението, като взема предвид всички авансово платени или начислени лизингови плащания, свързани с първоначалния договор за лизинг, като част от лизинговите плащания за новия лизинг.

Представяне

Лизингодателят представя в своя отчет за финансовото състояние основните активи, предмет на оперативен лизинг, в съответствие с тяхното естество.

Приходите от оперативен лизинг, когато Групата е лизингодател, се признават като приходи на линейна база през срока на лизинговия договор.

4.16. Тестове за обезценка на репутация, други нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията се отнася към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица и се признават в отчета за печалбите и загубите и другия всеобхватен доход.

4.17. Финансови инструменти

4.17.1. Признаване и отписване

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който е представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Групата и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, които представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Групата може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изгълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.17.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи или финансови приходи с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.17.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Групата класифицира в тази категория търговските и други вземания, вземанията от свързани лица и парите и паричните еквиваленти.

Търговските вземания и вземанията от свързани лица извън Групата са суми, дължими от клиенти за продадени услуги или, извършени в обичайния ход на стопанската дейност на компанията. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицират като текущи. Търговските вземания и вземанията от свързани лица се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания и вземанията от свързани лица с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата (капиталови инструменти)

Групата е направила неотменим избор да класифицира в тази категория малцинствените си капиталови инвестиции, които държи, във връзка със своите бизнес интереси в тези дружества (виж пояснение 11). Те не се търгуват на капиталови пазари.

4.17.4. Обезценка на финансовите активи

Групата признава провизии за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, като прилага подход, представен в таблицата по долу:

	Тип на финансовия актив	Категория по МСФО 9	Подход за обезценка
1	Краткосрочни търговски вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
2	Търговски вземания с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
3	Краткосрочни вземания от свързани лица извън Групата	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
4	Вземания от свързани лица извън Групата с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
5	Вземания по предоставени заеми	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
6	Парични средства и еквиваленти	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
7	Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход

Очакваните кредитни загуби представляват вероятно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Групата в съответствие с договора, и паричните потоци, които Групата очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Групата очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа - на първите два като очаквани кредитни загуби и за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, се изисква корекция на загубата за очакваните кредитни загуби спрямо оставащия живот на експозицията, независимо от времето на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента) .

Вземания с елемент на финансиране

За изчислението на очакваните кредитни загуби по дългосрочни вземания с елемент на финансиране, Групата прилага тристепенен подход за обезценка. Съгласно този подход Групата прилага „тристепенен " модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на три етапа:

- Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира във Фаза 1. От първоначалното му признаване не

неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза I се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнени е, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

- В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира във Фаза 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани във Фаза 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента).

- В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира във Фаза 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Групата използва опростен подход при последващата оценка на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружествата от Групата са използвали своя индивидуален натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчислят очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на вземанията по възрастова структура, използвайки матрица на провизиите. Всяко дружество от Групата е ползвало индивидуални исторически данни за периоди от 3 до 5 години назад, отразяващи неговите специфики и особености, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за съответната индустрия.

Дружествата от Групата са признали загуба от обезценка на трудносъбираемите вземания с очаквана кредитна загуба в рамките от 6% до 87% от тяхната брутна стойност, а несъбираемите вземания са обезценени напълно.

4.17.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и други задължения, задължения към свързани лица, заеми и други привлечени средства. Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“ в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва.

Търговските задължения, включително и задълженията към свързани лица се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.18. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, стоки и незавършено производство. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва конкретно определена стойност и първа входяща – първа изходяща за значими материални запаси и метод среднопретеглена стойност за всички останали.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.19. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени/уредени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във консолидираните финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за

вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи (пояснение 11).

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

Поради размера на стопанската дейност на групата, Дружеството - майка, не подлежи на облагане с допълнителен данък и/или национален допълнителен данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане, съгласно новите изисквания за облагане на многонационалните и големите национални групи предприятия с допълнителен данък и с национален допълнителен данък, които са в сила от 1 януари 2024 г.

4.20. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, безсрочни депозити и депозити до 3 месеца.

4.21. Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба

Когато Групата възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в отчета за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в отчета за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи, държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Групата. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

4.22. Собствен капитал, резерви

Акционерният капитал на предприятието майка отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Преоценъчният резерв включва ефект от преоценка на земя и подвижен състав.

Натрупаната загуба включва текущия финансов резултат и непокрытите загуби от минали години.

Всички трансакции със собственика на Групата са представени отделно в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

4.23. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи и по планове с дефинирани вноски.

Планове с дефинирани вноски са пенсионни планове, по които Групата внася фиксирани вноски в държавни фондове. Групата няма други правни или договорни задължения след изплащането на фиксираните вноски. Вноските по плановете с дефинирани вноски се признават за разход в периода, в който съответните услуги са получени от служителя.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в двукратен размер на брутното трудово възнаграждение. В случай че служителят е работил в Групата или в системата на железопътния превоз през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на брутното му трудово възнаграждение.

Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа, с помощта на независим външен актюер.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.24. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които е сигурно, че Групата ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните

пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.25. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.25.1. Класифициране на инвестициите на Групата

През периода ръководството на Групата е направила преглед на инвестициите в асоциирани предприятия, в резултат на което част от инвестициите продължават да се отчитат като краткосрочни финансови активи, за които взетото решение за тяхното освобождаване е валидно към датата на настоящият консолидиран финансов отчет.

4.25.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.25.3. Измерване на очакваните кредитни загуби и обезценка на вземания

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката. Приблизителната оценка за загуби от трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави в края на всеки отчетен период. Вземанията, при чието събиране са констатирани трудности и които са с изтекъл срок на плащане до 6 месеца се класифицират като трудносъбираеми, а такива с изтекъл срок на плащане над 36 месеца – като несъбираеми.

4.25.4. Ползен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2023 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 7 и 8. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.25.5. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.25.6. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност.

4.25.7. Оценяване по справедлива стойност

За оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котираны цени на активен пазар) и нефинансови активи, ръководството на Групата използва различни техники базирани в максимална степен на пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните данни, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.25.8. Провизии

Групата е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите в консолидирания финансов отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Групата в горепосочените спорове.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	Участие 2023 г. %	Участие 2022 г. %
"БДЖ - Пътнически превози" ЕООД	България	Железопътни превози на пътници, поддръжка и ремонт на подвижен състав	100%	100%
"БДЖ - Товарни превози" ЕООД	България	Железопътни превози на товари, поддръжка и ремонт на подвижен състав	100%	100%
„БДЖ-Булвагон“ ЕАД	България	Ремонт и производство на пътнически вагони	-	100%

С решение на Съвета на Директорите на „Холдинг БДЖ“ ЕАД № 200/10.05.2023. г. и протокол от 15.05.2023 г. на Управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД е взето решение за вливане на дъщерното дружество „БДЖ – Булвагон“ ЕАД в „БДЖ–Пътнически превози“ ЕООД по реда на чл. 262 – 263г. от ТЗ. На 09.08.2023г. между Управителя на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД и Изпълнителния директор на „БДЖ- Булвагон“ ЕАД е подписан договор за преобразуване чрез вливане. На 16.08.2023 г. вливането на „БДЖ – Булвагон“ ЕАД в „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД е вписано от Агенция по вписванията.

6. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Представените към 31 декември 2023 г., както и към предходния период инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал са с нулева балансова стойност.

Финансовата информация за асоциираните предприятия може да бъде обобщена, както следва:

31 декември 2023 г.	Страна на учредяване	дялово участие 2023	2023	дялово участие 2022	2022
Име		%	'000 лв.	%	'000 лв.
„Зона за Обществен достъп – Бургас“ АД	България	20	-	20	-
„БДЖ Кончар“ АД	България	49	-	49	-
			-		-

Всички инвестиции в асоциирани предприятия са обезценени изцяло към 31 декември 2022 г. С решение на Софийски градски съд от 05.04.2022 г. е обявена процедура по несъстоятелност на „БДЖ – Кончар“ АД.

Всички трансфери на парични средства към Групата, например изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 51 % от всички собственици на асоциираните предприятия. През 2023 г. и 2022 г. Групата не е получила дивиденди от класифицираните през годината асоциирани предприятия.

Групата няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с инвестициите в асоциирани предприятия.

7. Нематериални активи

Нематериалните активи на Групата включват патенти и лицензи, софтуер, разходи за придобиване на НДА и други. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Патенти и лицензи	Софтуер	Други	Разходи за придобиване на ДНМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2023 г.	3 941	2 395	60	8	6 404
Новопридобити активи, закупени	3	3	83	13	102
Отписани активи	-	(65)	-	-	(65)
Рекласификация по групи	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2023 г.	3 944	2 333	143	21	6 441
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2023 г.	(3 889)	(2 369)	(60)	-	(6 318)
Отписани активи	-	65	-	-	65
Амортизация	(26)	(27)	(4)	-	(57)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(3 915)	(2 331)	(64)	-	(6 310)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	29	2	79	21	131

	Патенти и лицензи	Софтуер	Други	Разходи за придобиване на ДНМА	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2022 г.	3 944	2 352	60	8	6 364
Новопридобити активи, закупени	-	51	-	-	51
Отписани активи	(3)	(8)	-	-	(11)
Рекласификация по групи	-	-	-	-	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	3 941	2 395	60	8	6 404
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2022 г.	(3 885)	(2 272)	(60)	-	(6 217)
Отписани активи	3	8	-	-	11
Амортизация	(7)	(105)	-	-	(112)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(3 889)	(2 369)	(60)	-	(6 318)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	52	26	-	8	86

8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земя и сгради, съоръжения, машини и оборудване, транспортни средства, стопански инвентар, активи в процес на изграждане и аванси. Балансовата им стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя и Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Активи в процес на изграждане и аванси	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2023 г.	96 533	24 628	38 582	700 910	3 244	36 299	900 196
Новопридобити активи	597	1 324	650	49 737	288	20 859	73 455
Отписани активи	(8)	(11)	(414)	(2 214)	(124)	(7 563)	(10 334)
Преоценка/(Обезценка) в печалба/(загуба)	-	-	-	-	-	-	-
Преоценка/(Обезценка) в собствен капитал	-	-	-	663	-	-	663
Трансфер от активи, държани за продажба	-	-	-	843	-	-	843
Рекласификация по групи	-	-	-	4 132	-	(4 132)	-
Салдо към 31 декември 2023 г.	97 122	25 941	38 818	754 071	3 408	45 463	964 823
Амортизация и обезценка							
Салдо към 1 януари 2023 г.	(28 290)	(19 052)	(35 796)	(144 794)	(2 669)	(5 111)	(235 712)
Отписани активи	3	10	409	1 916	123	-	2 461
Преоценка/(Обезценка) в печалба/(загуба)	-	-	-	(8)	-	-	(8)
Преоценка/(Обезценка) в собствен капитал	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Трансфер от активи, държани за продажба	-	-	-	(721)	-	-	(721)
Рекласификация по групи	-	-	-	-	-	-	-
Амортизация	(905)	(562)	(511)	(61 916)	(154)	-	(64 048)
Салдо към 31 декември 2023 г.	(29 192)	(19 604)	(35 898)	(205 524)	(2 700)	(5 111)	(298 029)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	67 930	6 337	2 920	548 547	708	40 352	666 794

	Земя и Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Активи в процес на изграждане и аванси	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към 1 януари 2022 г.	96 959	24 651	39 026	644 635	3 255	41 829	850 355
Новопридобити активи	44	2	291	54 892	130	11 061	66 420
Преоценка/(Обезценка) в собствен капитал	-	-	-	842	-	-	842
Отписани активи	(470)	(25)	(754)	(960)	(141)	(15 556)	(17 906)
Трансфер от активи, държани за продажба	-	-	-	1 600	-	-	1 600
Трансфер към активи държани за продажба	-	-	-	(1 115)	-	-	(1 115)
Рекласификация по групи	-	-	19	1 016	-	(1 035)	-
Салдо към 31 декември 2022 г.	96 533	24 628	38 582	700 910	3 244	36 299	900 196
Амортизация и обезценка							
Салдо към 1 януари 2022 г.	(27 341)	(18 504)	(36 047)	(89 054)	(2 681)	(5 111)	(178 738)
Отписани активи	17	24	741	940	139	-	1 861
Трансфер от активи, държани за продажба	-	-	-	(1 299)	-	-	(1 299)
Трансфер към активи държани за продажба	-	-	-	37	-	-	37
Преоценка/(Обезценка) в собствен капитал	-	-	-	(484)	-	-	(484)
Преоценка/(Обезценка) в печалба/(загуба)	-	-	-	(10)	-	-	(10)
Амортизация	(966)	(572)	(490)	(54 924)	(127)	-	(57 079)
Салдо към 31 декември 2022 г.	(28 290)	(19 052)	(35 796)	(144 794)	(2 669)	(5 111)	(235 712)
Балансова стойност към 31 декември 2022 г.	68 243	5 576	2 786	556 116	575	31 188	664 484

Активите с нулева балансова стойност, които се ползват в дейността на Групата са с отчетна стойност – 79 480 хил. лева.

В дейността на Групата не се използват към 31.12.2023 г. активи от групи земи, сгради, съоръжения, машини, транспортни средства, стопански инвентар и други с обща балансова стойност от 9 715 хил. лева.

Всички разходи за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Съгласно възприетият модел на Групата за последващо отчитане и оценяване на активите на Групата, групите „Земя“ и „Транспортни средства – подвижен жп състав“ са преоценени през 2020 г. от лицензиран външен оценител.

Към 31 декември 2023 г. Групата има заложен имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения по получени заеми от „Българска Банка за развитие“ АД, представляващи 107 броя локомотиви, с обща балансова стойност от 39 080 хил. лева.

През 2023 г. са изпълнени следните инвестиционни намерения на Групата за обновяване на подвижния си железопътен състав:

- завършени са 18 бр. основни ремонта на ЕМВ и ДМВ по договор за извършване на техническа поддръжка и основни и възстановителни ремонти на ЕМВ серия 30 и серия 31 и ДМВ серия 10, сключен с Алстом Транспорт С.А за 5 годишен срок. С извършване на плановата поддръжка на парка ЕМВ серии 30 и 31 и ДМВ серия 10 се осъществява обслужване на ГДВ.

- извършен е ремонт на 2 локомотива по сключения договор с „ЖОС Врутки“ С.А за извършване на капитален ремонт и преустройство на 10 броя електрически локомотива от експлоатация, серии 44000 и 45000 /68E/. Извършването на капитален ремонт и преустройство на локомотивите доведе до подобряване техническото състояние и удължи живота на локомотивите. С извършената подмяна при преустройството на определените в изискванията основни възли и агрегати на локомотивите е постигната по-висока надеждност при експлоатация и редица чести откази и повреди, като повреди по въздушни компресори, контактори, пантографи, скоростомери и др., са сведени до минимум, а от там се постига по-добро обслужване на ГДВ.

- ремонтирани са 8 теснопътни вагона по сключен договор с „Коловаг“ АД за извършване на капитални ремонти на 9 броя пътнически вагони за междурелсие 760 мм. С извършването на капитален ремонт и преустройство на 9 бр. теснопътни пътнически вагона се подобриха комфортът и условията за пътуване на пътниците, повиши се безопасността. Осигурен е необходимият брой пътнически вагони за междурелсие 760 мм за обслужване на влакове по теснопътната железопътна линия, както и спазването на нормативните изисквания за извършване на профилактика, почистване и екипиране на влаковите състави. Повиши се удовлетвореността на клиентите, ползващи услугите на дружеството, чрез повишаване на комфорта на подвижния състав и осигуряване на вагони за превоз на велосипеди и лица с намалена подвижност. Също така се повиши коефициентът на техническа надеждност на подвижния състав и се сведоха до минимум закъсненията на влаковете по повреда и липса на вагони.

- извършена е модернизация на 1 бр. теснопътен локомотив по сключен договор с „Експрес Сервиз“ ООД с предмет: Модернизация на дизел-хидравличви локомотиви – 2 броя, серия 77 000. Модернизираният локомотив се използва по единствената в България теснопътна линия, която обслужва влакове на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД от Септември до Добринище. Двигателят е сменен с най-модерния американски двигател с екологична норма STAGE V. Подменени са редица компоненти, части, инсталации, системи, направени са изцяло нови кабинни и изцяло нова обшивка на локомотива. Решенията за безопасността и за самото управление за локомотива се вземат не от самия машинист, а от контролери, които управляват това.

- сключени са два договора с ДЗЗД „Сименс Трон“:

- с предмет „Доставка на 10 броя новопроизведени магистрални електрически локомотива“. С доставката на десетте нови електрически локомотива ще се избегне недостигът от локомотиви за обслужване на графика за движение на влаковете. Предвид новите технологии, въведени в строителството на нов подвижен състав, и увеличените пробези на техническо обслужване, значително ще се съкратят времето и средствата за техническа поддръжка на новите локомотиви. Също така, в условията за доставка на локомотивите е заложено да са с монтирана бордова система за сигурност ERTMS/ETCS, което ще позволи локомотивите да се движат с максималната си скорост по железния път. При този условия ще се повиши качеството на предлаганата услуга, като се съкрати времето за пътуване на влаковете и престой в крайни гари. Системата ще позволи локомотивите да се обслужват само от един локомотивен машинист, което също ще доведе до икономии на средства от фонд работна заплата.

- с предмет „Извършване на техническа поддръжка на 15 броя магистрални електрически локомотиви Siemens X4-E-Lok-D серия 1080 – Smartron, за 9 годишен период“. Вследствие на сключения договор ще бъдат извършени основни ремонти на локомотивите, ще се извършва текущата им поддръжка, ще бъдат сменени моноблокови колела, както и ще бъдат доставени всички материали и резервни части, необходими за извършването на ремонтите. Ще бъдат извършени всички корективни дейности с оригинални части и материали за срока на договора, включително при възникване на повреди в главни възли и агрегати; Ще бъдат доставени оригинални (ОЕМ) материали за превантивна и корективна поддръжка за целия период на договора. Ще бъде осъществена пълна поддръжка и обновяване на софтуера за срока на договора.

- с решение РД-08-401/29.09.2023 г. на Министъра на транспорта и съобщенията за предоставяне на средства по Механизма за възстановяване и устойчивост е разрешено предоставянето на средства в размер на 39 061 хил. лв. по процедура чрез подбор на предложения за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-8.014 „Внедряване на Европейската система за управление на влаковете (ERTMS) бордово оборудване на магистрални нулевоемисионни електрически локомотиви и нулевоемисионни електрически мотрисни влакове, които оперират по конвенционалната жп мрежа на Република България“, по Компонент 8 „Транспортна свързаност“ от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България.

Групата продължава да изпълнява договорните си задължения по следните договори за ремонт на подвижен железопътен състав:

- Договор с Жос Врутки от месец април 2020 г., за преустройство на 10 броя електрически локомотиви, серии 44 и 45000, със срок на продължителност три години и на обща стойност 16 531 хил. лв.;

- Договор с Коловаг АД от месец октомври 2020 г. за преокомплектовка на колооси с нови колела и спиращни дискове и изработване на нови оси на пътнически вагони със срок на продължителност три години и обща стойност 10 897 хил. лв.

- Договор № 279/17.12.2019 г. с „ Алстом Транспорт С.А.“ за извършване на техническа поддръжка за 5 годишен период на дизелови мотрисни влакове серия 10 и електрически мотрисни влакове серия 30 и 31 и Обща стойност 136 998 хил. лв.

Към 31.12.2023 г. в състава на групата Активи в процес на изграждане и аванси са включени изплатени аванси от Групата за ремонт на дълготрайни активи в размер на 33 932 хил. лв. (2022 г.: 21 907 хил. лв.).

9. Лизинг

9.1. Финансов лизинг като лизингополучател

Групата има сключени следните договори за финансов лизинг за доставка на активи:

Доставени са 100 бр. пътнически вагони от Arwex AG Швейцария за 19 646 хил. лв., от които частично е платено на доставчика, а останалата част е цедирана от доставчика на Първа Инвестиционна Банка. Задълженията по този лизинг са обект на съдебен спор като към 31.12.2023 г. възлизат в размер на 8 423 хил. лв. и са изцяло в просрочие.

През 2014 г. по възникнал спор с „Първа инвестиционна банка“ АД за неоснователно платени суми по цедираните вземания от Arwex AG Швейцария, Групата е завела търговско дело №2763/2014г. по описа на СГС, ТО, VI -9 състав за възстановяване на тези суми, възлизащи в размер на 6 794 хил. евро. В тази връзка бяха преустановени плащанията на дължимите вноски по договора, считано от 01.04.2014 г. Със съдебно определение №42 от 31.01.2022 г. на ВКС по т.д. №781 не е допуснато касационно обжалване по заведена касационна жалба от „Първа инвестиционна банка“ АД, в резултат на което през 2022 г. „Първа инвестиционна банка“ АД възстановява на Групата получените без основание суми за периода от 07.05.2009 г. до 06.03.2014 г., ведно с дължимите лихви и разноски в общ размер на 20 841 хил. лева.

Във връзка със спрените плащания „Първа инвестиционна банка“ АД е образувала съдебни дела срещу Групата за неизплатените вноски, които не са приключили към дата на настоящия консолидиран отчет.

Бъдещите минимални лизингови плащания в края на всеки от представените отчетни периоди са представени, както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година '000 лв.	От 1 до 5 години '000 лв.	Над 5 години '000 лв.	Общо '000 лв.
31 декември 2023 г.				
Лизингови плащания	8 423	-	-	8 423
Дисконтиране	-	-	-	-
Нетна настояща стойност	8 423	-	-	8 423
31 декември 2022 г.				
Лизингови плащания	8 423	-	-	8 423
Дисконтиране	-	-	-	-
Нетна настояща стойност	8 423	-	-	8 423

Лизинговите договори включват фиксирани лизингови плащания и опция за закупуване в края на срока на лизинга. Лизинговите договори са неотменяеми, но не съдържат други ограничения.

9.2 Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг на Групата са, както следва:

Дължими минимални лизингови плащания

	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2023 г.	1 336	5 344	6 680
Към 31 декември 2022 г.	1 365	5 460	6 825

През 2023 г. са отчетени разходи по оперативен лизинг в размер на 1 336 хил. лв. (2022 г. 1 365 хил. лв.) за ползвани сгради, терени и гаражни козовози, собственост на ДП „Железопътна Инфраструктура“.

Сублизингови плащания или условни плащания по наеми не са извършени или получени. Приход от сублизинг не се очаква да бъде реализиран, тъй като всички активи, по договори за оперативен лизинг, се използват само от Групата.

Договорите за оперативен лизинг на Групата не съдържат клаузи за условен наем. Нито един от договорите за оперативен лизинг не съдържа опция за подновяване или покупка, клаузи за увеличение или ограничения относно дивиденди, по-нататъшен лизинг или допълнителен дълг.

9.3 Оперативен лизинг като лизингодател

Приходите от отдадените по договори за оперативен лизинг активи за 2023 г. възлизат на 1 647 хил. лв. (2022 г.: 2 461 хил. лв.), от които приходи от наем на сгради и терени 1 027 хил. лв. (2022 г.: 1 589 хил. лв.), приходи от отдадени локомотиви и вагони 397 хил. лв. (2022 г.: 789 хил. лв.) и други наеми 223 хил. лв. (2022 г.: 83 хил. лв.).

Минимални лизингови постъпления

	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2023 г.	1 647	6 588	8 235
Към 31 декември 2022 г.	2 461	9 844	12 305

10 Дългосрочни финансови активи

Дългосрочните финансови активи, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят към категорията финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:

	Участие	31 декември 2023 г ‘000 лв.	31 декември 2022 г ‘000 лв.
Участие в дружество:	%		
Еврофима	0.20	2 828	2 828
Интерконтейнер Интерфриго	1.70	1 065	1 065
Клирингово Бюро Брюксел	8.00	3	3
Прибой ООД	8.00	0.4	0.4
Обезценка		(1 065)	(1 065)
Балансова стойност		2 831	2 831

Справедливата стойност на участието в собствения капитал на горепосочените дружества, не може да бъде надеждно оценена. Причината за това е, че притежаваните инвестиции са в институции със специален статут, които не се търгуват на активен пазар и не може да бъде определена тяхната справедлива стойност, а предположенията за прилагането на

алтернативни оценъчни методи са свързани с висока несигурност, за да се достигне до достатъчно надеждно определяне на справедливата им стойност. Поради тази причина инвестициите са представени във финансовия отчет по първоначална оценка.

Инвестицията в Интерконтейнер Интерфриго е обезценена на 100%, поради прекратяване на дейността и обявяване на дружеството в ликвидация от 26.11.2010 г. (неприключила). През 2023 г. Групата е получила дивидент от Еврофима в размер на 7 хил. лева (за 2022 г.: 23 хил. лева), виж пояснение 30.

11 Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2023 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в директно в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2023 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи					
Имоти, машини и съоръжения	23 160	66	(25)	(1 121)	22 080
Текущи активи					
Търговски и други вземания	(2 748)	-	-	(279)	(3 027)
Материални запаси	(760)	-	-	1	(759)
Нетекущи пасиви					
Преоценка на пенсионни планове	(978)	-	-	(78)	(1 056)
Текущи пасиви					
Режим слаба капитализация (финансови разходи)	(1 039)	-	-	42	(997)
Други задължения към персонала (компенсируеми отпуски)	(755)	-	-	(90)	(845)
Преоценка на пенсионни планове	(970)	1	-	(75)	(1 044)
Провизии	(276)	-	-	(207)	(483)
		67	(25)	(1 807)	
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	(7 526)				(8 211)
Отсрочени данъчни пасиви	23 160				22 080

Отсрочените данъци за сравнителния период 2022 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2022 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в директно в капитала	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2022 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи					
Имоти, машини и съоръжения	22 059	36	(195)	1 261	23 160
Текущи активи					
Търговски и други вземания	(2 740)	-	-	(8)	(2 748)
Материални запаси	(770)	-	-	10	(760)
Нетекущи пасиви					

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2022 г. ‘000 лв.	Признати в другия всеобхватен ДОХОД ‘000 лв.	Признати в директно в капитала ‘000 лв.	Признати в печалбата или загубата ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Преоценка на пенсионни планове	(789)	10	-	(199)	(978)
Текущи пасиви					
Режим слаба капитализация (финансови разходи)	(1 436)	-	-	397	(1 039)
Други задължения към персонала (компенсируеми отпуски)	(735)	-	-	(20)	(755)
Преоценка на пенсионни планове	(842)	18	-	(146)	(970)
Провизии	(265)	-	-	(11)	(276)
		64	(195)	1 284	
Признати като:					
Отсрочени данъчни активи	<u>(7 577)</u>				<u>(7 526)</u>
Отсрочени данъчни пасиви	<u>22 059</u>				<u>23 160</u>

Сумата на неизполваните данъчни загуби, за които в отчета за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив, е в размер на 31 752 хил. лева. Те могат да бъдат използвани в петгодишен срок от годината на възникването им, както следва:

Година на възникване	Данъчни загуби	Непризнат отсрочен данъчен актив
	‘000 лв.	‘000 лв.
2020	9 256	926
2021	16 252	1 625
2023	24 594	2 459
	50 102	5 010

12 Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Материали и консумативи	48 457	47 606
Стоки	6	8
Незавършено производство	1 528	724
Материални запаси	49 991	48 338

През 2023 г. общо 35 015 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2022 г.: 32 610 хил. лв.), в т.ч. призната обезценка на материални запаси в общ размер на 148 хил. лева (през 2022 г.: 61 хил. лв. - виж пояснение 29. Групата няма материални запаси, заложиени като обезпечения.

13 Краткосрочни финансови активи

Краткосрочните финансови активи, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят към категорията финансови активи, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата. Балансовата стойност на финансовите активи, включва:

		31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Участие в дружество:	%		
БДЖ- Трансимпекс АД	35	1 847	1 847
Балансова стойност		1 847	1 847

Краткосрочните финансови активи са оценени и представени по справедлива стойност, въз основа на извършена оценка от лицензиран външен оценител.

С Протокол № ПД-143/20.09.2022 г. на Министерство на транспорта и съобщенията, е разрешена продажба на 1 846 667 бр. обикновени, поименни налични акции, с право на глас акции, всяка от които с номинална стойност 1 лев от капитала на „БДЖ Трансимпекс“ АД, собственост на „Холдинг БДЖ“ ЕАД.

14 Търговски вземания

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Търговски вземания, брутно	58 068	56 990
Обезценка	(40 758)	(37 578)
Търговски вземания	17 310	19 412

Всички търговски и други финансови вземания са прегледани относно индикации за обезценка като за тях е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода. Някои търговски вземания са били обезценени и съответната натрупана обезценка към 31 декември 2023 е в размер на 40 758 хил. лв. (2022 г.: 37 578 хил. лв.). Обезценените вземания са били дължими главно от търговски контрагенти, които са имали финансови затруднения. Промените в обезценката на търговските и другите вземания през годината са представени в пояснение Промените в обезценката на търговските и другите вземания през годината са представени в пояснение 37.2.

Част от търговските вземания на Групата служат за обезпечаване на издадена банкова гаранция в размер на 1 500 хил. лева в полза на Агенция „Митници“ за стоките и товарите под митнически контрол, за които „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД е превозвач. Съгласно Договор за издаване на банкова гаранция от 27.07.2017 година е учреден залог върху потвърдени, не просрочени и приемливи вземания от клиенти на дружеството, чиито размер да покрива 125% от размера на гаранцията, съгласно Договор за залог върху вземания от 27.07.2017 година. Залогът е вписан в Централния регистър на особените залози с рег.№20170808011751/08.08.2017 г.

На 16.08.2018 г. с разпореждане на № 2018081601957 е извършено допълнително вписване, по силата на което е направена допълнителна индивидуализация на заложеното имущество – вземания на „БДЖ-Товарни превози“ ЕООД по договори с клиенти. В резултат са увеличени размера на банковата гаранция до 2 500 хил. лева и размера на залога до 3 125 хил. лева. Банковата гаранция се актуализира ежегодно.

На 10.04.2020 г. е издадена банкова гаранция № L/G01001468/10.04.2020г. в полза на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура” в размер на 1 200 хил. лева за обезпечаване изпълнението на договор за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура”, като с Промяна № 3/22.02.2023 г. сумата по гаранцията е увеличена с нов максимален размер от 1 235 хил. лева и валидност до 31.01.2024 г. За обезпечаване на Банковата гаранция е учреден залог върху всяка част от всички бъдещи условни вземания от клиенти на обща стойност във всеки един момент в размер на 125% от размера на гаранцията.

На основание сключен договор с „Българо-американска кредитна банка” АД от 10.02.2021 г. е издадена банкова гаранция в полза на Агенция „Митници”, Териториално управление на териториална дирекция „Югозападна” в размер на 500 хил. лева за обезпечаване временно складиране на стоки. Във връзка с Банковата гаранция е учредено финансово обезпечение по Закона за договорите за финансово обезпечение /ЗДФО/ от трето задължено лица – Cosco Shipping Lines (Greece) S.A., което поема за своя сметка всички разходи, свързани с обезпечаването, издаването и поддържането на банковата гаранция.

На 05.01.2022 г. е сключен Анекс № 1 към поръчителство - общо обезпечение № L/G01001528, с който размера на максималната сума е увеличен до 1 500 хил. лева.

Най-значимите търговски вземания към 31 декември са, както следва:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Вземания от чуждестранни железопътни администрации:		
Сръбски железници	17 124	17 129
Македонски железници	14 579	14 574
Гръцки железници	3 058	3 058
Иракски железници	810	805
Турски железници	773	53
Република Сръбска	586	586
Румънски железници	586	567
Pearl S.A.	276	10
SAG Logistic	242	242
Сърбия карго	231	718
EuroRail Logistics d.o.o. Beograd	137	-
Албания	122	122
Черна гора	114	115
Turkrail	91	91
Германски железници (DB Cargo)	88	92
Mercitalia Rail S.R.L.	87	166
NCL Neo Cargo Logistic d.o.o.	53	83
Белгийски железници	-	200
Budamar Logistics, a.s.	-	106
TURKMENTURK	-	65
Rail Cargo Austria AG	-	60
Други чуждестранни администрации	472	249
Обезценка	(35 450)	(35 295)
	3 979	3 796

Вземания от други търговски контрагенти:	31 декември	31 декември
	2023 г.	2022 г.
	'000 лв.	'000 лв.
Вагонен завод Интерком АД	4 038	29
ТТЛ ЕООД	2 259	2 696
Лукойл България ЕООД	1 897	2 161
Intercontainer-Interfrigo SA	1 339	1 339
Лукойл Нефтохим АД	1 227	1 350
Каолин АД	1 196	1 476
Аурубис България АД	903	977
Стомана индъстри АД	677	778
Българска индустриална бизнес група	581	301
СКМ Груп	403	-
Трансленд ООД	318	825
Прайм спед АД	312	145
Дискордия АД	271	287
Рейл Карго лоджистикс България ЕООД	219	135
Порт рейл ЕООД	215	247
Газтрейд АД	198	149
Мегатранс 1 ЕООД	186	103
Октопод С ООД	184	-
Хайделберг Материълс Вулкан АД	175	497
Пърл Бул ЕООД	139	153
Булекоспед ООД	110	-
Алстом Транспорт СА – клон България	107	117
РЕЛОК АД	102	102
ЖП Тракция ЕООД	80	1
Симплам ЕООД	76	91
Овергаз мрежи АД	74	155
Олива АД	72	-
РВП София ЕООД	70	64
Булмаркет Рейл Карго ЕООД	69	98
Леветон ЕООД	50	-
ВТГ Рейл Логистик България ЕООД	44	-
Евроинженеринг ЕООД	44	-
АГРИВИА ОЙЛ ЕООД	41	-
Ритъм 4 ТБ ООД	27	244
Девня цимент АД	26	222
М и М Милицер и Мюнх БГ ООД	18	74
Тибисел ЕООД Перник	-	117
Коловаг АД	-	230
Транса Спедишгън/Шенкер ЕООД	-	1 232
Булмаркет ДМ ЕООД	-	129
Министерство на финансите	-	127
Юнига - Транспортна агенция ЕООД	-	94
ДМС Логистикс ЕООД	-	91
ВОЛО ООД	-	77
Други	892	1 079
Обезценка	(5 308)	(2 376)
	13 331	15 616

15 Други вземания

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Вземания по съдебни спорове	23 452	23 361
Предоставени аванси и предплатени услуги	8 878	5 356
Данъчни вземания	7 617	7 073
Присъдени съдебни вземания	5 721	8 070
Корпоративна търговска банка АД	3 891	3 891
Вземания по настъпили застрахователни събития	1 437	419
Вземания по липси и начети	1 075	1 152
Модернизация локомотиви серия 46	1 052	1 067
Данък добавена стойност за следваща година	735	912
Разчети за наеми, ел. енергия, комунални услуги и др.	248	249
Финансиране по Програма за хуманитарно подпомагане	165	511
Предоставени гаранции	137	158
Вземания по рекламация	90	84
Финансиране за компенсиране на небитови крайни потребители на ел.енергия	-	11
Други	392	683
Обезценка	(34 417)	(37 270)
	20 473	15 727

През 2014 г. във връзка с предприети действия от Българската Народна Банка за поставянето под специален надзор на Корпоративна Търговска Банка АД, поради изчерпване на ликвидността и преустановяване на разплащанията от страна на банката, в позиция други са прекласифицирани като вземане блокирани парични средства от „Корпоративна търговска банка” АД в размер на 3 891 хил. лева, представляващо блокирани негарантирани парични средства по разплащателни сметки в лева и евро от Групата („БДЖ-Товарни превози” ЕООД) в „Корпоративна търговска банка” АД. Отчитайки, че Групата има задължения към банката, явяваща се облигационер, притежаващ 4.45 % от издадена Втора емисия облигации е отправено искане към „Корпоративна търговска банка” АД за извършване на съответни операции, които са с цел частично погасяване на дълга на „Холдинг БДЖ” ЕАД, до размера на блокираните парични средства. Искането не е удовлетворено, поради което вземането от КТБ АД е обезценено на 100%.

На основание чл. 90, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност, през м.12.2022 г. „БДЖ – Товарни превози” ЕООД предприема действия за възстановяване на данък добавена стойност във връзка с вземания, които са несъбираеми. В тази връзка Групата формира вземане – ДДС за възстановяване в размер на 827 хил. лева. В резултат на назначена проверка, в последствие прераснала в ревизия с Акт за прихващане или възстановяване на НАП, е възстановена сума в общ размер на 549 хил. лв., като са уважени претенциите по отношение на внесен ДДС по фактури, издадени на „Ти Рейл България” ЕООД.

16 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	18 506	62 184
- евро	318	774
- щатски долари	7	8
- швейцарски франкове	1	1
- депозитни сметки	80	80
Парични еквиваленти	53	13
Пари и парични еквиваленти	18 965	63 060

В представените парични средства в лева, са включени парични средства за Групата, представляващи разпределени и потвърдени парични средства от Фонда за гарантиране на влоговете в банките, в размер на 79 хил. лева (за 2020 г.: 79 хил. лева) по разплащателните сметки на Групата („БДЖ – Товарни превози” ЕООД).

Към 31 декември 2023 г. блокираните парични средства на Групата са в размер на 1 804 хил. лв. (към 31 декември 2021 г. – 1 804 хил. лв.). Сумата е блокирана във връзка с наложен обезпечителен запор.

На 22.03.2023 г. е издадена банкова гаранция в размер на 541 хил. лева от „Уникредит Булбанк” АД за обезпечаване на сключен договор за железопътен превоз на товари с „Лукойл България” ЕООД със срок на валидност до 30.01.2024 г. За обезпечаване на банковата гаранция е учредено парично обезпечение с прехвърляне правото на собственост в размер на 100% на издадената гаранция по доверителна сметка на банката издател съгласно чл. 2, ал.1 и ал.2 от Закона за договорите за финансово обезпечение /ЗДФО/.

На 20.01.2022 г. е издадена банкова гаранция в размер на 282 хил. лева от „Уникредит Булбанк” АД за обезпечаване на сключен договор за железопътен превоз на товари с „Лукойл Нефтохим Бургас” АД със срок на валидност до 30.01.2023 г. С Промяна № 1/10.01.2023 г. валидността е удължена до 31.01.2024 г., като сумата по гаранцията е увеличена с 163 хил. лева до нов максимален размер от 444 хил. лева. За обезпечаване на банковата гаранция е учредено парично обезпечение с прехвърляне правото на собственост в размер на 100% на издадената гаранция по доверителна сметка на банката издател съгласно чл. 2, ал.1 и ал.2 от Закона за договорите за финансово обезпечение /ЗДФО/.

Групата е извършила оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената очаквана кредитна загуба е под 0.2 % от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществуваща и не е призната кредитна загуба във финансовите отчети на Групата.

17 Активи, класифицирани като държани за продажба

Активи, класифицирани като държани за продажба могат да бъдат представени, както следва:

	31.12.2023	31.12.2022
Активи, класифицирани като държани за продажба	'000 лв.	'000 лв.
Имоти, машини и съоръжения	6 059	6 344
	6 059	6 344

Имоти, машини и съоръжения, класифициран като държан за продажба, включват:

	Брой	31.12.2023	Брой	31.12.2022
		'000 лв.		'000 лв.
Товарни вагони	2 435	2 639	2 723	2 841
Локомотиви	51	1 872	54	1 945
Пътнически вагони	131	1 507	132	1 516
Контейнери	110	41	114	42
		6 059		6 344

Движение на активите, класифицирани като държани за продажба, включва:

	31.12.2023	31.12.2022
Активи, класифицирани като държани за продажба	'000 лв.	'000 лв.
В началото на периода	6 344	5 614
Продадени активи през периода	(10)	(42)
Ликвидация чрез брак или отписване на липси	(153)	(4)
Класифицирани в държани за продажба	-	1 077
Трансфер към нетекущи активи	(122)	(301)
Загуба от обезценка/възстановяване на загуба от обезценка	-	-
	6 059	6 344

18 Собствен капитал

18.1 Акционерен капитал

Регистрираният капитал на предприятието майка „Холдинг БДЖ“ ЕАД се състои от 24 892 266 броя поименни акции с номинал 10 лева за акция. Всяка акция дава право на глас в Общото събрание, право на дивидент и ликвидационен дял.

Към 31.12.2023 г. едноличен собственик е държавата, представлявана от Министъра на транспорта и съобщенията.

	31 декември 2023 г.	31 декември 2022 г.
	брой акции	брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	24 892 266	24 892 266
Общо акции, оторизирани на 31 декември	24 892 266	24 892 266

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Внесен акционерен капитал:		
В началото на годината	248 923	248 923
Общо акционерен капитал на 31 декември	248 923	248 923

С Разпореждане №3 от 20.12.2019 г. на Министерски съвет на Р. България капиталът на „Холдинг БДЖ“ ЕАД се увеличава, срещу увеличаване дела на едноличния собственик на капитала, с непарична вноска, представляваща вземане на държавата срещу „Холдинг БДЖ“ ЕАД, в размер на 219 973 хил. лева, включващо главница в размер на 196 658 хил. лева и определена лихва към 31.12.2019 г. в размер на 23 315 хил. лева. Увеличението на капитала на Групата е в съответствие с получената на 16 юни 2017 г. нотификация от Европейската комисия с Решение (ЕС) 2017/2372 за допустима държавна помощ S.A.31250-2011/С.

На 27.03.2020 г. в изпълнение на посоченото Разпореждане в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, е вписано увеличението на капитала на Групата с непарична вноска, срещу записване на нови 21 997 293 броя поименни акции с право на глас, с номинална стойност от 10 (десет) лева всяка.

18.2 Резерви

Всички суми са в ‘000 лв.

	Други резерви		Резерв от актюерска печалба (загуба)	Общо други резерви	Преоценъчен резерв
	Законови резерви	Общи резерви			
Салдо към 1 януари 2022 г.	7 238	132 601	(1 453)	138 386	387 688
Прехвърляне на резерви	-	-	-	-	(1 754)
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	277	277	-
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	-	358
Данъчни ефекти от преоценката	-	-	(28)	(28)	(36)
Салдо към 31 декември 2022 г.	7 238	132 601	(1 204)	138 635	386 256
Прехвърляне на резерви	-	-	-	-	(225)
Преоценка на задължения по планове за дефинирани доходи	-	-	12	12	-
Преоценка на нефинансови активи	-	-	-	-	662
Данъчни ефекти от преоценката	-	-	(1)	(1)	(66)
Салдо към 31 декември 2023 г.	7 238	132 601	(1 193)	138 646	386 627

Към 31.12.2020 г. Групата е извършила преоценка на клас активи „Земни“ и Транспортни средства – подвижен състав.

На база доклад на независим актюер за определяне на задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ към 31.12.2023 г. Групата е начислила актюерска печалба от промяна във финансовите предположения в нетен размер на 11 хил. лева (за 2021 г.: печалба -249 хил. лева), виж пояснение 20.2.

19 Провизии

Балансовите стойности на провизиите могат да бъдат представени, както следва:

	Провизии за съдебни дела ‘000 лв.
Балансова стойност към 1 януари 2022 г.	2 659
Допълнителни провизии	317
Използвани суми	(186)
Неизползвани суми	(30)
Балансова стойност към 1 януари 2023 г.	2 760
Допълнителни провизии	2 331
Използвани суми	(289)
Неизползвани суми	(70)
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	4 732

Провизиите нямат да бъдат разглеждани подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Групата в тези съдебни спорове.

20 Възнаграждения на персонала

20.1 Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Разходи за заплати	(161 361)	(142 622)
Разходи за социални осигуровки	(57 022)	(44 051)
Разходи за провизии за пенсии, нетно	(4 150)	(10 498)
Разходи за персонала	(222 533)	(197 171)

20.2 Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Нетекущи:		
Провизии за пенсии	11 108	10 187
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	11 108	10 187
Текущи:		
Задължения към персонала	20 997	20 781
Задължения към осигурителни институции	3 433	2 523
Провизии за пенсии	9 860	9 252
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	34 290	32 556

Текущата част от задълженията към персонала на групата представляват задължения към служителите на Групата, които следва да бъдат уредени през 2024 г. Другите краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания.

Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”, с помощта на независим актюер. За оценка на настоящите стойности на очакваните бъдещи задължения за изплащане на очакваните обезщетения при пенсиониране е използван кредитния метод на прогнозираните единици за плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа и предположения за преждевременно отпадане от предприятието поради смърт или други причини. Оценката е направена отделно за всяко лице и включва - прогноза за очаквания му трудов стаж в предприятието, очакваното обезщетение при пенсиониране, оценка на заработената част от очакваното обезщетение при пенсиониране и дисконтиране чрез използване на подходящ лихвен процент и предположения за преждевременно отпадане от предприятието поради смърт или други причини.

При определяне на настоящата стойност на пенсионните задължения към 31.12.2023 г. са направени следните актюерски предположения:

- Дисконтиращ лихвен процент – 4,0328%. Дисконтиращия лихвен процент е определен на база на публикуваната информация от БНБ за доходността на предлаганите на финансовия пазар в България инструменти за дългосрочни инвестиции - дългосрочен лихвен процент за месец декември 2023.;
- очакван ръст на работните заплати през 2024 г. – 19.6 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период, за 2025 г. – 10.7%. за 2026 г. – 10.4% и ръст за периода 2027-2028 – 8% годишно;
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2020 г. - 2022 г.;
- Ежегоден процент на отпадане (съкращения, уволнения, напускане по взаимно съгласие) – от 7.6% до 15% ежегодно;

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	31 декември 2023 ‘000 лв.	31 декември 2022 ‘000 лв.
Задължения за дефинирани доходи към 1 януари	19 439	16 271
Разходи за лихви	814	332
Разход за текущ стаж	4 148	6 394
Изплатени суми за пенсиониране през годината	(3 422)	(3 282)
Преоценки - актюерски (печалби)/загуби	(12)	(276)
Задължения за дефинирани доходи към 31 декември	20 967	19 439

	Лихвен процент	До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 ГОДИНИ ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2023 г.				
Дължими обезщетения		10 557	17 675	28 231
Сkonto	4.0328%	(697)	(6 567)	(7 264)
Дисконтирани парични потоци		9 860	11 108	20 967
Към 31 декември 2022 г.				
Дължими обезщетения		9 862	15 744	25 606
Сkonto	1,8502%	(610)	(5 557)	(6 167)
Дисконтирани парични потоци		9 252	10 187	19 439

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Групата, признати в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	(4 148)	(6 394)
Разходи за лихви	(814)	(332)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(4 962)	(6 726)

Разходите за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, представени по-горе, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очакваното текучество на персонала и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2023 г.:

Промени в значими актюерски предположения	‘000 лв.	‘000 лв.
Дисконтов процент	Увеличение с 0.25%	Намаление с 0.25%
Промяна на провизията , заделена към 31.12.2023 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(97)	97
Промяна в степените на отпаданията	Увеличение с 1%	Намаление с 1%
Промяна на провизията , заделена към 31.12.2023 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(433)	433
Промяна в степените на смъртност	Увеличение с 0,25%	Намаление с 0,25%
Промяна на провизията , заделена към 31.12.2023 на задължението за обезщетение при пенсиониране	(156)	156

21 Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекучи	
	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Българска банка за развитие АД	1 840	1 840	1 651	3 492
Общо балансова стойност	1 840	1 840	1 651	3 492

На 10.11.2020 г. са сключени договори за банков кредит № 1044/10.11.2020 г. и 1043/10.11.2020 г. между „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД и „Българска банка за развитие“ АД при следните условия:

Договор № 1044/10.11.2020 г. - получен заем под формата на револвираща кредитна линия за погасяване на просрочени публични задължения – социални осигуровки и данъци към Национална агенция по приходите в размер на 3 000 хил. лева. Годишна лихва в размер на 3M EURIBOR плюс надбавка в размер на 3% пункта, но не по-малко от 3% годишно. Датата на падеж е 20.11.2021 г., с опция за удължаване за 24 месеца. Заема е усвоен през 2020 г., като считано от месец ноември 2021 г. започва погасяване на заема в съответствие с погасителния план към договора за банков кредит.

Договор № 1043/10.11.2020 г. за получаване на заем за финансиране инвестиционната дейност на дъщерното предприятие за ремонт на подвижен жп състав. Договорената сума е в размер на 5 000 хил. лева. Погасяването на заема следва да се извърши на 48 равни месечни вноски, при годишна лихва в размер на 3M EURIBOR плюс надбавка в размер на 3% пункта, но не по-малко от 3% годишно. Към 31.12.2022 г. приключи усвояването на средства по банков кредит като общия размер на усвоените средства са в размер на 4 026 хил. лева.

С анекс № 1/21.07.2021 г. е допълнена целта на инвестиционния банков кредит, като обхвата е разширен с ремонт на локомотиви. С анекс № 2/09.11.2021 г. срока за предоставяне на средства по кредита е удължен до 19.06.2022 г. С Анекс № 3/17.06.2022г. срока за усвояване е изменен до 31.12.2022 г.

Двата договора за банкови кредити, сключени с „Българска банка за развитие“ АД са обезпечени чрез формиране на финансово обезпечение, а именно залог на 107 броя локомотиви, собственост на Групата.

22 Търговски задължения

Търговските задължения, отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, включват:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Текущи:		
Задължения към чуждестранни железопътни администрации	4 620	3 393
Задължения по доставки	24 133	24 247
	28 753	27 640

Задължения към чуждестранни железопътни администрации:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Гръцки железници (Trainose, OSE)	1 139	1 137
Австрийски железници	920	1 029
Унгарски железници	636	636
TCDD Infrastructure	558	85
Румънски железници (CFR Marfa)	160	49
Инфраструктура Сръбски железници	106	106
Чешки железници	33	13
Грузински железници	33	13
Словашки железници	18	33
Сръбски железници	-	31
Турски железници	-	57
Други чуждестранни администрации	1 017	204
	4 620	3 393

Задължения по доставки:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Алстом Транспорт СА - клон България	9 167	5 949
НЕК ЕАД	4 046	7 784
Трафик СОТ ООД	2 075	1 423
Бент ойл АД	1 554	12
Инса ойл ООД	1 274	-
Релок	808	-
ЖОС Вругки АД	728	1 797
ЦЕРБ ЕАД	728	-
Транстех ООД	412	-
Проект ВС ЕООД	292	83
КА Инженеринг ЕООД	261	86
Приста Ойл Холдинг ЕАД	213	204
ДЗЗД Железопътен транспорт	180	-
Симекс Транс ЕООД	179	58
Дирекция съвета ЖТТУС/СНГ/Русия	149	150
Маркони Груп Лес ЕООД	126	83
Кавалер Юнион 2011 ЕООД	123	90
Енерго Про Продажби АД	122	257
КЕЙ ЕНД ВИ ООД	86	50

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
ДЖИ ТИ ЕЙ ПЕТРОЛИУМ ООД	82	-
Електрохолд Продажби АД	66	113
ЕВН България Електроснабдяване	64	222
ССС Трейд Чеш Републик БГ клон ООД	48	153
М-Брадърс ООД	45	60
Коловаг АД	-	367
Чугунолеене - Първомай АД	-	309
Лукойл България ЕООД	-	3 566
Други	1 305	1 431
	24 133	24 247

Нетната балансова стойност на текущите търговски задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

23 Други задължения

Другите задължения могат да бъдат обобщени, както следва:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Застраховки	5 277	1 905
Получени гаранции	3 266	3 692
Задължения по съдебни дела	1 713	1 836
Данък върху доходите на физически лица	583	638
Разчети по извънтрудови правоотношения	479	26
Данък добавена стойност	469	422
Получени аванси от клиенти	322	1 521
Невъзстановен ДДС по несъбрани вземания	279	827
Данъци върху разходите	229	215
Удръжки от заплати на персонала	160	616
Получени гаранции по договори за управление	95	136
Данък добавена стойност за следващ период	58	102
Местни данъци и такси	5	5
Други текущи пасиви	909	2 912
	13 844	14 853

24 Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Приходи от превоз на товари	120 780	140 573
Приходи от превоз на пътници	61 771	60 386
Лихви глоби и неустойки	10 344	12 529
Приходи от наем	1 647	2 461
Приходи от експлоатационна дейност	1 471	1 235
Приходи от продажба на материали	1 326	53
Приходи от настъпили застрахователни събития	1 145	298

	2023	2022
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от ремонт и поддръжка на подвижен жп състав	1 082	973
Възстановен ДДС несъбираеми вземания	549	-
Приходи от наем и такси от чужди железопътни администрации за вагони	520	499
Приходи от почивни станции	451	199
Приходи от дейности във Фериботен комплекс Варна	354	515
Отписани задължения	344	133
Възстановен акциз ел. енергия	267	67
Приходи от съдебни дела	234	10 320
Приходи от проведено обучение	161	139
Приходи от материали втора употреба	159	40
Излишъци на активи	124	51
Товаро - разтоварна дейност	69	115
Безвъзмездно получени активи	66	28
Други	1 358	1 127
	204 222	231 741

25 Приходи от финансиране

Другите приходи на Групата включват:

	2023	2022
	‘000 лв.	‘000 лв.
Финансиране на текуща дейност	201 000	256 294
Финансиране за нетекущи активи	37 166	29 181
	238 166	285 475

Отразената в отчета за финансовото състояние нетекуща част на отсроченото финансиране е в размер на 253 238 хил. лева (2022 г.: 243 190 хил. лева) и представлява частта от полученото финансиране за придобиване на имоти, машини и съоръжения. Текущата част на отсроченото финансиране в размер на 34 742 хил. лева (2022 г.: 32 976 хил. лева) е равна на размера на амортизационните отчисления на съответните нетекущи активи, които ще бъдат начислени в следващата финансова година.

Финансирането на текущата дейност се извършва от държавния бюджет по договор за извършване на обществени превозни услуги в областта на железопътния транспорт на територията на Република България от 25 юни 2010 г. с Министерство на транспорта и съобщенията.

Финансирането на текущата дейност включва получени средства от държавния бюджет за компенсиране на небитови крайни клиенти на електрическа енергия в общ размер на 3 549 хил. лева (за 2022 г.: 59 046 хил. лева), както и получени средства по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица, получили временна закрила на територията на Р. България – 1 261 хил. лева (за 2022 г.: 1 058 хил. лева).

26 Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2023	2022
	‘000 лв.	‘000 лв.
Електроенергия и топлоенергия	(87 152)	(159 515)
Гориво	(18 185)	(19 265)
Материали и резервни части	(16 041)	(13 958)
Храна и напитки	(1 529)	(1 149)
Вода	(529)	(504)
Други	(1 332)	(933)
	(124 768)	(195 324)

27 Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	2023	2022
	‘000 лв.	‘000 лв.
Инфраструктурни такси и други услуги от "НК ЖИ"	(46 537)	(30 241)
Ремонти и поддръжка	(13 859)	(12 384)
Застраховки	(7 692)	(7 279)
Охрана	(6 139)	(5 924)
Маневрена дейност	(872)	(1 360)
Наеми от железопътни администрации	(785)	(1 243)
Такса смет	(748)	(725)
Системна помощ и софтуерно обслужване	(713)	(748)
Обучение и семинари	(610)	(589)
Юридически услуги	(520)	(1 456)
Транспортни услуги	(375)	(682)
Разходи за почистване и пране	(344)	(367)
Разходи за комуникации	(298)	(260)
Граждански договори	(245)	(283)
Такси	(136)	(892)
Консултантски услуги	(128)	(51)
Независим финансов одит	(88)	(74)
Международен жп транспорт	(28)	(85)
Реклама	(22)	(4)
Дезинфекция и мерене на товарни вагони, без ЖИ	(2)	(2)
Други	(1 022)	(736)
	(81 163)	(65 385)

Възнаграждението на Груповия регистриран одитор е за извършен независим финансов одит на консолидираните и индивидуалните финансовите отчети на дружествата от Групата. През годината Груповия регистриран одитор не е предоставял други услуги. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл.30, ал.1 на Закона за счетоводството.

28 Печалба от продажба на нетекущи активи

	2023	2022
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от продажба	3 180	1 214
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(15)	(495)
Печалба от продажба на нетекущи активи	3 165	719

29 Други разходи, нетно

Другите разходи на Групата включват:

	2023	2022
	‘000 лв.	‘000 лв.
Километрични възнаграждения	(7 882)	(7 829)
Реинтегрирана обезценка/(разходи) от обезценка на вземания от продажби	(3 891)	(1 203)
Провизии	(2 262)	(286)
Разходи за лихви глоби и неустойки	(1 513)	(2 135)
Разходи за специално и работно облекло	(961)	(288)
Разходи за охрана на труда	(942)	(985)
Командировки	(717)	(515)
Разходи за брак на нетекущи активи	(610)	(32)
Алтернативни данъци	(463)	(770)
Разходи за брак на материални запаси	(459)	(150)
Изгубени съдебни дела	(445)	(260)
Такси членски внос международни организации	(313)	(259)
Комисионни за дейности във Фериботен комплекс Варна	(203)	(184)
Липса на активи	(176)	(6)
Обезценка на материални запаси	(148)	(61)
Начислен ДДС	(109)	(158)
Разходи за униформено облекло	(92)	(94)
Отписани вземания	(62)	(53)
Разходи за дарение, спонсорство трети лица	(17)	(9)
Други	(170)	(108)
	(21 435)	(15 385)

30 Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023	2022
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(271)	(170)
Разходи за лихви по актюерски изчисления	(814)	(332)
Загуба от промяна на валутните курсове по вземания и задължения и парични наличности	(30)	(59)
Други финансови позиции	(322)	(413)
Финансови разходи	(1 437)	(974)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2023	2022
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	1	-
Приходи от дивиденди	7	23

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Печалби от промяна във валутните курсове по вземания и задължения	23	82
Финансови приходи	31	105

31 Разходи за данъци върху дохода

Текущият разход за данък печалба е определен съгласно правилата на ЗКПО въз основа на индивидуалните финансови отчети на дружествата от Групата, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2022 г.: 10 %).

Резултатът на Групата за 2023 година преди облагане с данъци е загуба в размер на 50 369 хил. лв. (2022 г.: печалба - 3 610 хил. лв. преди облагане с данъци). Финансовият резултат след данъци от печалбата и отсрочени данъци е загуба в размер на: 48 562 хил. лв. (2022 г.: печалба – 2 326 хил. лв.). Прихода за данък е в размер на 1 807 хил. лв. (за 2022 г.: разход за данък 1 284 хил. лв.).

Пояснение 11 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

32 Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици, предприятия, ключовия управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път и в брой.

32.1 Сделки с асоциирани предприятия

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Покупки на стоки и услуги		
- покупка на стоки и услуги на „БДЖ – Кончар” АД	-	20
	-	20

32.2 Сделки с други свързани лица под общ контрол

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Продажба на стоки и услуги		
- продажба на стоки и услуги на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура"	9 616	11 810
- продажба на стоки и услуги на ДП „Транспортно строителство и възстановяване"	6	76
- продажба на услуги на „Пристанищна инфраструктура"	716	547
- продажба на стоки и услуги от „Пристанище Бургас" ЕАД	-	2
- продажба на стоки и услуги на „Пристанище Варна" ЕАД	8	11
- продажба на стоки и услуги на ИА „Железопътна администрация"	3	-
продажба на стоки и услуги на „Български пощи" ЕАД	6	6
	10 355	12 452

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Покупки на стоки и услуги		
- покупки на стоки и услуги от ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“	106 180	76 972
- покупка на стоки и услуги от „Български пощи“ ЕАД	50	362
- покупка на стоки и услуги от ИА „Железопътна администрация“	17	-
- покупка на стоки и услуги от ДП Пристанищна инфраструктура	694	445
- покупка на услуги от Пристанищен комплекс Русе	4	3
	106 945	77 782

32.3 Сделки със собственика

Министерство на транспорта и съобщенията

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
<i>Получено финансиране в изпълнение на договор за ЗОУ:</i>		
Получено финансиране за текуща дейност	196 190	196 190
Получено финансиране за ДА	49 000	49 000
Наложени санкции за изпълнение на договор за ЗОУ	430	909
Възстановено неусвоено финансиране за ДА	(7 916)	(2 412)
<i>Продажба на услуги</i>		
Министерство на транспорта и съобщенията	578	3 343
<i>Покупка на услуги</i>		
Министерство на транспорта и съобщенията	441	10

32.4 Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на съвета на директорите на съответните дружества, включени в консолидирания финансов отчет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	486	572
Разходи за социални осигуровки	33	38
Служебни автомобили и командировки	19	25
Общо краткосрочни възнаграждения	538	635

Длъжността на Изпълнителен директор се изпълнява от Атанас Атанасов до 07.08.2023 г. Считано от 07.08.2023 г. Изпълнителен директор на дружеството е Георги Друмев. В състава на Съвета на директорите участват като Председател – Иво Тодоров – до 06.01.2023 г., от 06.01.2023 г. до 07.08.2023 г. – Владимир Дунчев, от 07.08.2023 г. – Юлия Варадинова-Милкова, членове – Петко Петков и Калин Стоянов – до 06.01.2023 г., Валя Петрова и Атанас Атанасов от 06.01.2023 г. до 07.08.2023 г., и от 07.08.2023 г. Димитър Михайлов и Георги Друмев.

33 Разчети със свързани лица в края на годината

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Текущи вземания от:		
Собственика		
- Министерство на транспорта и съобщенията	752	1 379
	752	1 379
асоциирани предприятия		
- БДЖ Кончар АД	789	797
- обезценка	(789)	(797)
	-	-
Други свързани лица под общ контрол		
- НК „Железопътна инфраструктура“	3 703	3 743
- ДП „Транспортно строителство и възстановяване“	1	28
- „Трен“ ЕООД	-	19
- ДП „Пристанищна инфраструктура“	24	83
- „Български пощи“ ЕАД	-	1
- Пристанище Варна ЕАД	2	1
- ИА „Железопътна администрация“	3	-
- обезценка	(17)	(62)
	3 716	3 813
Общо вземания от свързани лица	4 468	5 192
Нетекущи задължения:		
Други свързани лица под общ контрол		
- НК „Железопътна инфраструктура“	53 988	58 496
	53 988	58 496
Текущи задължения към:		
собственика		
Министерство на транспорта и съобщенията	326	9 474
	326	9 474
асоциирани предприятия		
- БДЖ Кончар АД	188	188
	188	188
Други свързани лица под общ контрол		
- НК "Железопътна инфраструктура"	24 031	13 742
- Български пощи ЕАД	14	15
- "Пристанищна инфраструктура"	19	22
	24 064	13 779
Други		
- БДЖ - Трансимпекс АД	-	90
Общо текущи задължения към свързани лица	24 578	23 531
Общо задължения към свързани лица	78 566	82 027

Вземанията на Групата от Собственика са формирани от: дадена гаранция по Договора за извършване на обществени превозни услуги в размер на 180 хил. лв. и 572 хил. лв., представляващи авансово преведени средства за осигурителни вноски и данъци по ЗДДФЛ съгласно ДДС №5/24.06.2020 г. за месец декември 2023 г., а задълженията в размер на 326

хил. лева, представляват наложена санкция от собственика за неизпълнение на договора по ЗОУ.

34 Условни активи и условни пасиви

В нормалния ход на дейността за Групата възникват съдебни спорове и иски. Според ръководството на Групата разходите необходими за решаване на тези спорове и иски, няма да окажат съществено влияние върху финансовата позиция и паричните потоци в бъдещи финансови периоди или не могат да бъдат прогнозирани.

Срещу Групата има заведени правни иски, за които има начислени провизии в размер на 4 732 хил. лв. (31 декември 2022 г.: 2 760 хил. лв.) представени в бележка 19. Към датата на консолидирания финансов отчет по-значими съдебни дела, по които Групата е ответник са:

Търговски дела 1235/2019, 1979/2019, 1010/2019, 817/2019, 1474/2019, 191/2020, 192/2020, 1407/2020, 1408/2020 и 179/2021 от Софийски градски съд. Ищец по делото е Първа инвестиционна банка. Общата стойност на исковете е 7 519 хил. лв. Предметът на иска се основава на чл.79 и чл.86 от ЗЗД. Ответници по делото са „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД, като трето лице помагач.

Гражданско дело №20221100109012/2022г. от СГС образувано по искова молба от Първа инвестиционна банка АД. Ответници по делото са „Холдинг БДЖ“ ЕАД и „БДЖ Пътнически превози“ ЕООД. Иска е частичен за сумата от 1 097 хил. лева, представляваща част от общата претенция в размер на 20 841 хил. лева за непозволено увреждане и при условията на евентуалност частичен иск за неоснователно обогатяване за сумата от 1 061 хил. лева, представляваща част от общата претенция в размер на 20 841 хил. лева (виж пояснение 10.1).

Гражданско дело № 8255/2019 г. от Софийски градски съд. Ищец по делото е „ДП НК ЖИ“. Общата стойност на иска е 789 хил. лв. Предмет на иска са обезщетение за причинени вреди, настъпили като последица от дерайлиране на ел. локомотив № 45153.4 и пет вагона в състава на бърз влак № 8601. Ответник по делото е „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД.

Гражданско дело № 10172/2020 г. от Софийски градски съд. Ищци по делото са физически лица. Правно основание на заведеното дело е непозволено увреждане. „ХБДЖ“ ЕАД и „БДЖ –ПП“ ЕООД са трети лица помагачи на ДП НК ЖИ. Цената на иска възлиза на 500 хил. лв.

Търговско дело № 613/2023 г. от Софийски градски съд. Ищец по делото е „Про Трейд Финанс Консулт“ ЕООД в качеството на процесуален субституент на „Гранд ЕнерджиДистрибушън“ ЕООД. Правно основание на заведеното дело е чл. 44а, ал. 2 от ЗОЗ и чл.79, ал.1, вр. С от ЗЗД за дължимата сума за електроенергия за месец юни 2021 г. Цената на иска възлиза на 1 814 хил. лв. По цитираното по-горе търговско дело „БДЖ – ПП“ ЕООД е предявило насрещен иск на основание чл. 92, ал.1 от ЗЗД за дължимата сума за неустойки за едностранно прекратяване на договор за доставка на нетна активна електрическа енергия. Цената на иска възлиза на 2 255 хил. лв. „БДЖ-Пътнически превози“ ЕООД и „Гранд Енерджи Дистрибушън“ са осъдени да заплатят цитираните по-горе суми с Решение № 339/13.03.2023г. на СГС, като не е постановено съдебно прихващане на насрещните вземания и решението е обжалвано от страна на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД. С Решение № 166/12.03.2024 г. е отхвърлен иска на „БДЖ - ПП“ ЕООД, за осъждането на „Гранд Енерджи Дистрибушън“ ЕООД, да заплати разликата над сумата 2 202 хил. лв., неустойка по Договор от 2021 г., до претендирания размер от 2 255 хил. лв.,

предявена частично от целия размер 3 499 хил. лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 24.01.2022 г. до окончателното плащане, на осн. чл. 92, ал. 1 ЗЗД. Съда потвърждава Решение № 339/13.03.2023 г., по т.д .№ 2712/2021 г., на СГС, ТО, VI-4 с., в останалите му обжалвани части.

Търговско дело №57/2023г. от окръжен съд Габрово, образувано с молба от 19.01.2024 г. на осн. чл. 629, ал. 4 и ал. 5 от Търговския закон (ТЗ) от страна на "БДЖ-Пътнически превози" ЕООД за налагане на обезпечителни мерки за сумата от 13 208 хил.лв. С Определение № 8/15.01.2024г. съда допусна предварителни обезпеченли мерки чрез налагане на възбрана на недвижими имоти, собственост на „Вагонен завод - Интерком“ АД и издаде Обезпечителна заповед №1/16.01.2024г. Съгласно Обезпечителната заповед на 22.01.2024г. са вписани в СВ гр. Дряново възбраните върху недвижимите имоти.

Гражданско дело № 1/2021 г. на ВТАС. Ищец ДП „НК ЖИ“. Общата стойност на иска е 444 хил. лв. Предмет на иска установяване право на публична държавна собственост на поземлени имоти, прогласяване нищожност на констативен нотариален акт. Ответник по делото е „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД.

Гражданско дело № 1884/2023 г. по описа на ВКС. Ищец е ДП „НК ЖИ“. Общата стойност на иска е 18 хил. лв. Съдебния иск е заведен на основание чл. 50 от ЗЗД във връзка с причинени вреди от дерайлиране на товарен вагон.

Търговско дело № 20211100110488/2021 г. по описа на СГС. Ищец по делото е ДП „НК ЖИ“. Ответник по делото е "БДЖ-Товарни превози" ЕООД. Общата стойност на иска е 137 хил. лв.

Освен гореописаните дела Групата е ответник и по други дела, които не са съществени заедно и поотделно за консолидирания финансов отчет.

35 Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Акции и дялове	10, 13	4 678	4 678
Дългови инструменти по амортизируема стойност:			
Търговски и други вземания (без аванси)	14, 15	21 577	22 937
Вземания от свързани лица	33	1 476	2 200
Пари и парични еквиваленти	16	18 965	63 060
		42 018	88 197
		46 696	92 875
Финансови пасиви	Пояснение	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Заеми	21	3 491	5 332
Задължения по финансов лизинг	9.19.1	8 423	8 423

Търговски и други задължения (без аванси)	22, 23	37 131	34 317
Задължения към свързани лица	33	78 561	81 930
		127 606	130 002

Вижте пояснение 4.17 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности на финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност, са описани в пояснение 38. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 37.

36 Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми ‘000 лв.	Краткосрочни заеми ‘000 лв.	Краткосрочни задължения по финансов лизинг ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
01 януари 2023	3 492	1 840	8 423	13 755
Парични потоци:				
Плащания	-	(2 111)	-	(2 111)
Постъпления	-	-	-	-
Начисления по метода на ефективен лихвен процент	-	271	-	271
Прекласифициране	(1 840)	1 840	-	-
31 декември 2023	1 651	1 840	8 423	11 915

	Дългосрочни заеми ‘000 лв.	Краткосрочни заеми ‘000 лв.	Краткосрочни задължения по финансов лизинг ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
01 януари 2022	2 825	1 574	8 423	12 823
Парични потоци:				
Плащания	-	(1 744)	-	(1 744)
Постъпления	2 506	-	-	2 506
Начисления по метода на ефективен лихвен процент	-	170	-	170
Прекласифициране	(1 840)	1 840	-	-
31 декември 2022	3 491	1 840	8 423	13 755

37 Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснения 10 и 13. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да

осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

37.1 Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

37.1.1 Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Групата са деноминирани главно в евро. Групата притежава дългосрочни инвестиции в дялове и акции в швейцарски франкове и евро. Групата е получила заеми в щатски долари и евро, които са използвани за закупуването на вагони и за финансиране на оздравителна програма. Тези заеми се отчитат по амортизирана стойност. Поради наличието на валутен борд и фиксиран курс EUR/BGN 1.95583, експозициите деноминирани в евро не излагат Групата на валутен риск.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в щатски долари и швейцарски франкове и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Изагане на краткосрочен риск			Изагане на дългосрочен риск		
	Щатски долари '000	Швейцарски франкове '000	Руска рубла '000	Щатски долари '000	Швейцарски франкове '000	Руска рубла '000
31 декември 2023 г.						
Финансови активи	3	413	-	-	2 321	-
Финансови пасиви	-	(39)	(6 924)	-	-	-
Общо излагане на риск	3	452	6 924	-	2 321	-
31 декември 2022 г.						
Финансови активи	8	409	-	-	2 321	-
Финансови пасиви	-	(7)	(6 924)	-	-	-
Общо излагане на риск	8	416	6 924	-	2 321	-

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/-2.2% (за 2022 г. +/- 8.6%)
- Швейцарски франкове +/- 3.3% (за 2022 г. +/- 5.5%)
- Руска рубла +/- 0.2% (за 2022 г. +/- 0.5%)

Всички други параметри са приети за константни.

Тези проценти са определени на база на осреднените валутни курсове за последните 12 месеца. Анализът на чувствителността се базира на позициите на Групата във финансови активи и пасиви в чуждестранна валута, държани към края на отчетния период.

31 декември 2023 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.
Щатски долари (+/- 2.2%)	-	-	-	-
Швейцарски франкове (+/- 3.3%)	(172)	(172)	172	172
Руска рубла (+/- 0.2%)	-	-	-	-

31 декември 2022 г.	Повишение на курса на българския лев		Понижение на курса на българския лев	
	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.	Нетен финансов резултат ‘000 лв.	Собствен капитал ‘000 лв.
Щатски долари (+/- 8.6%)	(1)	(1)	1	1
Швейцарски франкове (+/- 5.5%)	(269)	(269)	269	269
Руска рубла (+/- 0.5%)	-	-	-	-

Излагането на риск от промени във валутните курсове варира през годината в зависимост от обема на извършените международни сделки. Въпреки това се счита, че представеният по-горе анализ представя степента на излагане на Групата на валутен риск.

37.1.2 Лихвен риск

Към 31 декември 2023 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по получени банкови заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на EURIBOR, в размер на +/- 0.5% за плащанията, определени по тримесечен EURIBOR. Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите активи и пасиви, държани от Групата към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

31 декември 2023 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент ‘000 лв.	намаление на лихвения процент ‘000 лв.	увеличение на лихвения процент ‘000 лв.	намаление на лихвения процент ‘000 лв.
Заеми (3М EURIBOR)	(17)	17	(17)	17

31 декември 2022 г.	Нетен финансов резултат		Собствен капитал	
	увеличение на лихвения процент ‘000 лв.	намаление на лихвения процент ‘000 лв.	увеличение на лихвения процент ‘000 лв.	намаление на лихвения процент ‘000 лв.
Заеми (3М EURIBOR)	(39)	39	(39)	39

37.1.3 Други ценови рискове

Групата е изложена и на други ценови рискове във връзка с притежаваните акции и дялове под формата на финансови активи на разположение за продажба.

Чувствителността на Групата към ценови риск във връзка с инвестициите не би могла да бъде надеждно определена поради непредвидими обстоятелства, които биха могли да настъпят в бъдеще.

37.2 Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. възникване на вземания от клиенти, инвестиции в акции и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31 декември 2023 г. ‘000 лв.	31 декември 2022 г. ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности: <i>Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата:</i>		
Акции и дялове	4 678	4 678
<i>Дългови инструменти по амортизируема стойност:</i>		
Търговски и други вземания (без аванси)	21 577	22 937
Вземания от свързани лица	1 476	2 200
Пари и парични еквиваленти	18 965	63 060
	46 696	92 875

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Промените в обезценката на финансовите активи през годината са както следва:

	2023 ‘000 лв.	2022 ‘000 лв.
Обезценкана 1 януари	74 867	73 716
Отписани несъбираеми вземания	(3 521)	(22)
Обезценка, отчетена през годината	4 119	2 271
Възстановяване на загуба от обезценка	(328)	(1 098)
	75 137	74 867

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в една

индустрия и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар, необезпечени облигации и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

37.3 Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност.

Към 31 декември 2023 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2023 г.	Текущи		Нетекущи над 1 година
	До 6 месеца	До 1 година	
Заеми	920	920	1 651
Задължения по финансов лизинг	8 423	-	-
Търговски и други задължения	37 131	-	-
Задължения към свързани лица	22 311	2 262	53 988
	68 785	3 182	55 639

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2022 г.	Текущи		Нетекущи над 1 година
	До 6 месеца	До 1 година	
Заеми	920	920	3 492
Задължения по финансов лизинг	8 423	-	-
Търговски и други задължения	34 317	-	-
Задължения към свързани лица	21 172	2 262	58 496
	64 832	3 182	61 988

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

38 Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Финансовите активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2023 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2023 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
	<u>'000 ЛВ.</u>	<u>'000 ЛВ.</u>	<u>'000 ЛВ.</u>	<u>'000 ЛВ.</u>
- земи	-	-	62 177	62 177
- подвижен състав	-	-		548
			548 243	243

31 декември 2022 г.	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
	<u>'000 ЛВ.</u>	<u>'000 ЛВ.</u>	<u>'000 ЛВ.</u>	<u>'000 ЛВ.</u>
- земи	-	-	62 182	62 182
- подвижен състав	-	-	555 916	555 916

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители. Земята и подвижния състав са преоценени последно към 31.12.2020 г.

39 Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собственика, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригиран нетен дълг към капитал.

Групата определя коригирания капитал, на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в отчета за финансовото състояние.

Субординираният дълг включва необезпечените заеми или такива, които са със следващи по ред ипотека или залог върху имуществото на Групата.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, заемите, търговските и други задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитала към общото финансиране от 1:6 до 1:4.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	31 декември 2023 г. ‘000лв.	31 декември 2022 г. ‘000лв.
Собствен капитал, принадлежащ на собственика	303 813	351 743
Коригиран капитал	303 813	351 743
Общо пасиви	205 287	206 938
-Пари и парични еквиваленти	(18 965)	(63 060)
Нетен дълг	186 322	143 878
Съотношение на нетен дълг към капитал	1:0.61	1:0.41

40 Събития след края на отчетния период

С промяна № 1 от 11.01.2024 г. валидността на издадена банкова гаранция от „Уникредит Булбанк“ АД за обезпечаване на сключен договор за железопътен превоз на товари с „Лукойл България“ ЕООД, е продължена до 30.04.2024 г. и сумата е актуализирана до нов максимален размер от 156 хил. лева (виж пояснение 16).

С Промяна №4 от 31.01.2024 г. валидността издадена банкова гаранция № L/G01001468/10.04.2020г. в полза на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ за обезпечаване изпълнението на договор за достъп и пренос на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа на ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“, е удължена до 31.01.2025 г., като сумата по гаранцията е актуализирана с нов максимален размер от 1 117 хил. лева (виж пояснение 14)

На 01.03.2024 г. Групата е получила финансиране по Програма за хуманитарно подпомагане на разселени лица от Украйна в размер на 165 хил. лв., като същото е отразено като приход от финансиране към 31.12.2023 г.

С Решение № 166/12.03.2024 г. по търговско дело № 613/2023 г. е отхвърлен иска на „БДЖ - ПП“ ЕООД, за осъждането на „Гранд Енерджи Дистрибушън“ ЕООД, да заплати разликата над сумата 2 202 хил. лв., неустойка по Договор от 2021 г., до претендирания размер от 2 255 хил. лв., предявена частично от целия размер 3 499 хил. лв., ведно със законната лихва върху сумата, считано от 24.01.2022 г. до окончателното плащане, на осн. чл. 92, ал. 1 ЗЗД. Съда потвърждава Решение № 339/13.03.2023 г., по т.д. № 2712/2021 г., на СГС, ТО, VI-4 с., в останалите му обжалвани части (виж пояснение 19).

На 15.03.2024 г. Дружеството – майка е получило разпределен дивидент от Eurofima за 2023 г. в размер на 49 хил. лева.

С Протокол №ПД-29/22.02.2024 г. на Министъра на транспорта и съобщенията е назначен за член на Одитния комитет на дружеството – майка Петър Стефанов.

На 18.03.2024 г. дъщерното предприятие „БДЖ – Товарни превози“ ЕООД е подписало договор за банков кредит № 1381/18.03.2024 г. с „Българска банка за развитие“ АД в размер

на 1 650 хил. лева. Средствата от кредита са предназначени за погасяване на задължения за ремонт на подвижен железопътен състави и закупуване на резервни части. Погасяването на заема следва да се извърши на 24 равни месечни вноски, при годишна лихва в размер на 6М EURIBOR плюс надбавка в размер на 2,67% пункта, но не по-малко от 2,67% годишно.

С постановление №78 от 2 април 2024 г. на Министерски съвет са одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2024 г. за „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД в размер 31 951 хил. лв. за „Доставка на 76 броя пътнически вагони за междурелсие 1435 мм, използвани в конвенционалната железопътна система на ЕС“. Средствата са осигурени за сметка на капиталовите разходи по централния бюджет за 2024 г.

През април 2024 г. е сключен договор с ДБ Фернферкеер АГ за доставка на 76 броя пътнически вагони, използвани в конвенционалната железопътна система на ЕС. Първите 19 от тях ще пристигнат в България още през април, а останалите 57 ще бъдат доставени по график до началото на юни. Договорът включва доставка на 60 пътнически вагона от салонен тип за пътуване във втора класа, 6 специализирани пътнически вагона за превоз на трудноподвижни лица и велосипеди, както и 10 вагон-бистра С тях „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД ще модернизира над 20% от подвижния си състав и ще обслужва най-натоварените направления от София до Варна, Бургас и Русе.

Считано от 07.05.2024 г. Групата е индексирала публичната тарифа за превоз на пътници, багажи и колетни пратки средно с 20%, в резултат на отчетено от края на 2021 г. трайно и чувствително увеличение на преките оперативни разходи на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД за горива, електроенергия, имуществени застраховки, заплати, социални осигуровки и други. Увеличението на цените на превозните документи е съгласувано с Министерството на транспорта и съобщенията, като възложител по Договора за обществена превозна услуга.

Не са възникнали коригиращи събития и други значителни некоригиращи събития между датата на консолидирания финансов отчет и датата на издаване на одиторски доклад върху него.

42. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2023 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 20.06.2024 г. Одитираният консолидиран финансов отчет се предоставя за приемане от Министъра на транспорта и съобщенията.